

Stan i prognoza rozwoju gospodarczego województwa zachodniopomorskiego

Spis treści

Spis wykresów	3
Spis tabel	6
Wstęp	7
ANALIZA DANYCH WTÓRNYCH	8
Wnioski	9
Podstawowe informacje	9
Demografia	11
Gospodarka	14
Krótkookresowa prognoza gospodarcza dla Polski	27
BADANIE ANKIETOWE	38
Wnioski	39
sytuacja gospodarcza	49
zatrudnienie i kadry	63
Podsumowanie	91
Metodologia badania	94
Załączniki	97
Kwerstionariusz badania ankietowego	97

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych województw w Polsce w podziale procentowym.....	9
Wykres 2. Liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego (w szt.).....	11
Wykres 3. Współczynnik przyrostu naturalnego w województwie zachodniopomorskim w wartościach bez względnych.....	13
Wykres 4. Stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim.....	14
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie zachodniopomorskim w podziale na sektor publiczny i prywatny.....	15
Wykres 6. Rozkład procentowy poszczególnych sekcji PKD w województwie zachodniopomorskim.....	16
Wykres 7. Rozkład wielkości zatrudnienia w firmach w województwie zachodniopomorskim (w %).....	17
Wykres 8. Struktura pracujących w podregionach zachodniopomorskiego.....	18
Wykres 9. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym.....	28
Wykres 10. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w budownictwie.....	31
Wykres 11. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w handlu detalicznym.....	33
Wykres 12. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w usługach.....	34
Wykres 13. Główna działalność firmy.....	39
Wykres 14. Główna dziedzina działalności instytucji.....	40
Wykres 15. Czas funkcjonowania na rynku firm i instytucji.....	41
Wykres 16. Forma prawna firmy.....	42
Wykres 17. Firmy posiadające udziały osób zagranicznych (osoby fizyczne zamieszkałe zagranicą lub firmy zarejestrowane zagranicą).....	43

Wykres 18. Procent akcji/ udziałów w firmie jaki posiadają osoby zagraniczne.....	43
Wykres 19. Przychód brutto firmy w roku 2006.....	44
Wykres 20. Wielkość zatrudnienia w firmie.....	46
Wykres 21. Stanowisko respondenta w firmie/ instytucji.....	47
Wykres 22. Płeć respondenta.....	48
Wykres 23. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy.....	49
Wykres 24. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu następnych 6-ciu miesięcy.....	50
Wykres 25. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy w województwie zachodniopomorskim.....	51
Wykres 26. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu następnych 6-ciu miesięcy w województwie zachodniopomorskim.....	52
Wykres 27. Ocena popytu na usługi/produkty oferowane przez firmę w stosunku do analogicznego okresu z ubiegłego roku (maj 2006) oraz ocena popytu w przyszłości.....	53
Wykres 28. Ocena cen produktów/usług oferowanych przez firmę.....	54
Wykres 29. Ocena możliwości zwiększenia sprzedaży bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firm.....	55
Wykres 30. Możliwy procent zwiększenia sprzedaży bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firmy.....	56
Wykres 31. Ocena ogólnej sytuacji firmy za 3 lata.....	57
Wykres 32. Prowadzone obecnie inwestycje.....	58
Wykres 33. Planowane inwestycje w ciągu 6-ciu miesięcy.....	59
Wykres 34. Wymiana eksportowa prowadzona przez firmę.....	60
Wykres 35. Wielkość eksportu firmy w ciągu najbliższych 6 – ciu miesięcy.....	61
Wykres 36. Plany eksportowe na najbliższe 6 miesięcy.....	62
Wykres 37. Ocena płac w ciągu najbliższych 6 –ciu miesięcy.....	63
Wykres 38. Liczba pracowników bez względu na formę zatrudniania.....	64

Wykres 39. Liczba pracowników na umowę o pracę.....	65
Wykres 40. Liczba pracowników na umowę o dzieło.....	66
Wykres 41. Liczba pracowników na umowę ustną.....	67
Wykres 42. Liczba pracowników zatrudnionych prowadzących własną działalność.....	68
Wykres 43. Pracownicy z wykształceniem wyższym i niepełnym wyższym.....	69
Wykres 44. Pracownicy z wykształceniem średnim.....	70
Wykres 45. Pracownicy z wykształceniem niższym niż średnie.....	71
Wykres 46. Zmiany w zatrudnieniu a sezon.....	72
Wykres 47. Zmiany w zatrudnieniu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.....	73
Wykres 48. Odejścia i zwolnienia pracowników w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.....	74
Wykres 49. Liczba pracowników zwolnionych lub zwalnających się samemu.....	74
Wykres 50. Zatrudnienie w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.....	75
Wykres 51. Liczba pracowników zatrudnionych w ostatnich sześciu miesiącach.....	75
Wykres 52. Potrzeby zatrudnienia w ciągu ostatnich sześciu miesiącach.....	76
Wykres 53. Aktywne poszukiwanie pracowników.....	79
Wykres 54. Zgłoszenie poszukiwanych pracowników.....	79
Wykres 55. Wymagania stawiane poszukiwanym pracownikom.....	80
Wykres 56. Zatrudnienie wymaganej liczby osób.....	81
Wykres 57. Szkolenia pracowników.....	83
Wykres 58. Rodzaje poszukiwanych szkoleń.....	84
Wykres 59. Prognozy zatrudnienia w ciągu najbliższych sześciu miesięcy.....	85
Wykres 60. Prognozy zwolnień w ciągu najbliższych sześciu miesięcy.....	86
Wykres 61. Prognoza przyjęć nowych pracowników w ciągu najbliższych sześciu miesięcy.....	88

Spis tabel

Tabela 1. Struktura wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego	12
Tabela 2. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu wg sekcji i działów PKD	19
Tabela 3. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem i na 1 mieszkańca	19
Tabela 4. Struktura wydatków budżetowych w powiatach województwa zachodniopomorskiego łącznie w 2005	20
Tabela 5. Spożycie indywidualne w kg 2005 w miesiącu	21
Tabela 6. Nakłady inwestycyjne w sektor publiczny w 2005	21
Tabela 7. Nakłady inwestycyjne w sektor prywatny w 2005	22
Tabela 8. Nakłady inwestycyjne łącznie w 2005	23
Tabela 9. Produkt krajowy brutto w województwie zachodniopomorskim w latach 2000 – 2004	23
Tabela 10. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim w latach 2000 – 2004	23
Tabela 11. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim w porównanie do średniej krajowej w latach 2000 – 2004	24
Tabela 12. Wielkość miasta/ gminy, w której znajduje się główna siedziba firmy/ instytucji	45
Tabela 13. Stanowiska na jakie było zapotrzebowanie	77
Tabela 14. Formy i częstość poszukiwania pracowników	82
Tabela 15. Planowana liczba osób do zwolnienia	87
Tabela 16. Planowane zatrudnienie na poszczególne stanowiska	89

Wstęp

Badanie zostało zrealizowane przez Pentor Research International Poznań Sp. z o.o na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie w ramach projektu Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy finansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Celem badania było przygotowanie średnioterminowej prognozy dla województwa zachodniopomorskiego dotyczącej zmian stanu zatrudnienia w oparciu o dostępne dane na temat stanu gospodarki i koniunktury w ogólnodostępnych publikacjach dotyczących tematu. Ponadto informacje te zostały uzupełniane przez wyniki kwestionariuszowego badania przeprowadzanego wśród przedsiębiorców. Na podstawie przewidywań przedsiębiorców co do rozwoju firmy i stanu gospodarki w kraju, przyjmowania lub zwalniania pracowników w najbliższej przyszłości, dokonano oszacowań zmian na rynku pracy w województwie.

Samo badanie zostało zrealizowane zgodnie z metodyką badań, wypracowaną w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich stworzonego przez Polską Sieć Doradców Biznesu (PSDB S.A), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) oraz IPSPS – Demoskop. W trakcie realizacji badania wykorzystano przygotowany przez wyżej wymienione podmioty podręcznik operacyjny w zakresie diagnozy stanu gospodarki i lokalnych rynków pracy.

Proces badawczy prowadzony był zgodnie z kryteriami badawczymi przygotowanymi przez Zleceniodawcę tj. Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. W raporcie uwzględniono dane mające charakter ekonomiczno – demograficzny kształtujące sferę gospodarczą województwa zachodniopomorskiego.

W trakcie realizacji badania korzystano ze źródeł publikowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych (CASE), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Narodowy Bank Polski, Ministerstwo Finansów.

ANALIZA DANYCH WTÓRNYCH

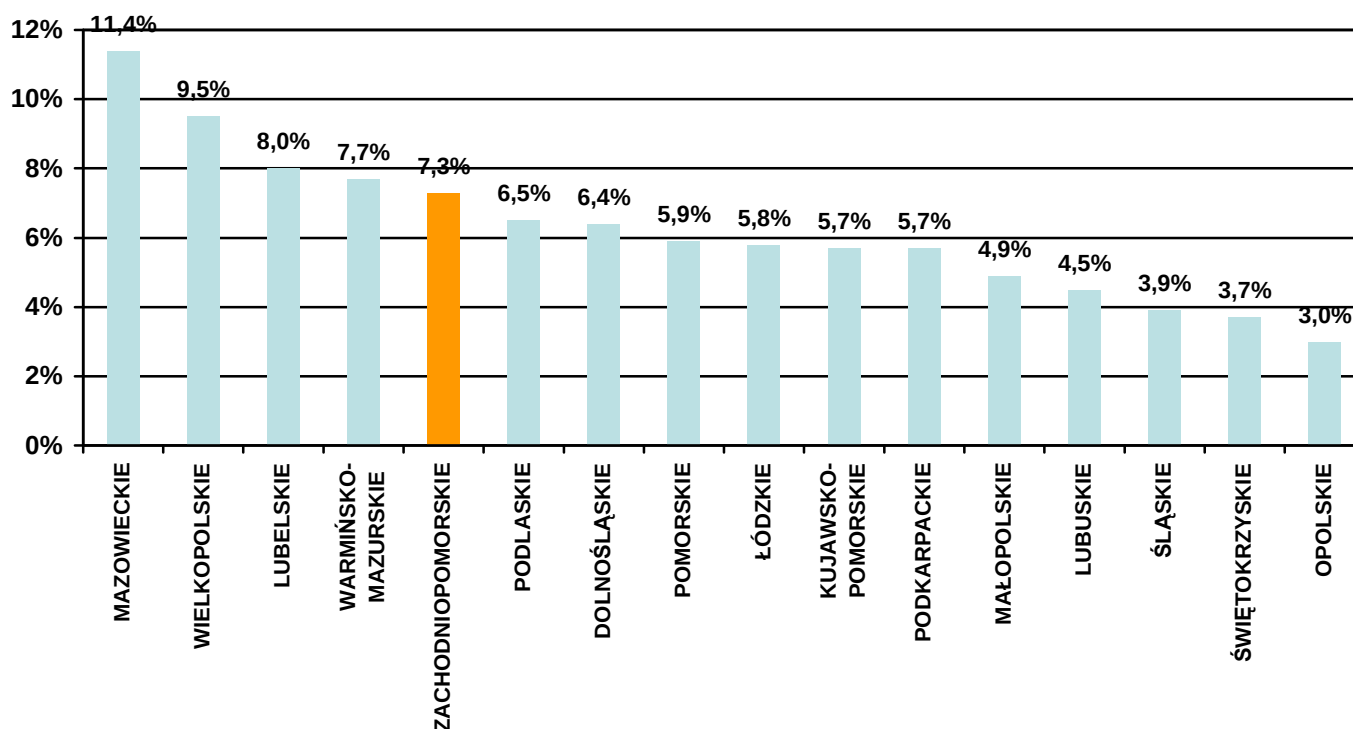
Wnioski

Podstawowe informacje

Województwo zachodniopomorskie zajmuje 22,9 tys. kilometrów kwadratowych, co oznacza, że obszar województwa zajmuje 7,3% powierzchni kraju. Województwo zachodniopomorskie piątym co do wielkości województwem w Polsce. Ponadto jest zachodnią częścią zachodniopomorskiego graniczy z państwem niemieckim.

Dużą zaletą województwa jest posiadanie rozbudowanego portu morskiego, oraz strategiczne położenie na skrzyżowaniu wielu szlaków morskich. W zachodniopomorskim znajduje się również największa ilość przejść granicznych w kraju.

Wykres 1. Powierzchnia poszczególnych województw w Polsce w podziale procentowym

Województwo zachodniopomorskie administracyjnie podzielone jest na 21 powiatów, z czego 18 to powiaty ziemskie, a 3 to powiaty grodzkie. W województwie znajduje się 114 gmin – 52 gminy wiejskie, 51 – gminy miejsko – wiejskie oraz 11 gmin miejskich.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2004 R.
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE DIVISION OF ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP IN 2004
As of 31 XII

Na terenie województwa znajdują się 62 miasta, z czego w 37 mieszka do 10 tys. mieszkańców, w 22 miastach żyje od 10 do 50 tys. mieszkańców. Istnieją również 3 miasta mające powyżej 50 tys. mieszkańców.

Demografia

Ludność województwa zachodniopomorskiego według stanu na IV kwartał 2006 wynosiła 1 692 838 osób, co oznacza że województwo zachodniopomorskie zamieszkuje 4,4% ludności kraju.

Wykres 2. Liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego (w szt.)

Jak widać z wykresu 2, liczba mieszkańców województwa powoli jednak maleje. Pojawia się więc słaba tendencja spadkowa.

W województwie zachodniopomorskim kobiety stanowią według danych na IV kwartał 2006 roku 51,4% mieszkańców, dla porównania w Polsce odsetek kobiet stanowi 51,7%.

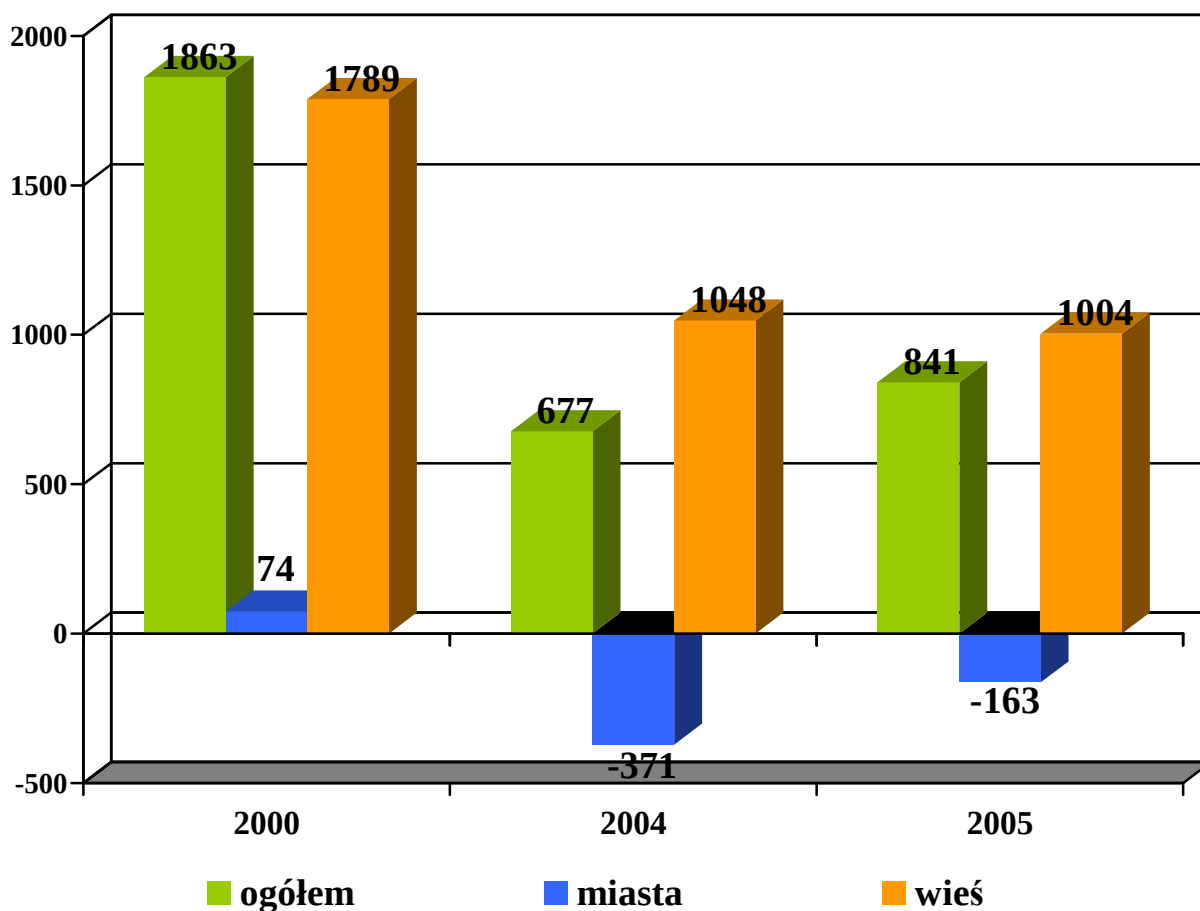
Tabela 1. Struktura wieku mieszkańców województwa zachodnio pomorskiego (w szt.)

	2000		2004		2005	
	w szt.	%	w szt.	%	w szt.	%
0 – 2 lata	50715	1,8%	46930	2,8%	47279	2,8%
3 – 6	78203	2,8%	66232	3,9%	64755	3,8%
7 – 12	140816	5,0%	121362	7,2%	116015	6,8%
13 – 15	83098	3,0%	71562	4,2%	69417	4,1%
16 – 18	92210	3,3%	77831	4,6%	74908	4,4%
19 – 24	171524	6,1%	180615	10,7%	178351	10,5%
25 – 29	1241282	44,1%	137551	8,1%	138828	8,2%
30 – 34	103005	3,7%	116489	6,9%	121718	7,2%
35 – 39	110763	3,9%	100302	5,9%	101353	6,0%
40 – 44	145775	5,2%	114468	6,8%	108905	6,4%
45 – 49	150111	5,3%	148413	8,8%	142615	8,4%
50 – 54	125406	4,5%	143577	8,5%	145446	8,6%
55 – 59	64555	2,3%	106014	6,3%	119584	7,1%
60 – 64	69485	2,5%	61385	3,6%	60252	3,6%
65 – 69	67595	2,4%	64032	3,8%	62647	3,7%
70 – 74	57692	2,0%	58627	3,5%	58183	3,4%
75 – 79	38199	1,4%	44445	2,6%	45605	2,7%
80 lat i więcej	24601	0,9%	35030	2,1%	38317	2,3%

Najwięcej osób w województwie zachodniopomorskim jest w wieku 19 – 24 lat. Grupa ta stanowi 10,5% wszystkich mieszkańców województwa. Najmniej liczną grupą są osoby w wieku 75-79 oraz powyżej 80 lat, odpowiednio 2,7% oraz 2,3%.

W województwie notuje się spadek przyrostu naturalnego. W wartościach bezwzględnych dla ogółu województwa wynosi 841. W przypadku miast jego wartość wynosi – 163. Największy przyrost naturalny jest na terenach wiejskich i wynosi 1004¹.

Wykres 3. Współczynnik przyrostu naturalnego w województwie zachodniopomorskim w wartościach bezwzględnych

¹ Dane z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2005

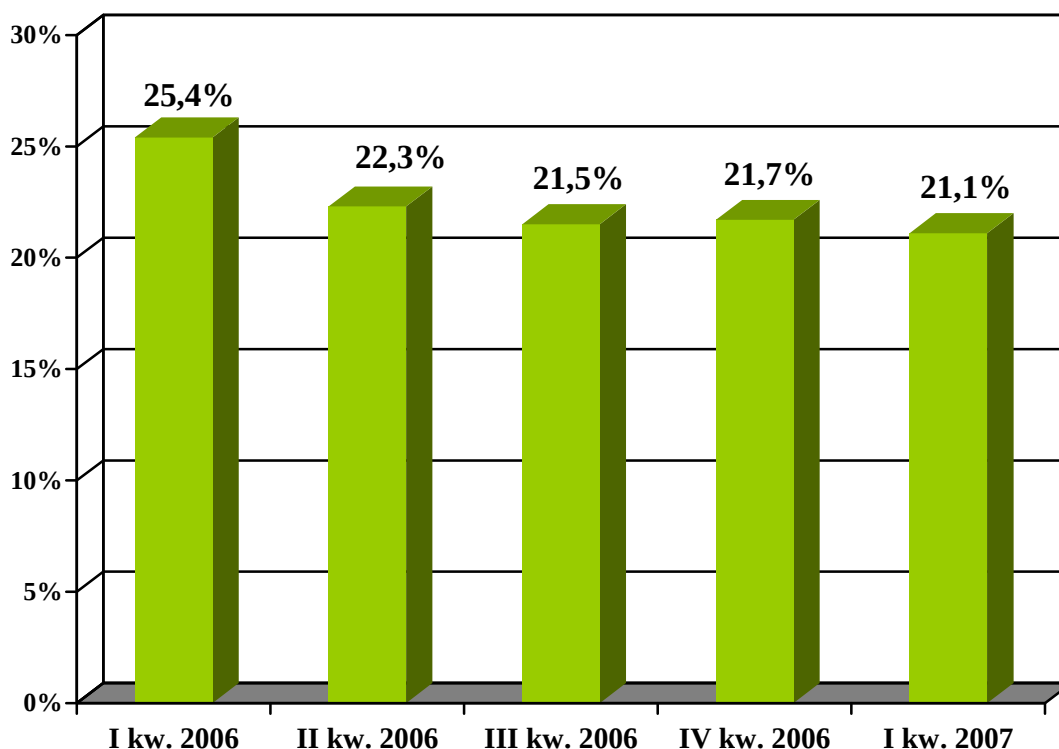
Saldo migracji w województwie zachodniopomorskim w roku 2005 było ujemne i w wartościach bezwzględnych wynosiło – 1723. Dla porównania w roku 2004 współczynnik wynosił – 1392. Należy zwrócić uwagę, że współczynnik migracji jest tworzony na podstawie wniosków o zameldowanie lub wymeldowanie z obecnego miejsca popytu, co *de facto* może nie w pełni oddawać skali zjawiska.

Wskaźnik urbanizacji w województwie zachodniopomorskim 69,3%, co oznacza, że większość mieszkańców z regionu zamieszkuje w miastach, z kolei gęstość zaludnienia – stan na rok 2006 – wynosi 74 osoby na kilometr kwadratowy i w porównaniu z całą Polską jest dość niski ponieważ wskaźnik gęstości zaludnienia dla obszaru Polski wynosi 122 osoby na km².

Gospodarka

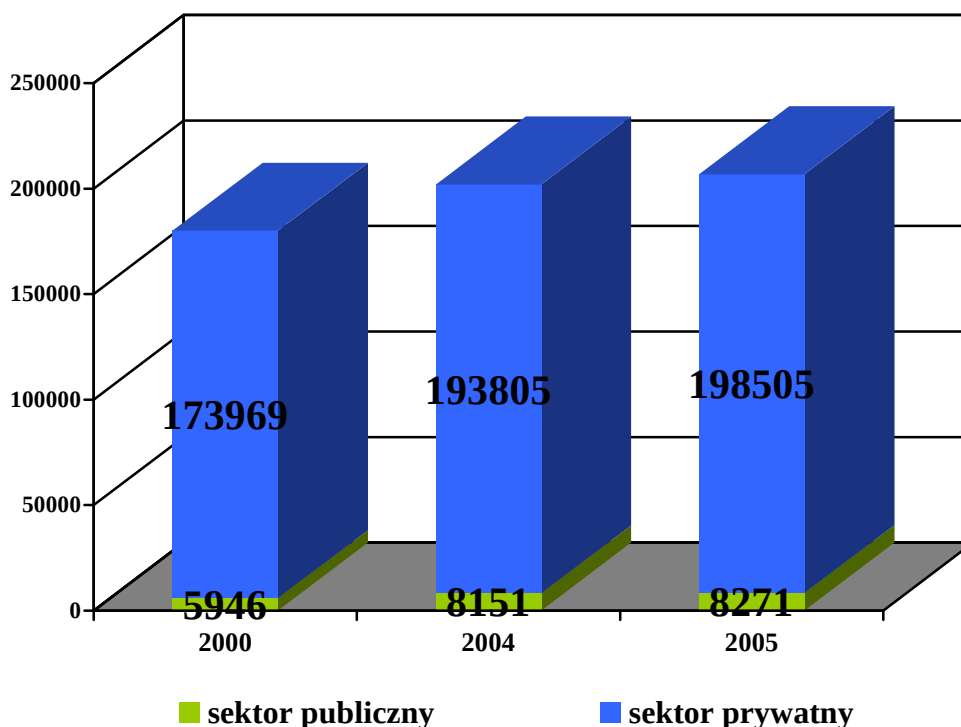
W pierwszym kwartale 2007 stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim wynosiła 21,1% i w porównaniu do I kwartału 2006 roku spadła o 4,3% z 25,4%.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim (w %)

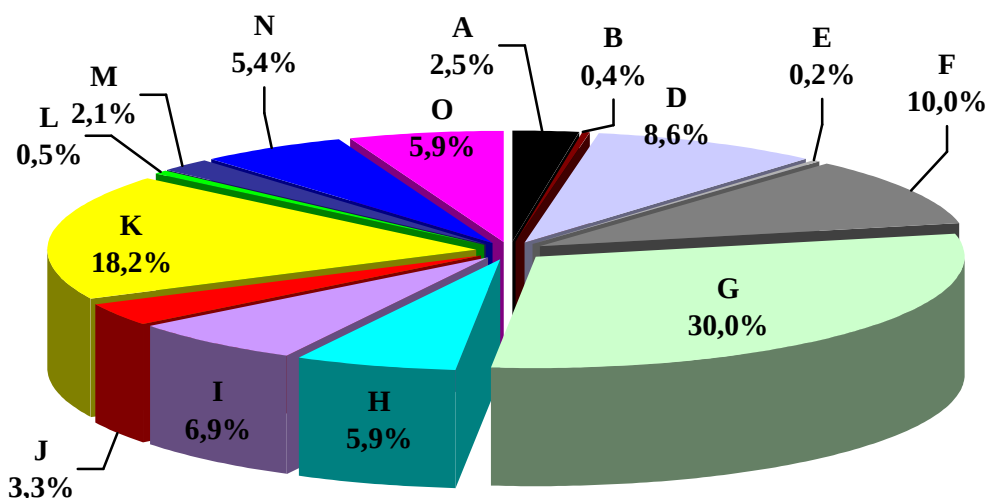
W 2005 roku w województwie zachodniopomorskim łącznie zarejestrowanych było ponad 206 tysięcy firm, z czego blisko 96% funkcjonowało w sektorze prywatnym. Porównując dane z lat poprzednich (rok 2000 i 2005) widać tendencję wzrostową jeśli chodzi o liczbę podmiotów gospodarczych. W najbliższych latach należy spodziewać się kontynuacji tego kierunku.

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie zachodniopomorskim w podziale na sektor publiczny i prywatny

Najwięcej firm w województwie zachodniopomorskim funkcjonuje w branży G czyli w handlu. (30%). Nieco mniej, 18% stanowią firmy prowadzące działalność usługową. 10% to firmy budowlane. Znacząca ilość firm działa również w branży przetwórstwa przemysłowego 8%. Warto zaznaczyć, że wspomniane cztery branże stanowią aż 66% wszystkich podmiotów gospodarczych w regionie.

Wykres 6. Rozkład procentowy poszczególnych sekcji PKD w województwie zachodniopomorskim

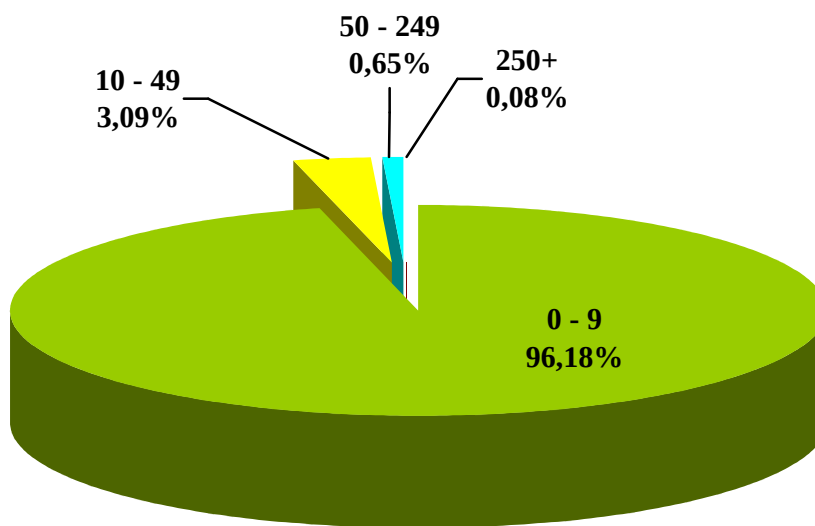
Ze względu na udział poniżej 0,1% brak sekcji C, P, Q

■ A ■ B ■ D ■ E ■ F ■ G ■ H ■ I ■ J ■ K ■ L ■ M ■ N ■ O

SEKCJA A	ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO
SEKCJA B	RYBACTWO
SEKCJA D	PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE
SEKCJA E	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, WODĘ
SEKCJA F	BUDOWNICTWO
SEKCJA G	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, MOTOCYKLI ORAZ ARTYKUŁÓW UŻYTKU OSOBISTEGO I DOMOWEGO
SEKCJA H	HOTELE I RESTAURACJE
SEKCJA I	TRANSPORT, GOSPODARKA MAGAZYNOWA I ŁĄCZNOŚĆ
SEKCJA J	POŚREDNICTWO FINANSOWE
SEKCJA K	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI, WYNAJEM I USŁUGI ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
SEKCJA L	ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I POWSZECHNE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE
SEKCJA M	EDUKACJA
SEKCJA N	OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA
SEKCJA O	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPOŁECZNA I INDYWIDUALNA, POZOSTAŁA

Zdecydowana większość – 96% to firmy zatrudniające do 9 pracowników. Od 10 do 49 osób zatrudnianych jest w 3% firm. Więcej niż 50 osób, w województwie zachodniopomorskim pracuje tylko w około 0,7% firm.

Wykres 7. Rozkład wielkości zatrudnienia w firmach w województwie zachodniopomorskim (w %)

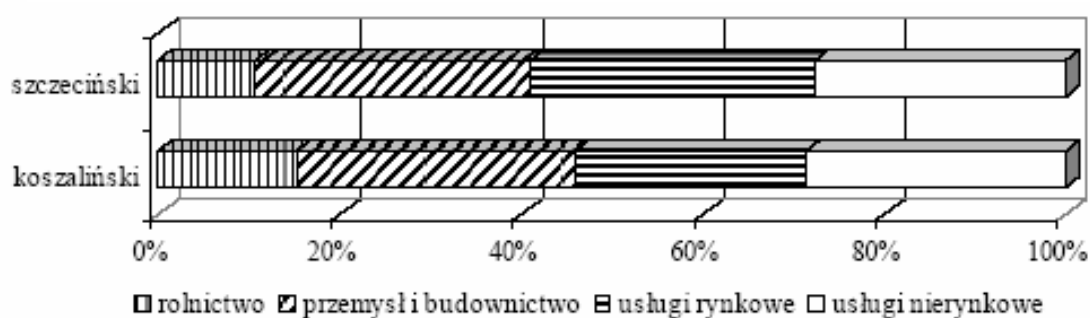

W woj. zachodniopomorskim, według danych z Głównego Urzędu Statystycznego liczba pracujących w końcu grudnia 2005 r. wynosiła 483,8 tys. Z ogólnej liczby pracujących 9,2% zajmowało się rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem, 27,6% pracowało w przemyśle i budownictwie, pozostali pracowali w usługach (rynkowych 41,9%, nierynkowych 21,3%). Sektor prywatny zatrudniał 69,0% ogółu pracujących w województwie.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wzrosło w 2006 r. o 2,1%, a w budownictwie o 3,6%. Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej w 2005 r. stanowili 2,6% zatrudnionych w tej działalności w Polsce, a w przeliczeniu na 1000 osób aktywnych

zawodowo wskaźnik ten wyniósł 2,8 (w kraju 4,5). Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w województwie zachodniopomorskim stanowiły 1,3% środków przeznaczonych na te cele w kraju. Na 1 mieszkańca nakłady te były ponad 3-krotnie mniejsze niż średnio w kraju.

Wykres 8. Struktura pracujących w podregionach zachodniopomorskiego

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

Dynamika produkcji sprzedanej w województwie zachodniopomorskim w roku 2005 w górnictwie (sekcja c) oraz w przetwórstwie przemysłowym była większa w porównaniu z rokiem poprzednim. Jedynie w zakresie zaopatrywania w energię, gaz i wodę dynamika spadła. W roku poprzednim 2004 sytuacja była nieco inna – w przypadku górnictwa oraz przetwórstwa przemysłowego zanotowano spadek produkcji w porównaniu z rokiem 2003, wzrost z kolei był w produkcji energii oraz pozostałych źródeł.

Tabela 2. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu wg sekcji i działów PKD (w %)

	Sekcja C	Sekcja D	Sekcja E
2004	92,7%	115,7%	94,5%
2005	108,0%	106,5%	86,0%

Analizując wyniki dotyczące produkcji sprzedanej w latach 2003 – 2005 w województwie zachodniopomorskim jednoznacznie widać, że zarówno ogółem jak i w przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość produkcji sprzedanej wzrasta z rok na rok, pomimo różnych wahaní w trzech podstawowych branżach produkcyjnych.

Tabela 3. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem i na 1 mieszkańca (w mln zł)

	2003	2004	2005
ogółem	17 682,3	20 114,4	21 292,4
na 1 mieszkańca	10 420	11 862	12 567

Wydatki budżetowe powiatów w województwie zachodniopomorskim w roku 2005 sięgnęły łącznie ponad 850 milionów złotych, przy dochodach rzędu 726 milionów złotych. Największy udział w wydatkach – blisko 73% - stanowiły koszty związane z wynagrodzeniami. Najmniejszy koszt w budżecie stanowi obsługa długu publicznego – 0,54%.

Tabela 4. Struktura wydatków budżetowych w powiatach województwa zachodniopomorskiego łącznie w 2005 (w zł)

Rodzaj wydatku	w zł	%
wydatki majątkowe inwestycyjne	64 711 040	7,59%
wydatki bieżące jednostek budżetowych na wynagrodzenia	323 366 341	37,91%
wydatki bieżące jednostek budżetowych na wynagrodzenia osobowe	299 133 751	35,07%
wydatki bieżące jednostek budżetowych pochodne od wynagrodzeń	57 287 229	6,72%
dotacje	37 735 430	4,42%
obsługa długu publicznego	7 744 422	0,91%
obsługa długu publicznego odsetki i dyskonto od krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz pożyczek i kredytów	4 632 247	0,54%
świadczenia na rzecz osób fizycznych	52 061 106	6,10%
pozostałe wydatki	6 267 251	0,73%
Razem	852 938 817	100%

Mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego miesięcznie najczęściej spożywają warzyw, około 13 kg. Dużym spożyciem charakteryzują się również produkty zbożowe i pieczywo. Najmniej w ciągu miesiąca spożywają ryb – tylko około pół kilograma, co może zaskakiwać ponieważ w zachodniopomorskim, rejonie graniczącym z morzem rybołówstwo jest dobrze rozwinięte. Jednakże w porównaniu z średnią dla Polski spożycie ryb jest nieco większe. Mieszkańcy zachodniopomorskiego więcej też niż średnio w Polsce jedzą miesięcznie warzyw oraz owoców. Mniejsze spożycie niż średnia dla Polski charakteryzuje się cukier.

Tabela 5. Spożycie indywidualne w kg 2005 w miesiącu

produkty	jm.	Polska	zachodniopomorskie
pieczywo i produkty zbożowe	[kg]	8,44	8,48
mięso	[kg]	5,48	5,73
ryby	[kg]	0,42	0,51
mleko (bez zagęszczonego i w proszku)	[l]	4,43	4,27
napoje mleczne i jogurty	[kg]	0,59	0,65
sery	[kg]	0,87	0,85
jaja	[szt.]	15,16	15,44
oleje i pozostałe tłuszcze	[kg]	1,53	1,60
owoce	[kg]	3,72	4,22
warzywa	[kg]	12,42	13,23
cukier	[kg]	1,53	1,42

Przyglądając się nakładom w sektorze publicznym, najczęściej inwestuje się w branżę przetwórczą – przetwórstwo przemysłowe, produkcję energii. Nakłady te wynoszą 35,5% całości. Duże inwestycje lokuje się również w budownictwo (F) 13,7% oraz w administrację publiczną (L) 9%. Najmniej inwestycji odczuwa handel hurtowy i detaliczny oraz sektor turystyczno-hotelarski (H). Odpowiednio 0,1% i 1%.

Tabela 6. Nakłady inwestycyjne w sektor publiczny w 2005

	[tys. zł]	w %
w sekcji A i B	82 882,0	4,1%
w sekcji C, D, E	718 859,0	35,5%
w sekcji F	277 887,0	13,7%
w sekcji G	1 523,0	0,1%
w sekcji H	20 895,0	1,0%
w sekcji I	136 494,0	6,7%
w sekcji J	22 029,0	1,1%
w sekcji K	107 070,0	5,3%
w sekcji L	182 952,0	9,0%
w sekcji M	109 970,0	5,4%
w sekcji N	123 363,0	6,1%
w sekcji O	242 722,0	12,0%

Wynika to z faktu, że w sektorze publicznym odsetek firm w branży handlowej czy turystycznej jest bardzo mały. Znaczący jest z kolei udział administracji publicznej.

Inaczej sytuacja wygląda jeśli przyjrzymy się inwestycjom w sektorze prywatnym. Tu również najwięcej inwestuje się w przetwórstwo przemysłowe oraz wytwarzanie energii 33% ale na drugim miejscu jest branża usługowa (K) – 31%. Duże nakłady inwestycyjne lokowane są w handel hurtowy i detaliczny (G) – 13%. Najmniej w sektorze prywatnym inwestuje się w edukację (M) – 0,5%, usługi komunalne (O) 0,6% oraz ochronę zdrowia (N) – 1,84%. Wynika to z faktu, że edukacja, służba zdrowia czy usługi komunalne pozostają w dużej mierze w sektorze publicznym.

Tabela 7. Nakłady inwestycyjne w sektor prywatny w 2005

	[tys. zł]	w %
w sekcji A i B	150 707,00	5,44%
w sekcji C, D, E	915 633,00	33,05%
w sekcji F	71 489,00	2,58%
w sekcji G	378 705,00	13,67%
w sekcji H	86 738,00	3,13%
w sekcji I	177 877,00	6,42%
w sekcji J	44 099,00	1,59%
w sekcji K	861 291,00	31,09%
w sekcji L	250	0,01%
w sekcji M	13 838,00	0,50%
w sekcji N	51 008,00	1,84%
w sekcji O	18 913,00	0,68%

Nakłady inwestycyjne na mieszkańca województwa zachodniopomorskiego wahają się w zależności od roku. Generalnie od 2002 roku (od tego roku GUS zbiera dane dotyczące inwestycji) do 2004 obserwowano wzrost nakładów. W roku 2005 zanotowano lekki spadek.

Tabela 8. Nakłady inwestycyjne łącznie w 2005

ogółem				nakłady w sektorze prywatnym			
2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
2 296	2 377	2 903	2 831	1 375	1 396	1 949	1 635

Produkt krajowy brutto w zachodniopomorskim od ponad pięciu lat jest coraz większy. Od 2000 roku do 2004 wzrósł o blisko 13% i wynosił 38 milionów złotych co stanowiło około 5% produktu krajowego w Polsce.

Tabela 9. Produkt krajowy brutto w województwie zachodniopomorskim w latach 2000 – 2004

2000	2001	2002	2003	2004
[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]	[mln zł]
33 603,7	34 419,8	35 248,2	35 488,4	38 143,0

Podobnie jak w całości tak i w przypadku produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca, wartości te w województwie zachodniopomorskim są od 2000 roku w fazie wzrostowej.

Tabela 10. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim w latach 2000 – 2004

produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca				
2000	2001	2002	2003	2004
[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]
19 796	20 263	20 754	20 913	22 494

Porównując jednak procentowo produkt krajowy brutto na mieszkańca do średniej wartości w Polsce, zauważyć można, że od 2000 roku jest coraz niżej średniej krajowej. Oznacza to, że mimo iż produkt krajowy brutto w województwie wzrasta, to jednak w odniesieniu do kraju maleje. Wnioskować można więc, że województwo zachodniopomorskie zwalnia z roku na rok swój rozwój.

Tabela 11. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w województwie zachodniopomorskim w porównanie do średniej krajowej w latach 2000 – 2004

produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca, Polska = 100				
2000	2001	2002	2003	2004
[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
101,7	99,5	98,2	94,9	93,0

Zgodnie z danymi z Głównego Urzędu Statystycznego, obydwa wskaźniki ufności konsumenckiej: bieżący² oraz wyprzedzający³, osiągnęły w maju 2007 najlepszy wynik w ciągu całego okresu realizacji badania. Za wyjątkiem przewidywanej (w najbliższych 12 miesiącach) oceny sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, wszystkie pozostałe wskaźniki koniunktury konsumenckiej wykazały poprawę - szczególnie wyraźną w przypadku oceny obecnych możliwości dokonywania poważniejszych zakupów oraz oceny zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w ostatnich 12 miesiącach.

Nastroje społeczne w obszarze konsumpcji indywidualnej nadal utrzymują się na korzystnym poziomie. Jest to widoczne zarówno w stosunku do ocen przeszłych zmian

² bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący bieżące tendencje zmian w konsumpcji indywidualnej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz obecnego dokonywania ważnych zakupów.

³ wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej – obrazujący oczekiwane w najbliższych miesiącach zmiany w tendencjach konsumpcji indywidualnej jest średnią sald ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz obecnego dokonywania ważnych zakupów. Wskaźniki ufności konsumenckiej mogą przyjmować wartości od -100 do +100. Wartość dodatnia oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych optymistycznie nad konsumentami nastawionymi pesymistycznie, natomiast wartość ujemna oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych pesymistycznie nad konsumentami nastawionymi optymistycznie.

sytuacji finansowej gospodarstwa domowego oraz przeszłych zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju, jak i w odniesieniu do obecnych możliwości dokonywania poważniejszych zakupów. Największą poprawę wskaźnika w porównaniu z wynikami sprzed roku i dwóch lat obserwuje się w zakresie obaw przed wzrostem poziomu bezrobocia.

Wartość bieżącego wskaźnika ufności konsumenckiej poprawiła się względem kwietnia o 2,2 pp. i wynosi obecnie –5,3. W porównaniu do analogicznego miesiąca 2006 oraz 2005 roku jest to wynik lepszy odpowiednio o 9,9 oraz o 17,0 pp.

Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej osiągnął w maju wartość –6,4, a więc lepszą o 1,6 pp. od wyniku z poprzedniego miesiąca. W okresie ostatnich dwóch lat obserwowany jest stały wzrost notowań – o 13,3 oraz o 20,6 pp. względem tego samego miesiąca 2006 oraz 2005 roku.

Dokonana przez konsumentów ocena zmian, jakie zaszły w sytuacji finansowej gospodarstw domowych w ostatnich 12 miesiącach była w maju najkorzystniejsza od początku realizacji badania. Wskaźnik osiągnął wartość –9,7, a więc nieco lepszą od wyników uzyskanych w kwietniu. W stosunku do analogicznego okresu 2006 i 2005 roku również zaobserwowano bardzo pomyślny przebieg zmian, a odnotowany wzrost wyniósł odpowiednio 8,5 i 18,2 pp. Ocena oczekiwanych zmian sytuacji finansowej gospodarstw domowych w najbliższych 12 miesiącach, chociaż uległa w maju nieznacznemu pogorszeniu (w porównaniu z poprzednim miesiącem), nadal utrzymuje się na względnie wysokim poziomie i wynosi –0,8. Jest to wynik korzystniejszy od obserwowanego przed rokiem i dwoma laty odpowiednio o 5,0 i 10,3 pp.

Saldo ocen zmian ogólnej sytuacji gospodarczej kraju w ostatnich 12 miesiącach wyniosło w maju - 14,8. Wynik ten jest wyższy od zanotowanego w poprzednim miesiącu o 4,0 pp., natomiast od analogicznego miesiąca 2006 oraz 2005 roku dzieli go dystans odpowiednio 11,4 oraz 22,6 pp.

W maju wskaźnik oczekiwanych w najbliższych 12 miesiącach zmian sytuacji ekonomicznej kraju przyjął wartość –3,8 (poprawa w stosunku do kwietnia o 2,3 pp.), zbliżając się do najwyższego osiągniętego dotąd poziomu z początku 2006 roku. W

porównaniu do wyników obserwowanych w analogicznym miesiącu 2006 i 2005 roku obecne notowanie jest bardziej korzystne, przy różnicy odpowiednio 10,6 i 13,3 pp.

Oceny obecnych możliwości dokonywania poważniejszych zakupów są w maju bardziej optymistyczne w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Wartość tego wskaźnika wynosi obecnie 2,5, a więc o 4,5 pp. przewyższa poprzednie notowanie i jest najwyższa w całym okresie realizacji badania. W relacji do analogicznych obserwacji sprzed roku oraz sprzed dwóch lat wykazuje poprawę odpowiednio o 14,1 oraz 20,7 pp.

W maju br. wyraźnie zmalały wśród konsumentów obawy przed wzrostem poziomu bezrobocia. Wartość wskaźnika jest niższa względem poprzedniego miesiąca o 2,4 pp. i wynosi -18,9. Jest to najlepszy wynik w ciągu całego okresu realizacji badania i podobnie jak to miało miejsce w poprzednich siedmiu miesiącach (począwszy od października 2006 roku) odzwierciedla sytuację, w której liczba konsumentów wyrażających opinie pozytywne jest większa od liczby osób nastawionych negatywnie. Przebieg zmian w dłuższym okresie czasu, obejmującym lata 2006 i 2005, w dalszym ciągu kształtuje się bardzo pomyślnie, a odnotowany w tym czasie spadek obaw wyraża się różnicą odpowiednio 28,5 i 45,0 pp. porównując wyniki w analogicznych miesiącach.

Wartość wskaźnika przewidywanych możliwości oszczędzania pieniędzy w okresie najbliższych 12 miesięcy poprawiła się względem poprzedniego miesiąca o 2,0 pp., przyjmując poziom -39,7 – najkorzystniejszy w okresie realizacji badania. Dystans w stosunku do wyników uzyskanych przed rokiem i dwoma laty wynosi odpowiednio 8,9 i 13,4 pp. (w relacji do analogicznego miesiąca).

Krótkookresowa prognoza gospodarcza dla Polski⁴

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym jest w czerwcu optymistyczna, zbliżona do sygnalizowanej w maju. Na pozytywne oceny koniunktury wpływa utrzymanie się tempa wzrostu zamówień przy nieco wolniejszym niż w maju wzroście aktualnej i przyszłej produkcji. Przedsiębiorcy bez opóźnień regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach można oczekiwać dalszej poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

W czerwcu ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany jest nadal pozytywnie, korzystniej niż w maju, a także lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich ośmiu lat. Spowodowane to jest optymistycznymi, zbliżonymi do zgłaszanych w maju 2007. W najbliższych miesiącach oczekiwany jest dalszy, choć nieco wolniejszy niż w maju, wzrost zamówień i produkcji. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana lepiej niż przed miesiącem, natomiast odpowiednia prognoza jest ostrożniejsza, choć nadal bardzo optymistyczna.

Ogólny klimat koniunktury w handlu detalicznym oceniany jest w czerwcu również pozytywnie, podobnie jak w maju, i lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzynastu lat. Wpływają na to równie optymistyczne jak przed miesiącem oceny dotyczące bieżącej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są korzystne, choć ostrożniejsze od przewidywań z maja. W czerwcu we wszystkich badanych grupach przedsiębiorstw usługowych oceny koniunktury są pozytywne. Podobnie jak przed miesiącem, najbardziej korzystne opinie zgłaszają firmy z sekcji pośrednictwo finansowe; oceny te są mniej korzystne niż w maju, ale lepsze niż w analogicznym miesiącu od 2003 r. Najmniej optymistycznie, gorzej niż przed miesiącem, choć lepiej niż w czerwcu zeszłego roku, oceniają ogólny klimat koniunktury jednostki z sekcji edukacja.

⁴ Prognoza została przygotowana w oparciu dane z raportu Głównego Urzędu Statystycznego pt. Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w czerwcu 2007 r.

W czerwcu ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na tym samym poziomie co w maju (plus 24). Poprawę koniunktury w obu miesiącach sygnalizuje 33% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 9%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Przedsiębiorcy sygnalizują dalszy wzrost bieżącego portfela zamówień, w większym stopniu zagranicznego niż krajowego. W najbliższych miesiącach oczekuje się rozszerzenia portfela zamówień w skali mniejszej niż wskazywały prognozy z maja. Bieżąca i przyszła produkcja rośnie nieznacznie wolniej niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się w czerwcu na poziomie nieco niższym od uważanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Wraz ze zmniejszaniem się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy bez trudności regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszą poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Należy oczekiwać wzrostu zatrudnienia, zbliżonego do prognoz z maja. Ceny wyrobów gotowych mogą rosnać nieco szybciej niż przewidywano przed miesiącem. Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się

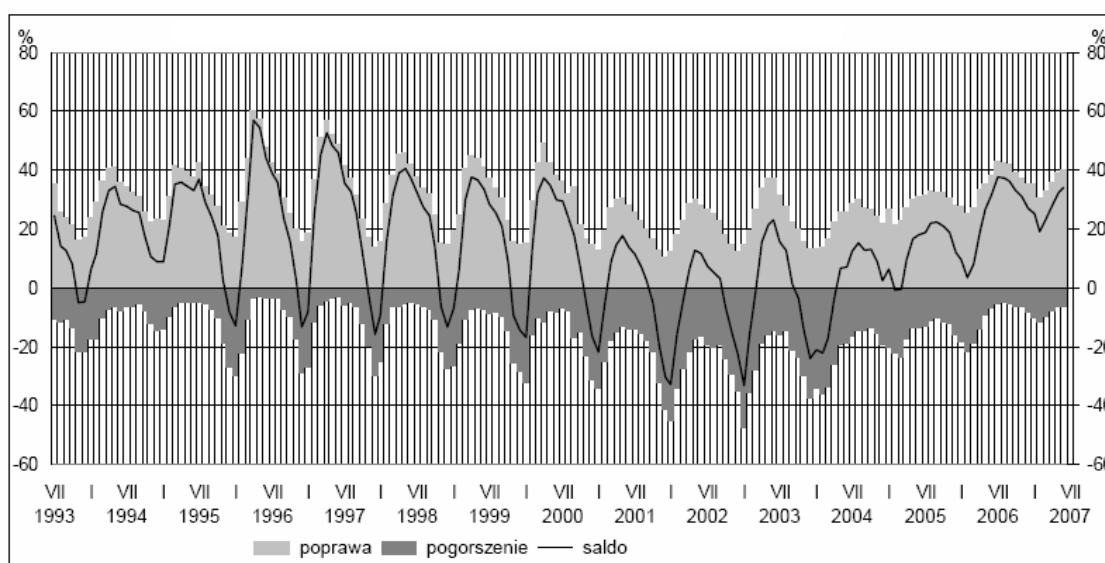
zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W czerwcu najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci: wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (plus 42 – spadek o 5 punktów), wyrobów chemicznych (plus 37 – wzrost o 3 punkty), metalowych wyrobów gotowych (plus 33 – spadek o 2 punkty), metali (plus 29 – spadek o 1 punkt), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 29 – wzrost o 2 punkty), wyrobów z drewna (plus 29 – wzrost o 2 punkty), instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków (plus 28 – wzrost o 1 punkt) oraz maszyn i aparatury elektrycznej (plus 28 – spadek o 3 punkty). Producenci wyrobów chemicznych oceniają koniunkturę optymistycznie, lepiej niż w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest korzystniejszymi niż w maju ocenami dotyczącymi zarówno bieżącego jak i przewidywanego portfela zamówień i produkcji.

Zapasy wyrobów gotowych kształtują się na poziomie zbliżonym do wystarczającego. Mimo zwiększonych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci nie zgłaszają trudności przy regulowaniu swoich bieżących zobowiązań finansowych. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są nadal optymistyczne. Przewidywany jest dalszy wzrost liczby pracujących, nieco większy niż wskazywała prognoza sprzed miesiąca. Ceny wyrobów chemicznych mogą rosnąć nieco szybciej niż prognozowano w maju. W przedsiębiorstwach produkujących artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe koniunktura oceniana jest optymistycznie, nieco lepiej niż w maju. Oceny bieżące i prognozy dotyczące portfela zamówień i produkcji są nieco ostrożniejsze niż w ubiegłym miesiącu. Poziom zapasów wyrobów gotowych jest nieco niższy od uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Zmniejszające się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że producenci terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są nadal optymistyczne. Przewidywane jest niewielkie zwiększenie zatrudnienia. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą rosnąć szybciej niż prognozowano w maju. Producenci maszyn i aparatury elektrycznej oceniają koniunkturę pozytywnie, choć mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Spowodowane to jest zahamowaniem tempa wzrostu przyszłego portfela zamówień oraz przyszłej produkcji przy utrzymujących się odpowiednich pozytywnych

ocenach bieżących. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się w czerwcu na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Mimo utrzymujących się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal korzystne. Dyrektorzy planują dalszy wzrost liczby zatrudnionych. Ceny maszyn i aparatury elektrycznej mogą wzrosnąć w stopniu nieco większym niż prognozowano w maju. Producenci mebli oceniają koniunkturę mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Mają na to wpływ ostrożniejsze od formułowanych w maju (choć nadal pozytywne) oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji. Odpowiednie prognozy są optymistyczne, nieco lepsze niż w ubiegłym miesiącu. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się w czerwcu na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Utrzymujące się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że pojawiają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są nieco mniej optymistyczne od przewidywań z maja. Dyrektorzy planują niewielkie redukcje liczby zatrudnionych pracowników. Ceny mebli mogą rosnąć nieco szybciej niż prognozowano przed miesiącem. W czerwcu dyrektorzy firm produkujących wyroby włókiennicze oceniają koniunkturę optymistycznie, korzystniej niż w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest mniej negatywnymi ocenami bieżącej produkcji i utrzymującymi się optymistycznymi prognozami portfela zamówień i produkcji. Bieżący portfel zamówień jest oceniany nieco bardziej pesymistycznie niż w ubiegłym miesiącu. Nadal zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Mimo iż dyrektorzy przedsiębiorstw nie sygnalizują opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, utrzymują się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są optymistyczne, bardziej korzystne niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy przewidują nieznacznie zwiększyć zatrudnienie. Ceny wyrobów włókienniczych mogą wzrosnąć. W czerwcu producenci sprzętu i urządzeń rtv oceniają koniunkturę pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Przewidywany jest wzrost portfela zamówień i produkcji, większy niż prognozowano w maju. Odpowiednie diagnozy wskazują na spadek w tym zakresie. Zwiększają się nadal nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Mimo narastających opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci z mniejszymi

niż przed miesiącem trudnościami regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej, dotychczas negatywne, uległy niewielkiej poprawie. Dyrektorzy zamierzają w niewielkim stopniu zwiększyć zatrudnienie. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą się obniżać szybciej niż przewidywano w maju.

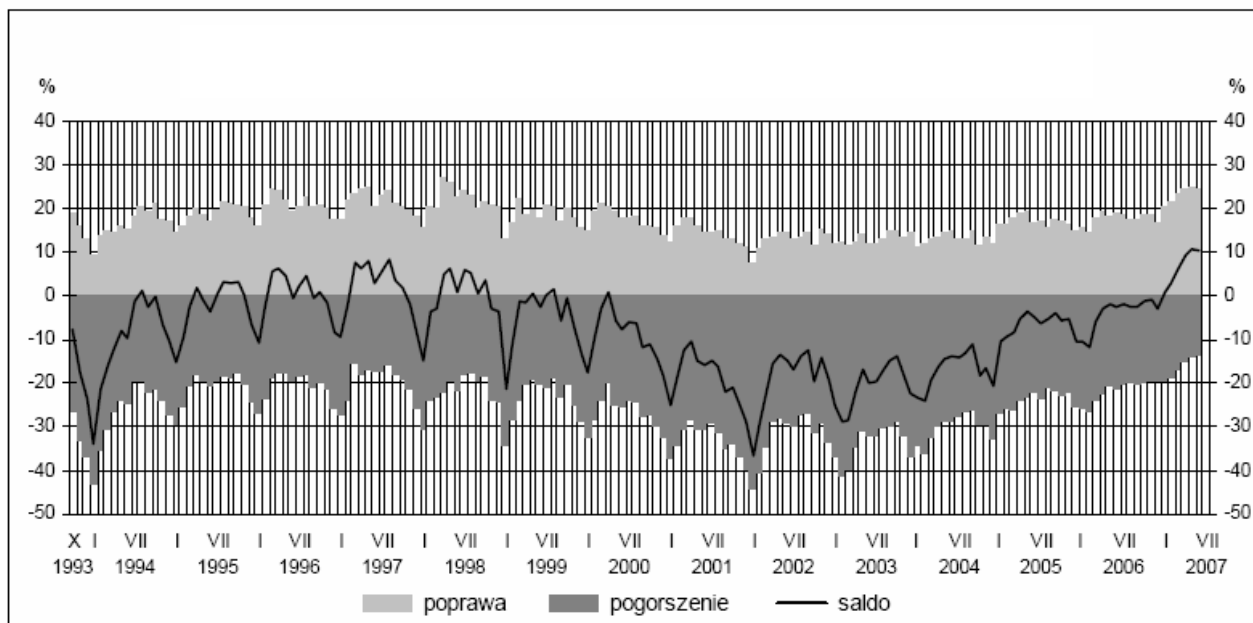
Wykres 10. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w budownictwie

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie kształtuje się w czerwcu na poziomie plus 34 (w maju plus 32). Wśród badanych przedsiębiorstw 40% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 6% – jej pogorszenie (w ubiegłym miesiącu odpowiednio 39% i 7%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Odnotowany w czerwcu wzrost zamówień i produkcji budowlano-montażowej jest zbliżony do sygnalizowanego w maju. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące w tym zakresie są nadal korzystne, choć ostrożniejsze od prezentowanych przed miesiącem. W konsekwencji należy oczekiwać nieco wolniejszego wzrostu zatrudnienia w budownictwie aniżeli prognozowano w maju. Nadal poprawia się sytuacja finansowa przedsiębiorstw budowlano-montażowych. W najbliższych miesiącach może być ona nadal korzystna, choć odpowiednie przewidywania są nieco ostrożniejsze od prognoz z maja. Przedsiębiorcy przewidują nieco wolniejszy, choć nadal

znaczący wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych w porównaniu z prognozami z maja. Spośród badanych jednostek 3,9% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej (3,8% przed miesiącem i 3,3% w czerwcu zeszłego roku). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa związane są z: kosztami zatrudnienia (barierę tę zgłasza 57% przedsiębiorstw, podobnie jak przed miesiącem wobec 49% w czerwcu 2006 roku), niedoborem wykwalifikowanych pracowników (55% badanych przedsiębiorstw w czerwcu br. wobec 54% przed miesiącem i 36% w czerwcu 2006 r.), kosztami materiałów (53% przedsiębiorstw w czerwcu br. wobec 50% przed miesiącem i 25% w czerwcu 2006 r.) oraz konkurencją ze strony innych firm (50% przedsiębiorstw w czerwcu br. wobec 51% przed miesiącem i 69% w czerwcu 2006 roku). Spośród wszystkich utrudnień wymienianych przez przedsiębiorstwa, w skali roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość barier związanych z kosztami materiałów, niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz niedoborem sprzętu, materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych) – w przypadku tej ostatniej bariery nastąpił wzrost z 4% w czerwcu 2006 r. do 19%. W najbardziej znaczącym stopniu zmalała uciążliwość barier związanych z konkurencją ze strony innych firm i niedostatecznym popytem (z 31% do 20%). W stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień 7% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje zdolności produkcyjne jako zbyt duże, 75% jako wystarczające, a 18% jako zbyt małe. W porównaniu z czerwcem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne i wystarczające, natomiast wzrasta procent przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

Wykres 11. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w handlu detalicznym

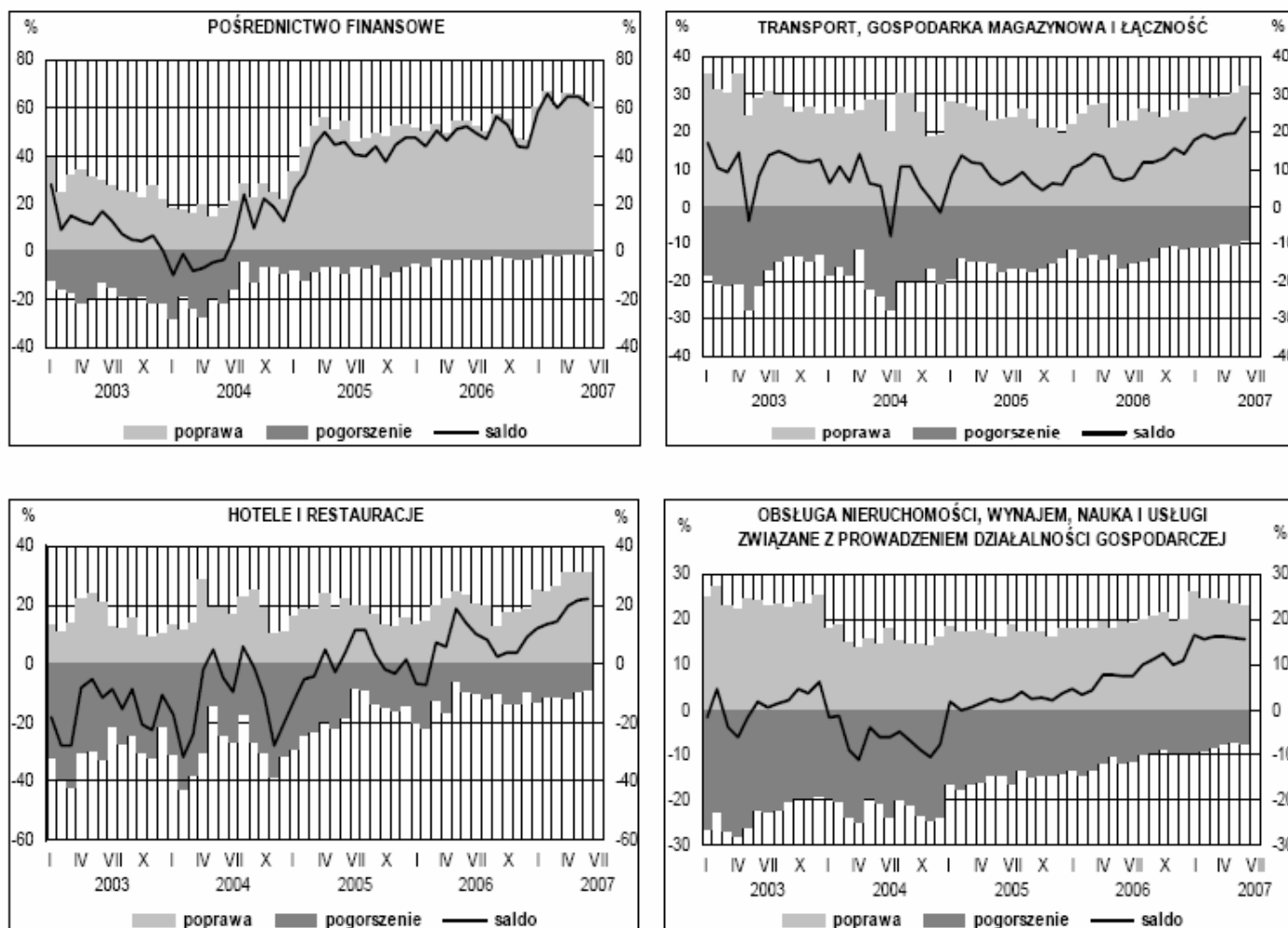
W czerwcu ogólny klimat koniunktury w handlu detalicznym kształtuje się na poziomie z maja (plus 11). Poprawę koniunktury w bieżącym miesiącu (tak jak i w poprzednim) sygnalizuje 25% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 14%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. W czerwcu korzystne oceny sprzedaży towarów i sytuacji finansowej przedsiębiorstw utrzymują się na poziomie z maja. Odnotowywany jest, podobnie jak w ubiegłym miesiącu, nadmierny stan zapasów towarów. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wolniejszy niż w maju wzrost sprzedaży towarów. W konsekwencji przewidywania dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw są mniej optymistyczne. Zamówienia na towary u dostawców będą rosły wolniej niż w ubiegłym miesiącu.

Przedsiębiorcy sygnalizują wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen towarów zbliżony do zgłaszanego w maju. W badanych jednostkach można oczekiwać niewielkiego wzrostu zatrudnienia. Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są pozytywne. Na najwyższym poziomie kształtuje się wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla branży meble, rtv, agd – plus 27 (plus 21 w maju). Dla branży pojazdy samochodowe

wskaźnik wynosi plus 11 (plus 17 w ubiegłym miesiącu), dla branży włókno, odzież, obuwie – plus 10 (plus 13 w maju), dla branży żywnościowej – plus 7 (plus 6 przed miesiącem). W jednostkach branży meble, rtv, agd odnotowuje się wolniejszy niż przed miesiącem wzrost bieżącej sprzedaży towarów. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana pozytywnie, choć gorzej niż w maju. Nadmierne zapasy towarów utrzymują się na poziomie sprzed miesiąca. Przewidywany jest szybszy niż w maju wzrost sprzedaży. Powoduje to, że zamówienia na towary będą znacząco rosnąć. Prognozy sytuacji finansowej są korzystniejsze od przewidywań z maja. W czerwcu przedsiębiorcy sygnalizują mniej znaczący wzrost bieżących cen towarów. W najbliższych miesiącach wzrost cen towarów powinien być zbliżony do prognozowanego przed miesiącem. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają zwiększyć zatrudnienie w stopniu nieco większym niż przewidywano w maju. W czerwcu przedsiębiorstwa branży pojazdy samochodowe sygnalizują wolniejszy niż w maju wzrost sprzedaży. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana mniej korzystnie niż w ubiegłym miesiącu. W najbliższych miesiącach sprzedaż pojazdów samochodowych może wzrastać, choć w tempie wolniejszym niż przewidywano przed miesiącem. W konsekwencji przedsiębiorcy przewidują jedynie niewielki wzrost zamówień na towary u dostawców. W tej grupie jednostek sytuacja finansowa w najbliższych trzech miesiącach będzie mniej korzystna niż prognozowano w maju. Bieżące ceny towarów rosną wolniej niż przed miesiącem. Na najbliższe miesiące przewiduje się ich nieznaczny wzrost. Prognozy wskazują na możliwy niewielki wzrost zatrudnienia. Jednostki branży włókno, odzież, obuwie odnotowują w czerwcu nieco wolniejszy niż w maju wzrost sprzedaży towarów. W konsekwencji pozytywne oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw są ostrożniejsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Utrzymują się nadmierne zapasy towarów. Przewidywania dotyczące sprzedaży są mniej optymistyczne od sygnalizowanych przed miesiącem. Ilość towarów zamawianych u dostawców może rosnać wolniej niż prognozowano w maju. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nieco mniej optymistyczne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. W czerwcu przedsiębiorstwa zgłaszają spadek bieżących cen towarów. Również w najbliższych trzech miesiącach ceny mogą maleć. Dyrektorzy przedsiębiorstw przewidują w najbliższych miesiącach niewielki wzrost zatrudnienia. W czerwcu sygnalizowany jest

szybszy niż przed miesiącem wzrost sprzedaży żywności. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana lepiej niż przed miesiącem. Odnutowywany jest nadmierny poziom zapasów towarów, choć mniej znaczący niż miesiąc wcześniej. Na najbliższe miesiące przewiduje się nieco wolniejszy niż prognozowano w maju wzrost sprzedaży żywności. Utrzymują się korzystne prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Ilość towarów zamawianych u dostawców może wzrastać w stopniu mniejszym niż przed miesiącem. Wzrost cen żywności jest zbliżony do sygnalizowanego w maju. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach utrzyma się znaczące tempo wzrostu cen. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają w niewielkim stopniu zwiększyć zatrudnienie. Spośród badanych jednostek 3,8% (4,9% przed rokiem, 4,4% w maju br.) deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności. Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa związane są z konkurencją na rynku (barierę tę zgłasza 71% jednostek wobec 72% w maju br. i 73% w czerwcu ub. r.), kosztami zatrudnienia (63% w czerwcu br. i 62% w maju br. wobec 57% w czerwcu 2006r.) – jest to bariera, której znaczenie w skali roku najbardziej wzrosło – oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (55% badanych przedsiębiorstw w czerwcu br. i 56% w maju br. wobec 53% w czerwcu 2006 r.). W porównaniu z czerwcem ubiegłego roku w najbardziej znaczącym stopniu zmalała uciążliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 49% do 36% w czerwcu 2007r.).

Wykres 12. Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w usługach

Jednostki z sekcji pośrednictwo finansowe oceniają w czerwcu koniunkturę bardzo optymistycznie, choć mniej korzystnie niż przed miesiącem (plus 61 wobec plus 65 w maju). Poprawę koniunktury odnotowuje 62% badanych firm, a jej pogorszenie – 1% (w maju odpowiednio: 66% i 1%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Utrzymujący się wzrost popytu i sprzedaży usług powoduje, że bieżąca sytuacja finansowa jest nadal oceniana optymistycznie, nawet korzystniej niż w maju. Odpowiednie wskaźniki progностyczne są również bardziej optymistyczne. Dyrektorzy firm sygnalizują spadek

bieżących cen usług, choć mniejszy niż przed miesiącem. W najbliższych miesiącach należy się spodziewać ich niewielkiego wzrostu. W tej grupie jednostek przewiduje się znaczący wzrost zatrudnienia, większy niż prognozowano w maju. Koniunktura w jednostkach z sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność jest oceniana w czerwcu korzystnie, lepiej niż przed miesiącem (plus 24 wobec plus 20 w maju). Poprawę koniunktury odnotowuje 32% badanych firm, a jej pogorszenie – 8% (w maju odpowiednio: 30% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy sygnalizują szybszy niż w maju wzrost popytu i sprzedaży, wskazują też na poprawę swej sytuacji finansowej. Utrzymują się pozytywne prognozy popytu i sprzedaży, a także sytuacji finansowej jednostek. Przedsiębiorcy planują zwiększenie zatrudnienia w skali zbliżonej do przewidywanej w ubiegłym miesiącu. W czerwcu dyrektorzy jednostek sygnalizują spadek bieżących i przyszłych cen oferowanych usług. Jednostki z sekcji hotele i restauracje oceniają w czerwcu koniunkturę pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem (plus 22). Poprawę koniunktury w obu miesiącach sygnalizuje 31% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 9%. Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Bieżący popyt i sprzedaż są oceniane korzystnie, lepiej niż w maju. Lepsze niż przed miesiącem są też oceny bieżącej sytuacji finansowej. Utrzymują się korzystne prognozy popytu i sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Sygnalizowany jest wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen oferowanych usług. W tej grupie jednostek można spodziewać się zwiększenia zatrudnienia, choć nieco mniejszego niż przewidywano w maju. Jednostki z sekcji obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oceniają w czerwcu koniunkturę korzystnie, tak jak przed miesiącem (plus 16). Poprawę koniunktury w obu miesiącach sygnalizuje 23% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 7%. Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Oceny zarówno bieżącego jak i prognozowanego popytu i sprzedaży są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy jednostek oceniają swoją bieżącą i przyszłą sytuację finansową pozytywnie, nieznacznie lepiej niż w maju. W tej grupie jednostek można spodziewać się wzrostu zatrudnienia, w skali nieco większej od przewidywanej w ubiegłym miesiącu. Sygnalizowany jest też dalszy wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen usług.

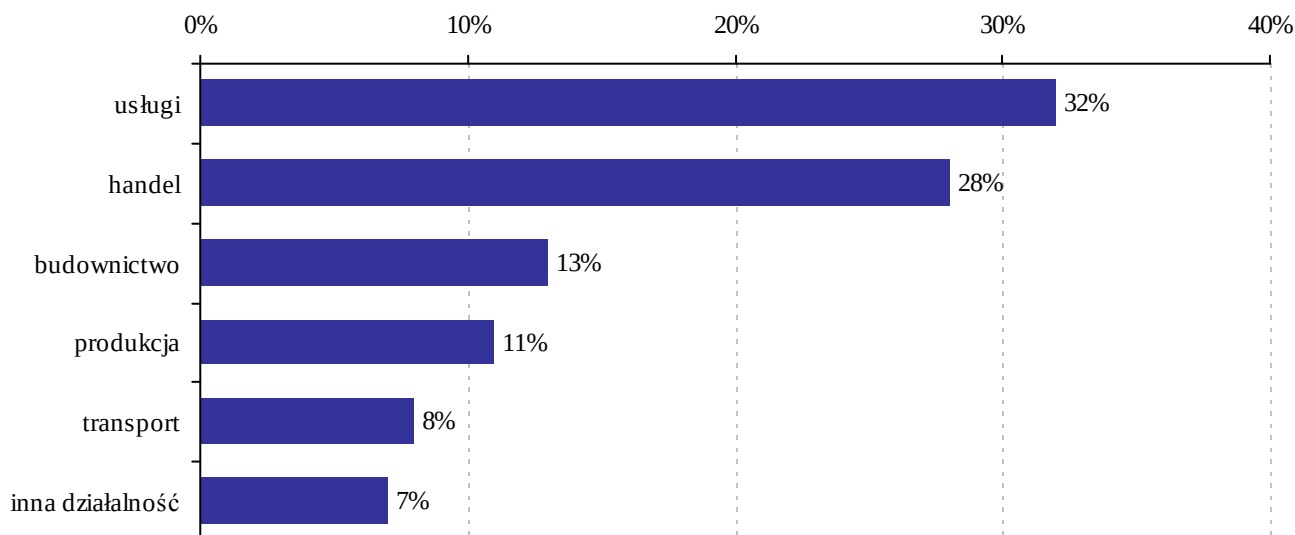
BADANIE ANKIETOWE

Wnioski

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w miesiącu maju 2007 roku na próbie 427 firm które znajdują się w województwie zachodniopomorskim. Próba została podzielona zgodnie z wytycznymi Zleceniodawcy na firmy prywatne oraz instytucje.

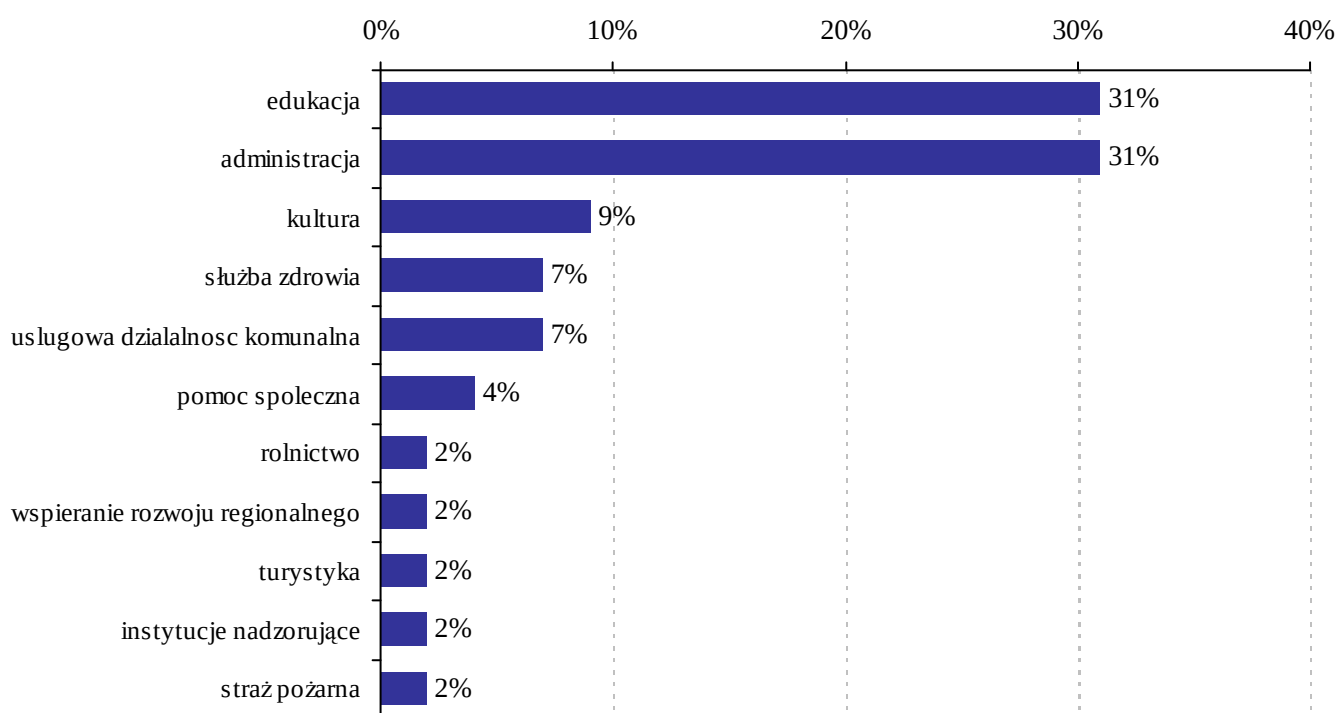
Największą grupę badanych firm stanowiły podmioty gospodarcze działające w branży usługowej. W tej kategorii znajdowało się 32% badanych przedsiębiorstw. Równie liczba była grupa firm zajmujących się handlem – 28%. Najmniej firm funkcjonuje w branży transportowej – 8%. Jako inne respondenci wskazywali usługi hotelowe, rolnictwo czy pośrednictwo finansowe.

Wykres 13. Główna działalność firmy N=381

Edukacja i administracja łącznie stanowią najliczniejszą grupę instytucji w badanej próbie. Razem jest ich 62%. (po równo na każdą kategorię 31%). Kolejny typ instytucji to kultura mająca 95 wskazań oraz służba zdrowia oraz usługowa działalność komunalna – po 7%. Najmniej liczną grupę stanowią straż pożarna oraz instytucje nadzorujące.

Wykres 14. główna dziedzina działalności instytucji N=46

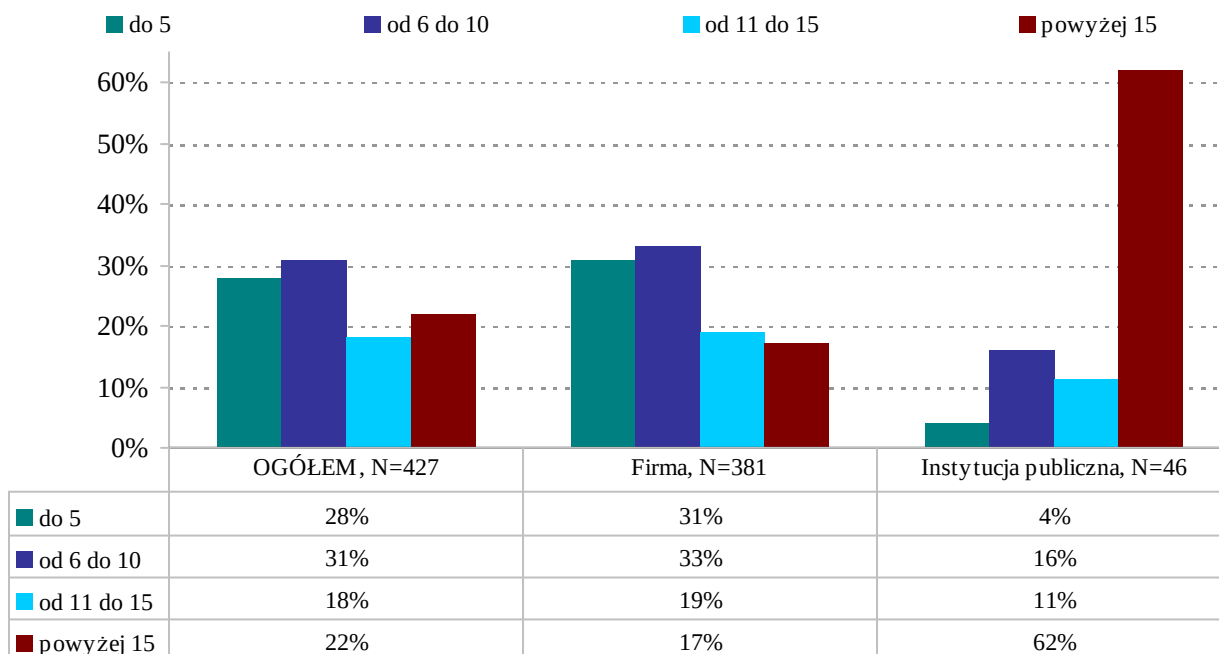

Analizując czas istnienia firm i instytucji w województwie zachodniopomorskim, czas funkcjonowania rozkłada się mniej więcej po równo na każdy przedział czasowy. Najwięcej 31% firm i instytucji rozpoczęła swoją działalność od 6 do 10 lat temu. Nieco mniej firm – 28% prowadzi swoją działalność od 5 lat. Najmniej liczna grupa podmiotów gospodarczych i instytucji powstała od 11 do 15 lat temu.

Większe zróżnicowanie widać jeśli przyjrzymy się oddzielnie firmom i instytucjom. Firmy które powstały w ciągu ostatnich 10 lat stanowią 64% wszystkich podmiotów gospodarczych. (z czego 31% powstało w ciągu ostatnich pięciu lat).

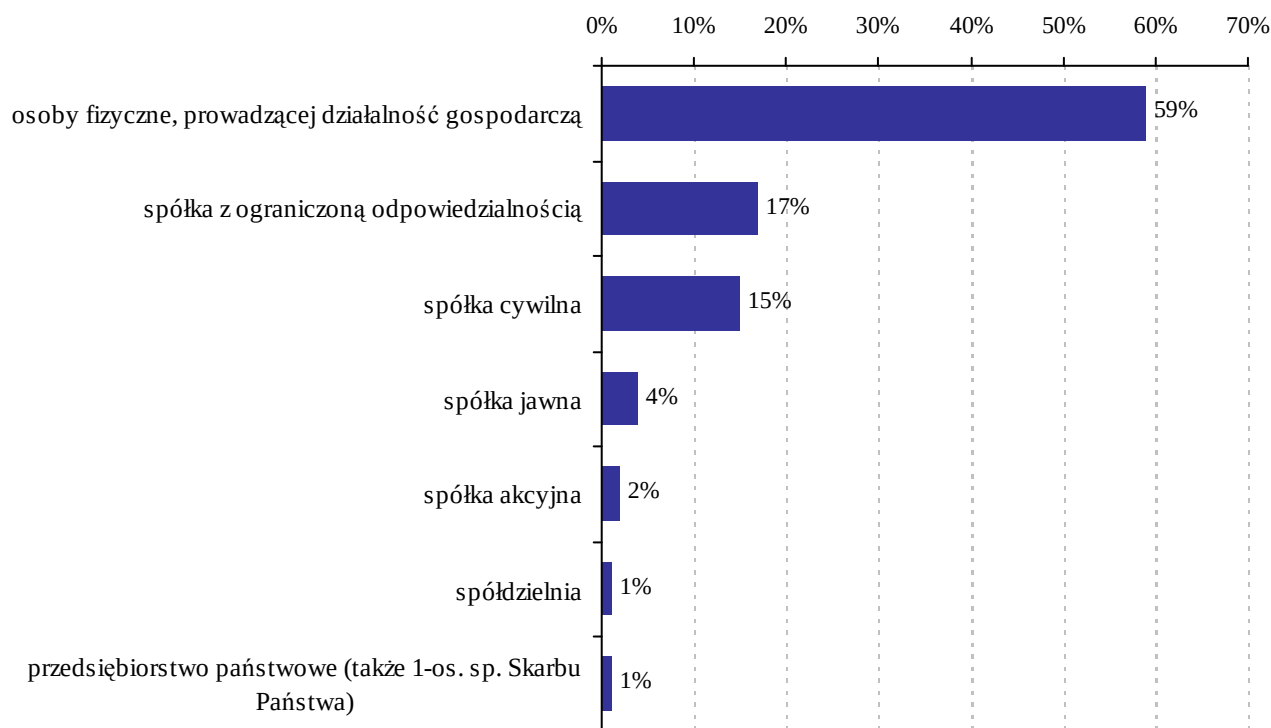
W przypadku instytucji publicznych większość z nich działa od 15 lat i więcej. Związane jest to oczywiście z przemianą ustrojową która to sprawiła, że część instytucji państwowych stworzono na nowo.

Wykres 15. Czas funkcjonowania na rynku firm i instytucji

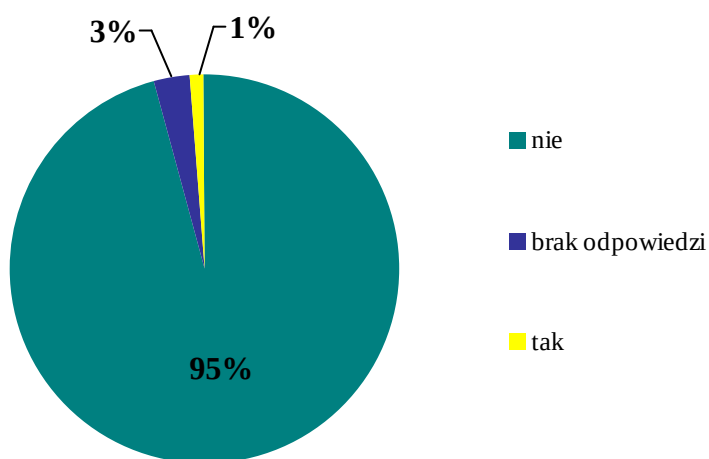
Ponad połowa firm działających na terenie województwa zachodniopomorskiego to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Ta forma prawna dotyczy 59% respondentów. Firmę w postaci spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi 17%. Podobna ilość badanych działa na rynku pod postacią spółki cywilnej - 15%. W województwie zachodniopomorskim najmniej jest spółek państwowych, spółdzielni (obie formy 1% wskazań) oraz spółek akcyjnych – 2%.

Wykres 16. Forma prawna firmy N=381

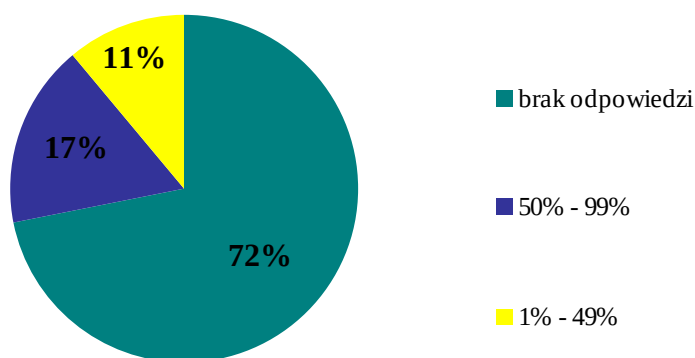
Zdecydowana większość firm (95%) nie posiada udziałów firm zagranicznych. Jedynie jeden procent badanych zadeklarował, że w jego przedsiębiorstwie ma udziały kapitał zagraniczny i/lub też firma jest zarejestrowana zagranicą. 3% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 17. firmy posiadające udziały osób zagranicznych (osoby fizyczne zamieszkałe zagranicą lub firmy zarejestrowane zagranicą) N=381

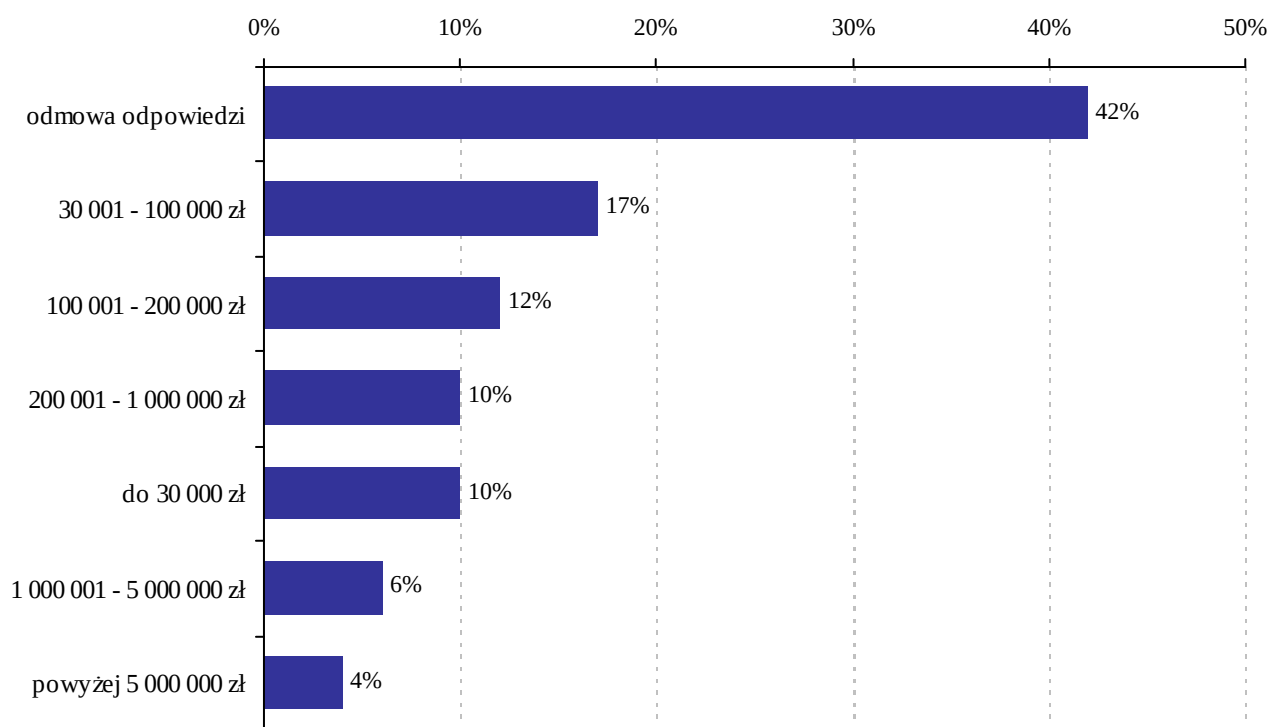
Wśród firm deklarujących posiadanie udziałów kapitału zagranicznego 72% z nich nie potrafiło wskazać jaki jest procent tych udziałów. W 17% firm z kapitałem zagranicznym udziały niepolskiego udziałowca wynoszą od 50% do 99%. W 11% tego typu podmiotów gospodarczych kapitał zagraniczny waha się w przedziale od 1% do 49%.

Wykres 18. procent akcji/ udziałów w firmie jaki posiadają osoby zagraniczne N=18

Blisko połowa – 42% badanych firm odmówiła odpowiedzi na pytanie dotyczące przychodów firmy. W pozostałych firmach, najwięcej jest podmiotów gospodarczych deklarujących, że w roku 2006 osiągnęli dochód w granicach od 30 tys. zł do 100 tys. zł. Takich firm jest 17%. Nieco mniej – 12% przedsiębiorstw zakończyło rok 2006 z wynikiem finansowym w granicach od 100 tys. zł do 200 tys. zł. Najmniej liczna grupa badanych to firmy osiągające dochód w 2006 roku powyżej 5 mln. zł (4%).

Wykres 19. Przychód brutto firmy w roku 2006 N=381

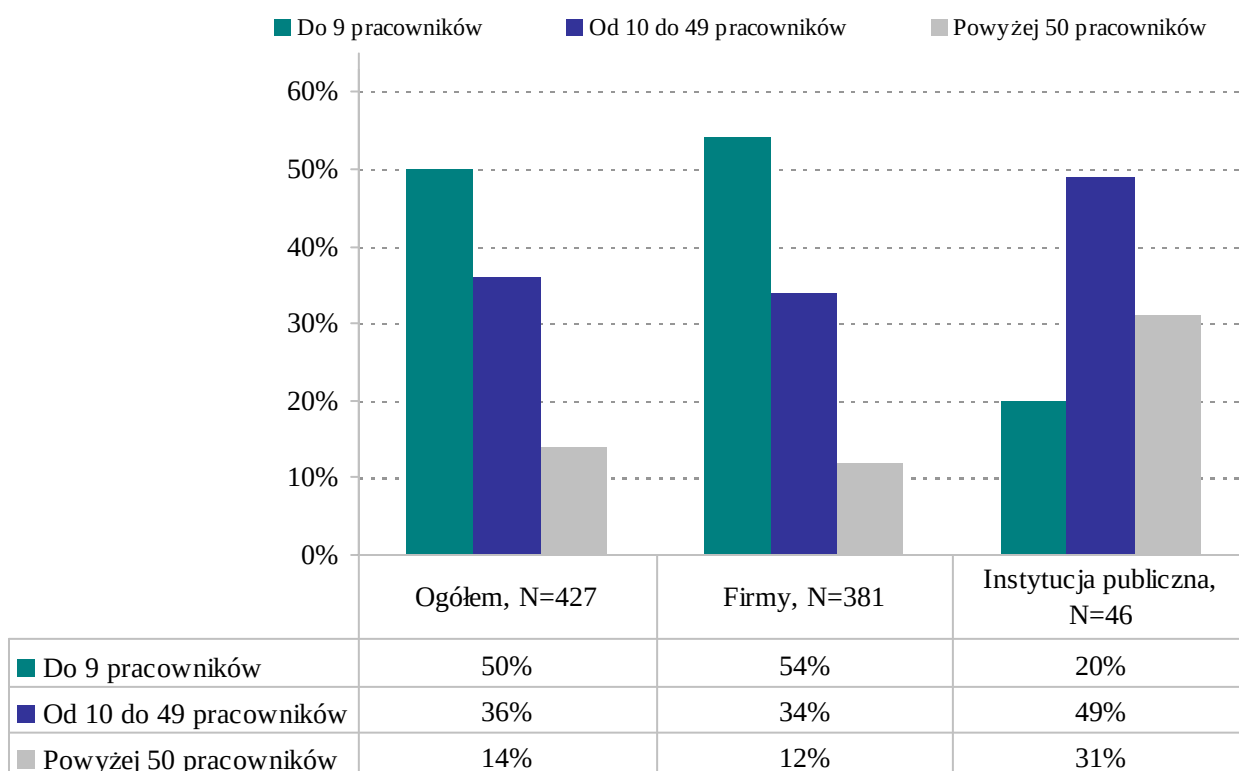
W badanej próbie (ogółem) najliczniejsza grupa firm działa w miejscowościach powyżej 300 tys. mieszkańców. Takich firm jest 31%. Również w rozbiu na kategorie – firmy i instytucje publiczne, najliczniejsze grupy funkcjonują w miastach powyżej 300 tys. mieszkańców. Wynika to z faktu, iż firmy w dużych miastach mają większe szanse na przetrwanie, znalezienie klienta, z kolei jeśli chodzi o instytucje są one z zasady lokowane w dużych centrach. Najmniej firm i instytucji znajduje się w miejscowościach od 50 tys. mieszkańców do 100 tys. mieszkańców. Taki rozkład wynika z faktu, iż tym przedziale, znajduje się w województwie zachodniopomorskim tylko jedno miasto. Z kolei miasta do 10 tys. mieszkańców stanowią 60% wszystkich miast.

Tabela 12. Wielkość miasta/ gminy, w której znajduje się główna siedziba firmy/ instytucji

Wielkość miasta/ gminy	OGÓŁEM, N=427	FIRMA, N=381	INSTYTUCJA PUBLICZNA, N=46
powyżej 300 000 mieszkańców	31%	31%	29%
od 20 001 do 50 000 mieszkańców	22%	22%	24%
od 10 001 do 20 000 mieszkańców	18%	18%	20%
do 10 000 mieszkańców	10%	11%	7%
od 100 001 do 200 000 mieszkańców	9%	9%	9%
od 50 001 do 100 000 mieszkańców	6%	6%	9%
brak odpowiedzi	3%	3%	2%

Rozkład zatrudnienia w badanych firmach jest zgodny z założeniami próby przekazanej przez Zleceniodawcę. W próbie ogółem 50% stanowią firmy zatrudniające do 9 pracowników. Podobnie jest w próbie firm – 54%. Z kolei w instytucjach zatrudnienie do 9 pracowników występuje w 20% instytucji. Firmy zatrudniające od 10 do 49 pracowników stanowią 34% badanej próby, a instytucje z taką liczbą pracowników stanowią prawie połowę wszystkich badanych – 49%.

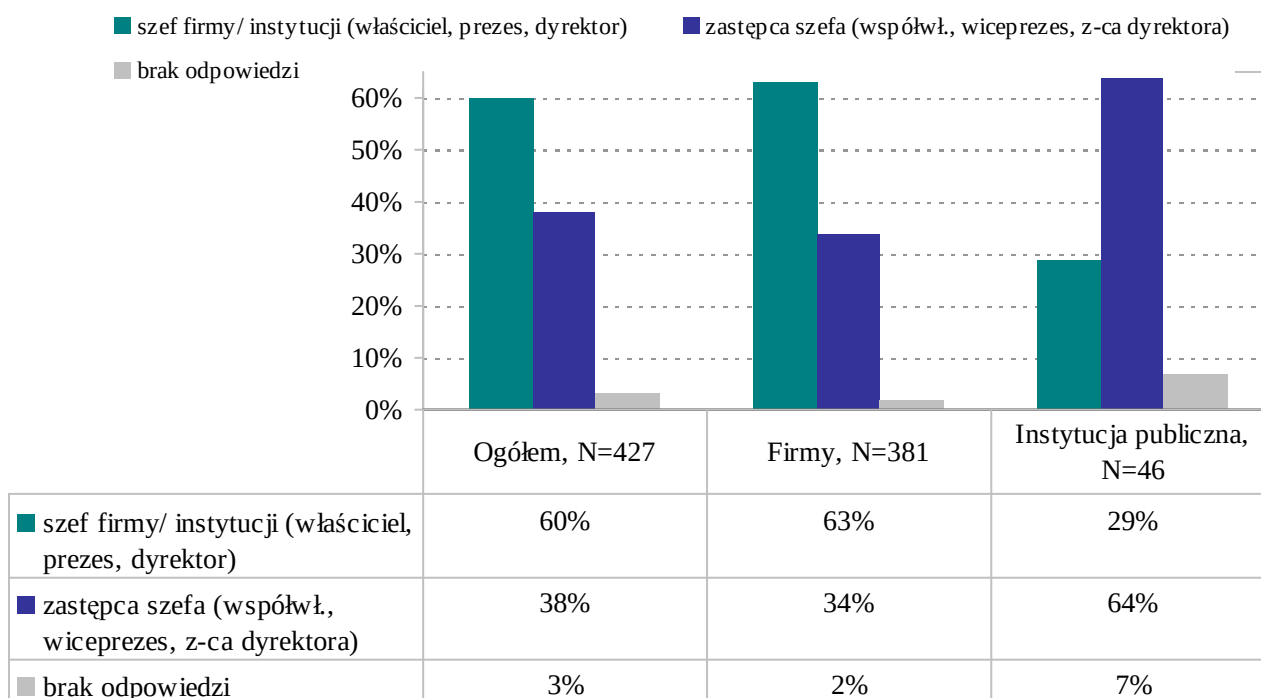
Wykres 20. Wielkość zatrudnienia w firmie

Większość wywiadów w podmiotach gospodarczych zrealizowano rozmawiając z szefem, prezesem lub właścicielem firmy. Sytuacja ta miała miejsce w 63% przypadków. Pozostałe wywiady – 34% wykonano rozmawiając z zastępcą.

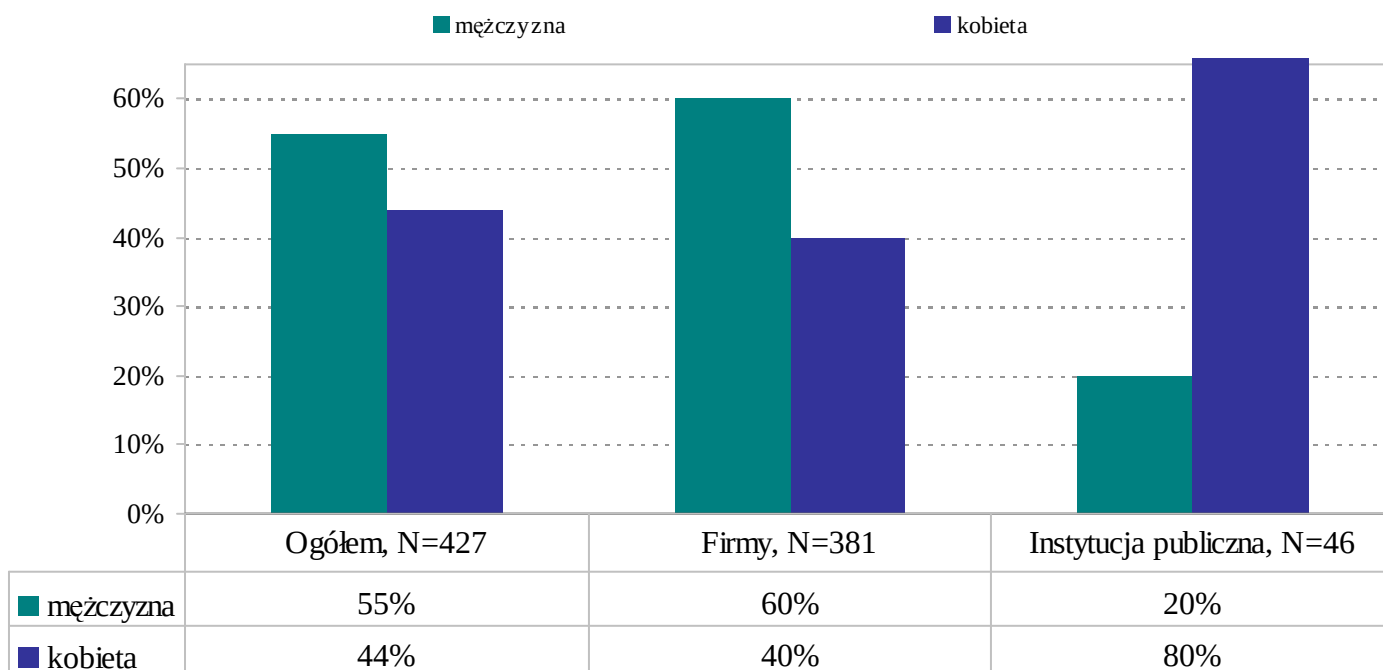
W przypadku wywiadów w instytucjach sytuacja jest odwrotna niż w firmach. W 64% przypadków wywiad wykonano z zastępcą a 29% kwestionariuszy wypełniono rozmawiając z dyrektorem lub kierownikiem danej instytucji.

Wykres 21. stanowisko respondenta w firmie/ instytucji

W firmach prywatnych wdać lekką przewagę mężczyzn na stanowiskach prezesów czy szefów lub i ich zastępców firm, niż kobiet. 60% wywiadów w przedsiębiorstwach przeprowadzono z mężczyznami, a 40% z kobietami. W instytucjach publicznych sytuacja jest odwrotna – 80% wywiadów odbyło się z kobietami

Wykres 22. Płeć respondenta

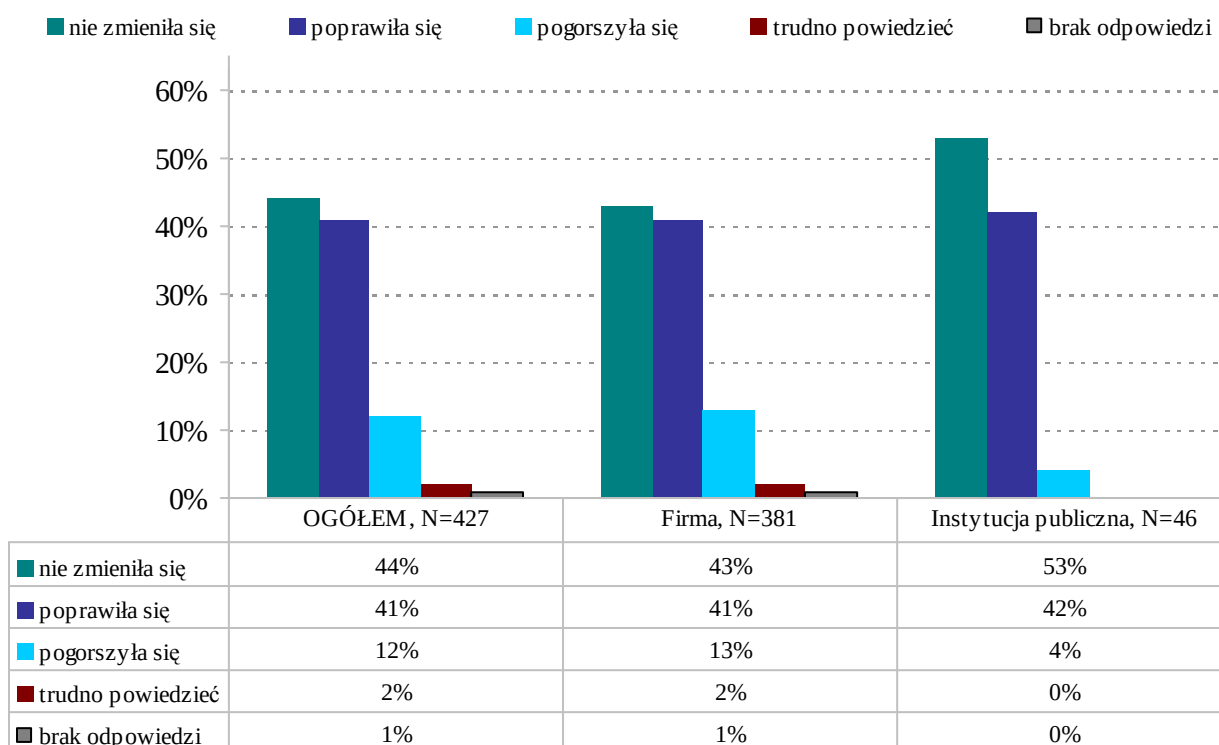

SYTUACJA GOSPODARCZA

W ocenie badanych sytuacja gospodarcza w ostatnich sześciu miesiącach jest dobra. Ogółem 44% respondentów uważa, że się nie zmieniła ale nie wiele mniej – 41% jest przekonana że gospodarka poprawiła się. Jedynie 12% badanych firm, stwierdziło, że sytuacja gospodarcza pogorszyła się w ostatnim pół roku.

W przypadku podziału na firmy i instytucje nie wydać znaczącej różnicy w porównaniu do ogółu. Jedynie o 10% respondentów więcej niż w firmach, w instytucjach publicznych uważa, że sytuacja gospodarcza nie zmieniła się.

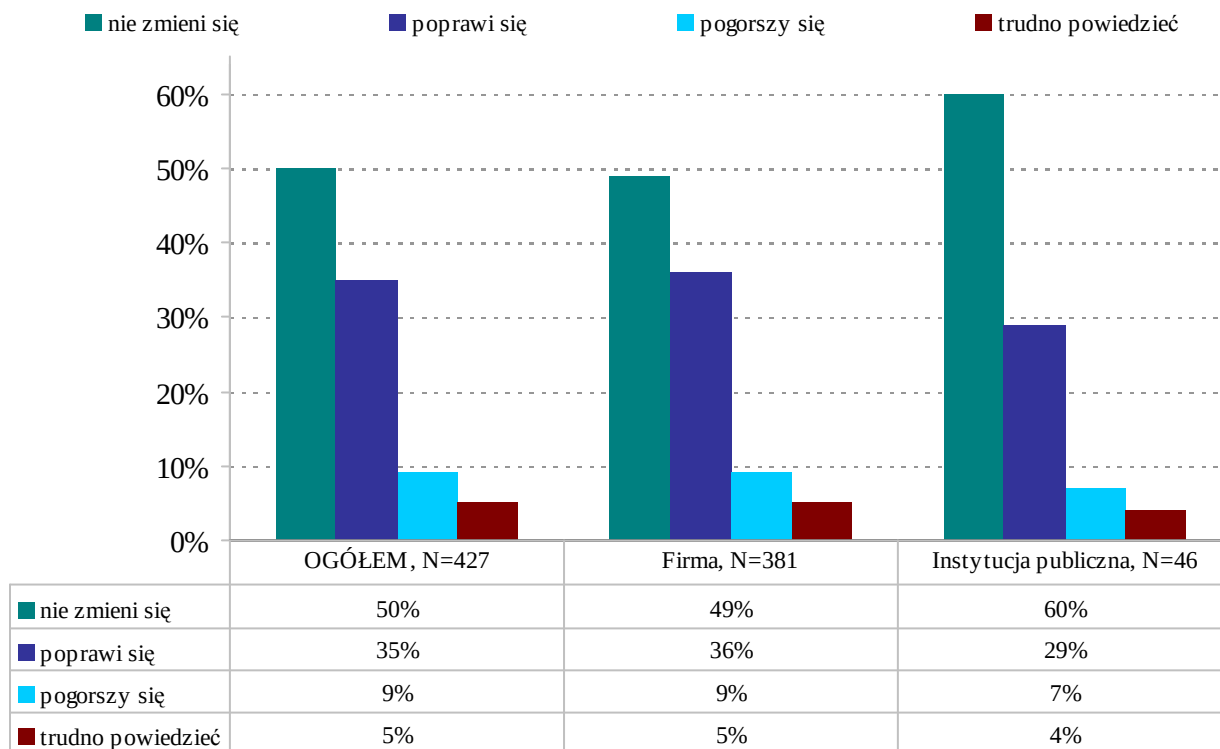
Wykres 23. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy

Respondenci są raczej optymistycznie nastawieni jeśli chodzi o przyszłość. Największą grupę stanowią ci którzy uważają, że sytuacja gospodarcza nie ulegnie zmianie, zarówno ogółem (50%) jak i w przypadku firm (49%) oraz instytucji (60%). Jednak niewiele mniej badanych uważa, że przyszłość gospodarce Polski przyniesie zmiany na lepsze, że sytuacja poprawi się. Ogółem uważa tak 35%, z kolei w firmach przekonanych jest o tym 36%. W instytucjach publicznych jest najmniej osób przekonanych o poprawie sytuacji gospodarczej w przyszłości – 29%.

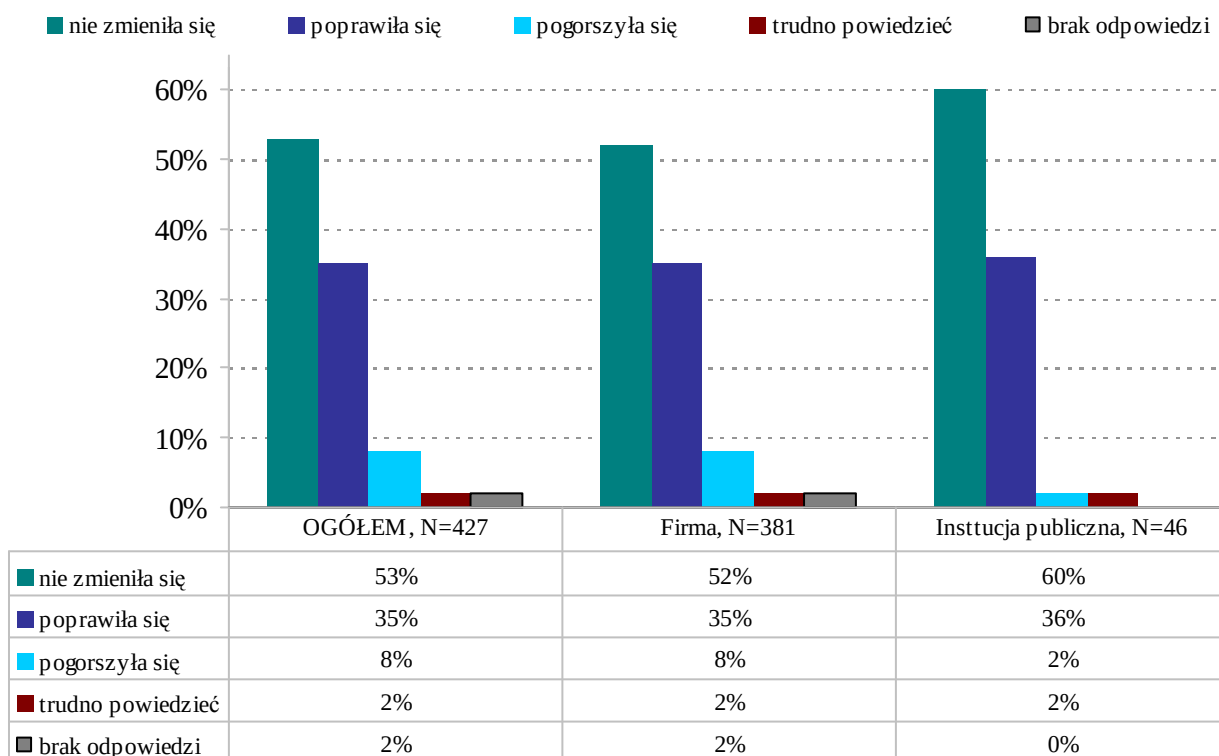
Negatywnie o przyszłej sytuacji gospodarczej myśli jedynie mniej niż 10% badanych, 9% ogółem i w firmach, 7% w instytucjach.

Wykres 24. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu następnych 6-ciu miesięcy

Liczba firm przekonana, iż w województwie zachodniopomorskim sytuacja gospodarcza w ciągu ostatnich sześciu miesięcy się poprawiła, jest nieco niższa niż tych które myślały tak samo o sytuacji w Polsce. Dla 53% ogółem, dla 52% firm i 60% instytucji sytuacja w zachodniopomorskim w ciągu ostatniego pół roku nie uległa zmianie. Przekonanych o tym, że pod względem gospodarczym w województwie ogólnie jest 35%. Pozytywnym jest fakt, że mniej osób myśląc o gospodarce w województwie uważa, że sytuacja się pogorszyła, niż myśląc o gospodarce w kraju. Ogółem i w firmach 8% twierdzi, że się pogorszyło, z kolei w instytucjach jedynie 2% jest tego zdania.

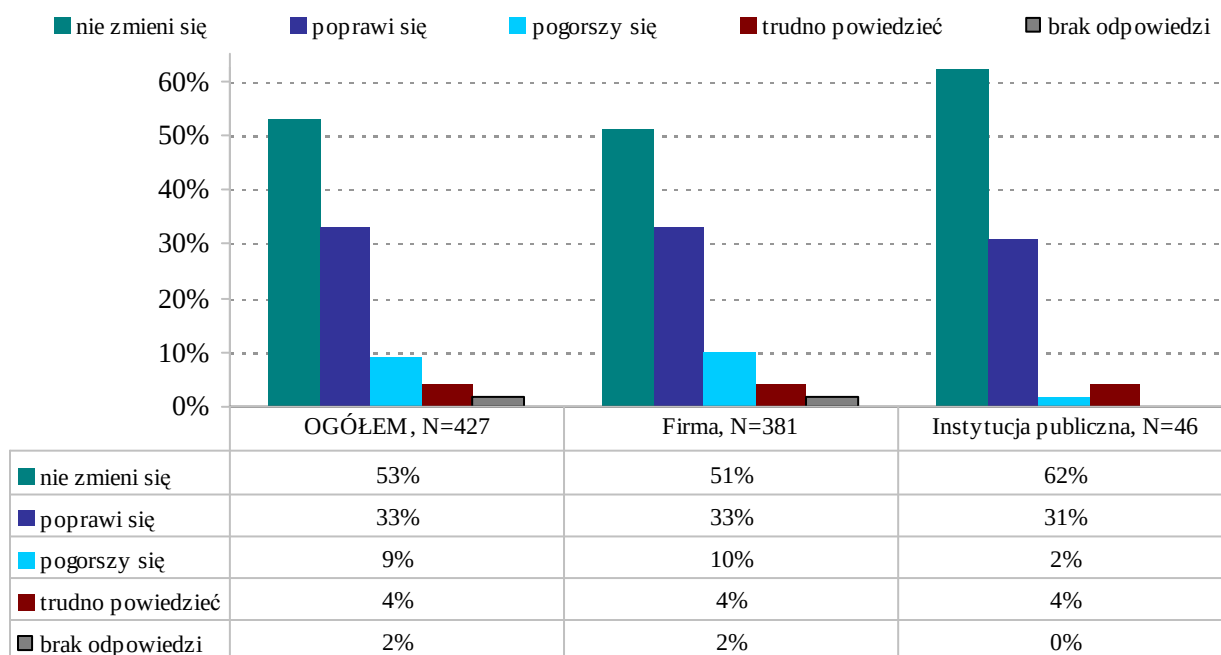
Wykres 25. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy w województwie zachodniopomorskim

Podobnie jak o sytuacji gospodarczej w Polsce, o sytuacji gospodarczej w województwie zachodniopomorskim najliczniejsza grupa 53% ogółem uważa, że w ciągu najbliższego pół roku nic się nie zmieni. Zdecydowanie najczęściej przekonanych jest o tym instytucji publicznych – 62%. Średnio co trzeci, zarówno ogółem jak i w firmach i instytucjach przekonanych jest o tym, że następne 6 miesięcy przyniosą poprawę sytuacji gospodarczej. Jedynie 9% ogółem i w firmach, i 4% w instytucjach myśli, że przyszłość niesie pogorszenie sytuacji gospodarczej w województwie.

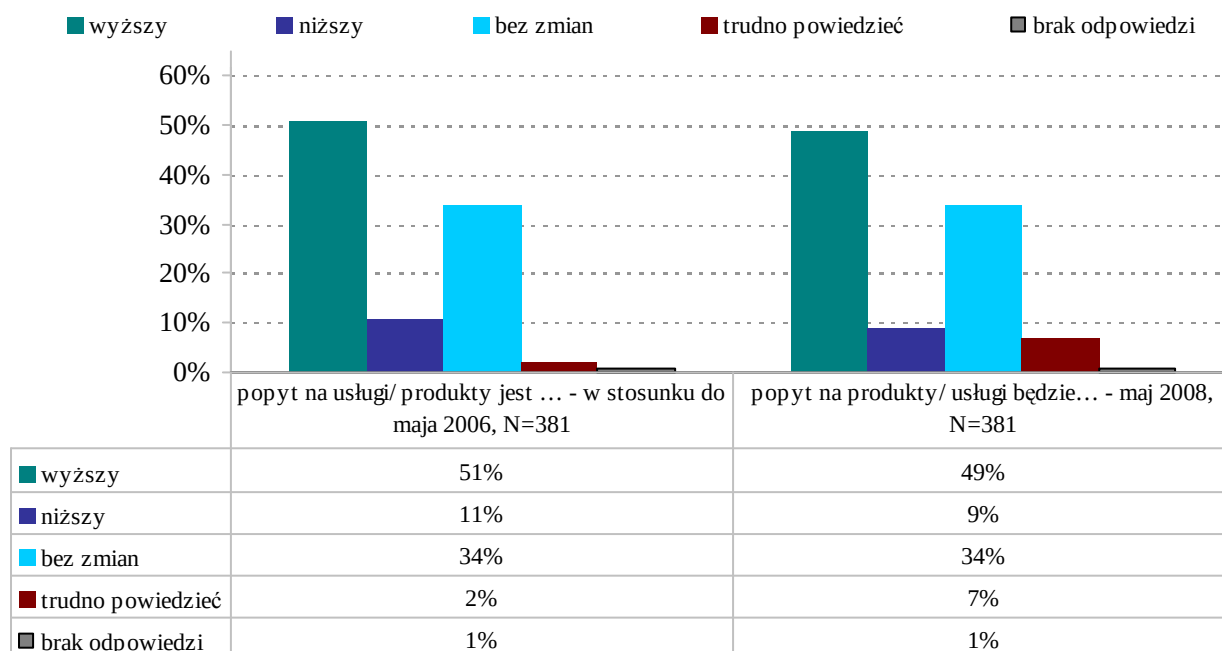
Z badań wynika, iż za zachowaniem zmian, jest więcej instytucji publicznych. Widać to również patrząc na odpowiedzi dotyczące pogorszenia się stanu gospodarczego. We wszystkich ocenach i prognozach, instytucje publiczne mają największy odsetek wskazań, deklarujących brak zmian. Wynika to z charakteru instytucji publicznych pragnących zachować istniejący status quo, unikających jakichkolwiek zmian.

Wykres 26. Ocena sytuacji gospodarczej w ciągu następnych 6-ciu miesięcy w województwie zachodniopomorskim

Ciekawym jest fakt, iż mimo przewagi stwierdzeń mówiących o braku zmian, dotyczących oceny sytuacji gospodarki w Polsce jak i w województwie, wśród firm, największą grupę stanowią te podmioty gospodarcze które zadeklarowały wzrost popytu na swoje usługi czy produkty w porównaniu z rokiem poprzednim – 51%. Podobna ilość firm – 495 uważa, że w przyszłym roku, popyt również będzie większy. Wiadomym jest to, że aby popyt wzrastał gospodarka musi się rozwijać. Trochę więcej niż co trzecia firma (34%) przekonana jest że popyt nie zmienił się oraz nie zmieni się w przyszłości. Co dziesiąty podmiot gospodarczy uważa, że popyt na jego produkty czy usługi w porównaniu z rokiem ubiegłym zmalał i będzie małał w przyszłości. Interesującym jest również fakt, iż jeśli firma jest przekonana o tym, że nastąpił wzrost czy spadek popytu w porównaniu z rokiem ubiegłym jest również przekonana, że taka sama sytuacja będzie miała miejsce w przyszłości

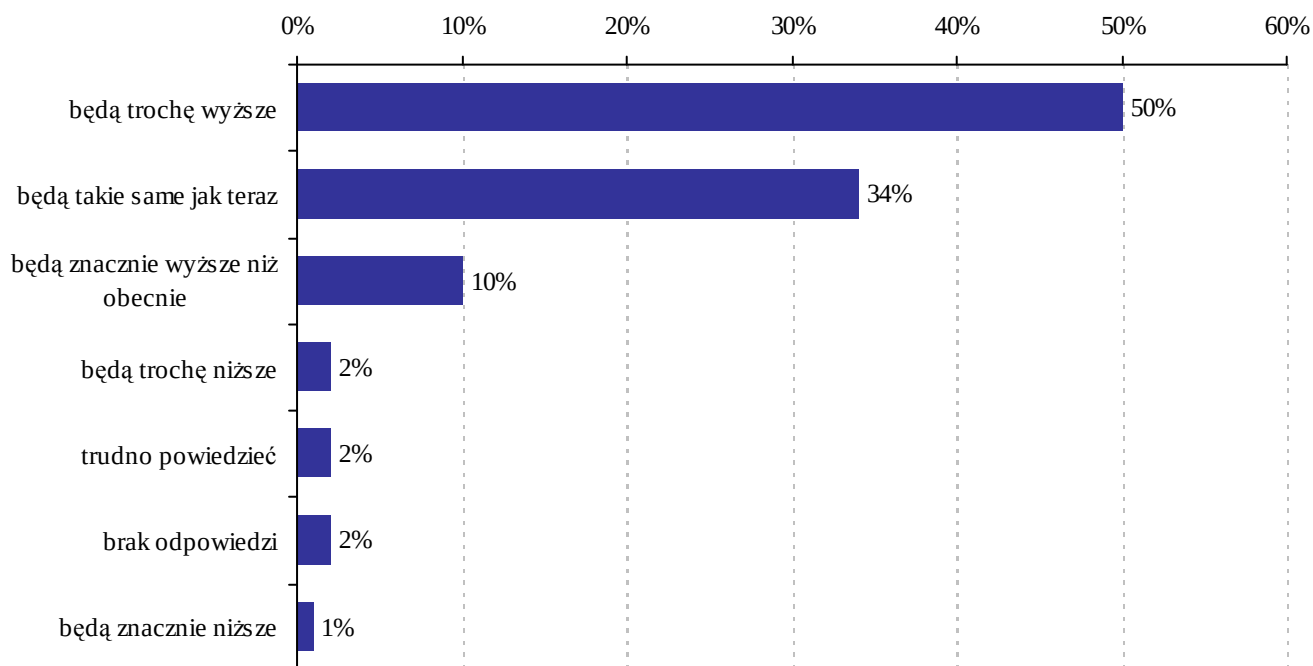
Wykres 27. Ocena popytu na usługi/produkty oferowane przez firmę w stosunku do analogicznego okresu z ubiegłego roku (maj 2006) oraz ocena popytu w przyszłości

Większość badanych firm (60%) jest przekonana, że ceny na ich produkty i usługi w przyszłości wzrosną, z czego 10% uważa, że podwyżka będzie znaczna. Tylko 34% badanych podmiotów gospodarczych nie uważa, że podwyżka na ich produkty i usługi nastąpi.

O obniżce cen myśli tylko 3% badanych, z czego 1% uważa, że obniżka będzie znaczna. Oznacza to, że na obniżkę cen w województwie zachodniopomorskim w przyszłości nie ma zbyt dużych szans. 4% respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

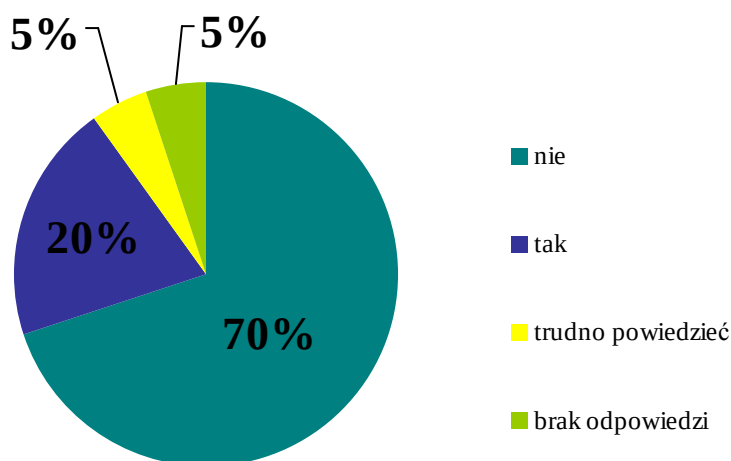
Wykres 28. Ocena cen produktów/usług oferowanych przez firmę N=381

Zdecydowana większość firm w województwie zachodniopomorskim – 70% osiągnęła maksimum swoich możliwości sprzedażowych. Te firmy bez dodatkowych inwestycji i nakładów deklarują, że nie są w stanie zwiększyć sprzedaży. Warto tu przypomnieć, że 49% badanych uważa, że popyt na ich usługi wzrośnie w przyszłości.

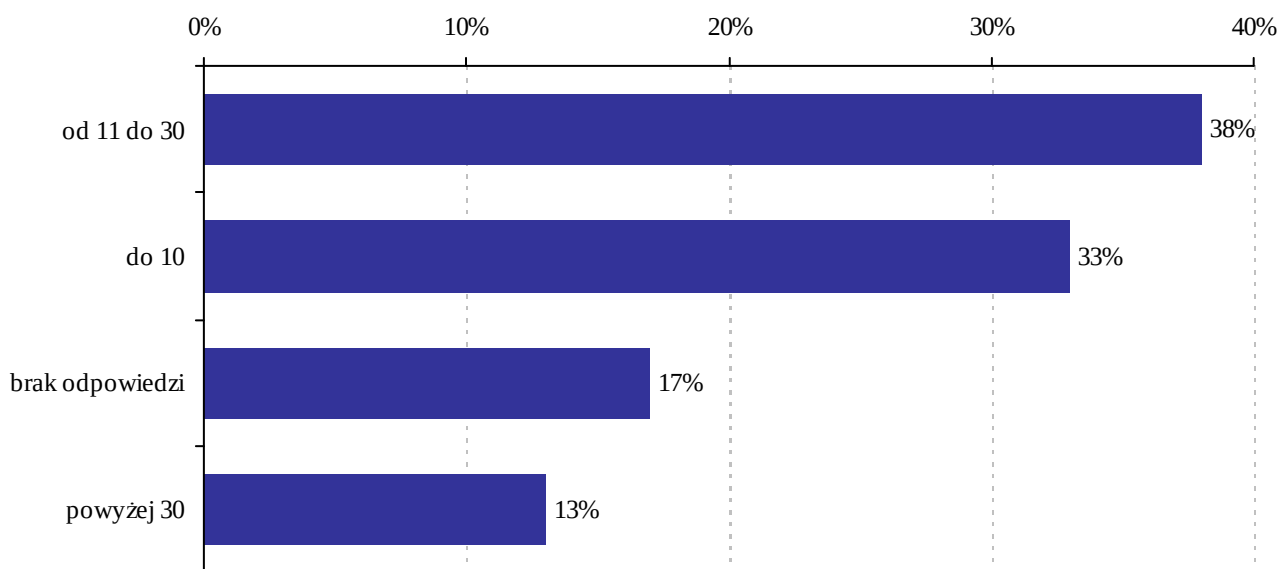
Co czwarta firma – 20%, gotowa jest zwiększać sprzedaż, bez dodatkowych nakładów inwestycyjnych, co oznaczać może, że te firmy są jeszcze w stanie rozwoju i nie osiągnęły swoich maksymalnych możliwości.

Wykres 29. Ocena możliwości zwiększenia sprzedaży bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firm N=121

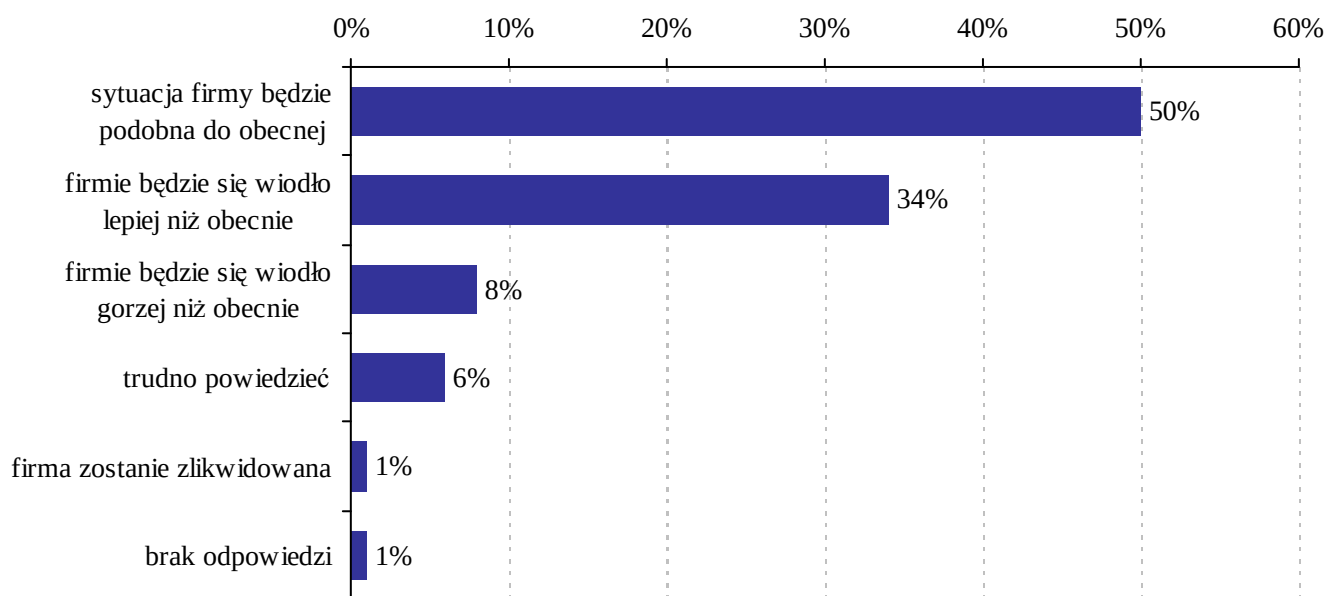
Z firm które są w stanie zwiększać sprzedaż bez dodatkowych nakładów, największa grupa – 38% deklaruje że sprzedaż może wzrosnąć od 11 do 30 procent. Co trzecia firma mogącą sprzedawać więcej bez dodatkowych inwestycji może maksymalnie sprzedać więcej do 10 procent. Sprzedaż powyżej 30 procent może zwiększyć 13% firm. 17% podmiotów gospodarczych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 30. Możliwy procent zwiększenia sprzedaży bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firmy N=24

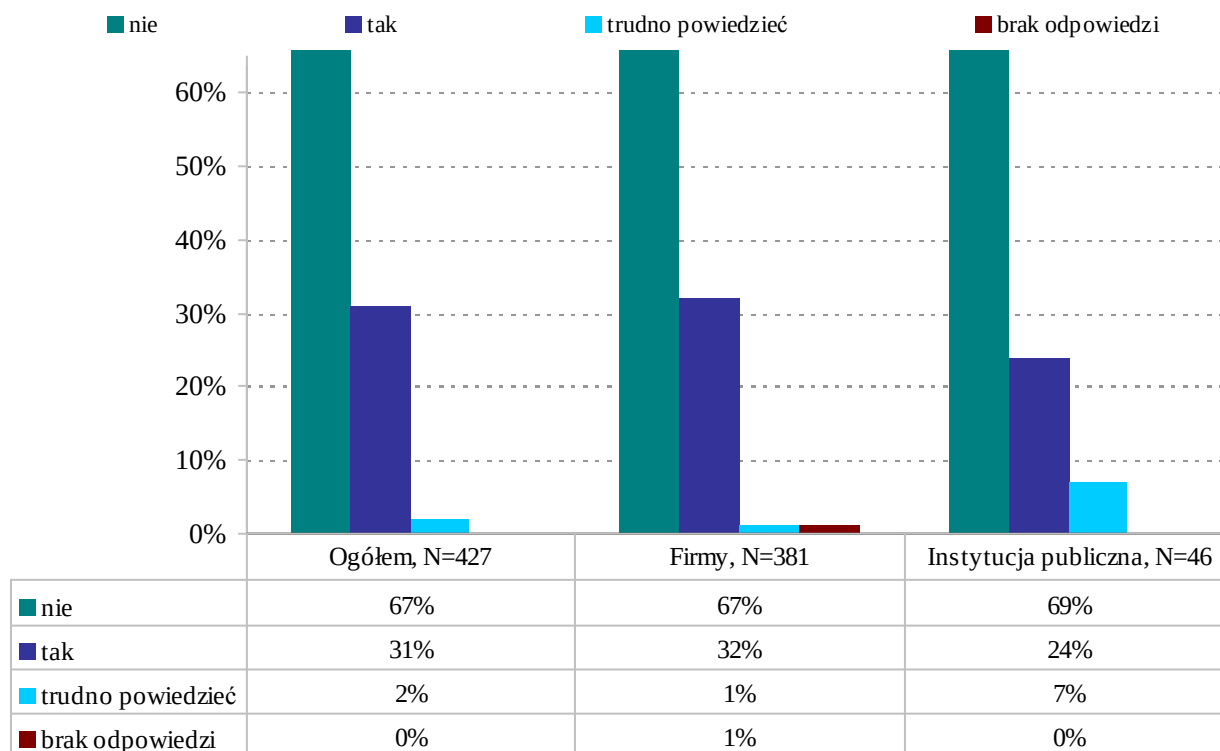
O swojej przyszłości w ciągu najbliższych 3 lat pozytywnie myśli 84% badanych podmiotów gospodarczych, z czego 34% przekonana jest że za 3 lata firmie będzie wiodło się lepiej niż obecnie, pozostali uważają że sytuacja firmy będzie podobna do obecnej. O tym, że w ciągu najbliższych 36 miesięcy sytuacja firmy się pogorszy myśli jedynie 8% badanych.

Wykres 31. Ocena ogólnej sytuacji firmy za 3 lata N=381

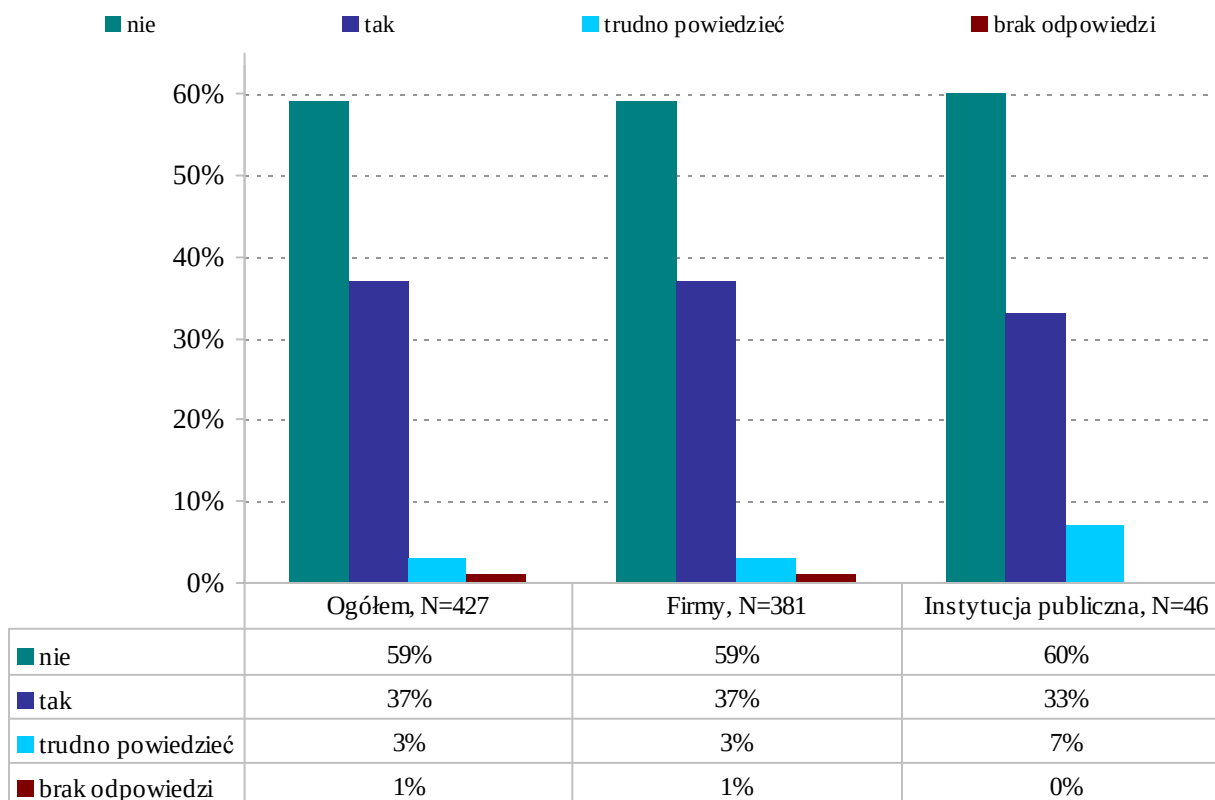
Większość firm (67%) oraz instytucji (69%) nie poprowadzi obecnie żadnych działań inwestycyjnych. Wśród firm inwestuje obecnie 32% a jeśli chodzi o instytucje publiczne to rozwija się 29% z nich.

Wykres 32. Prowadzone obecnie inwestycje N=381

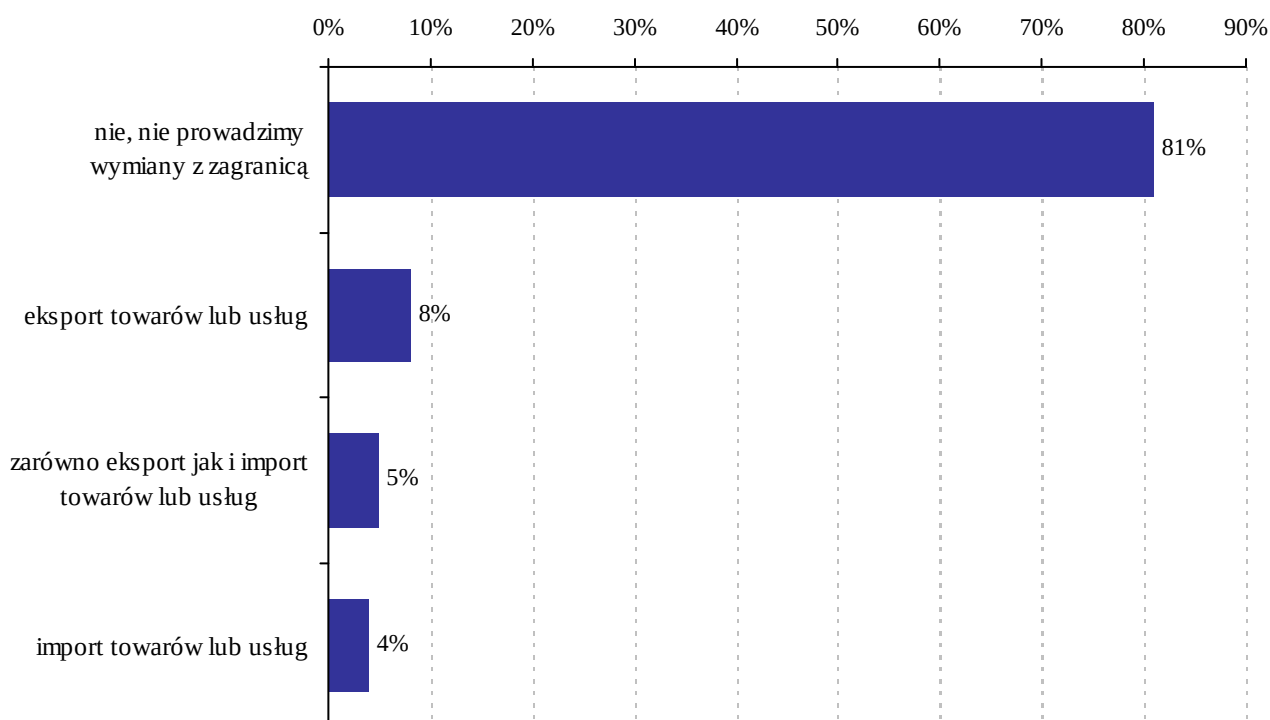
Również w ciągu najbliższych sześciu miesięcy większość firm nie planuje żadnych inwestycji. Ogółem i w firmach 59% badanych nie zamierza inwestować. W instytucjach 60% respondentów nie podejmuje działań inwestycyjnych. Jedynie blisko co trzeci badany respondent zamierza w ciągu najbliższego pół roku rozpocząć inwestowanie.

Wykres 33. Planowane inwestycje w ciągu 6-ciu miesięcy

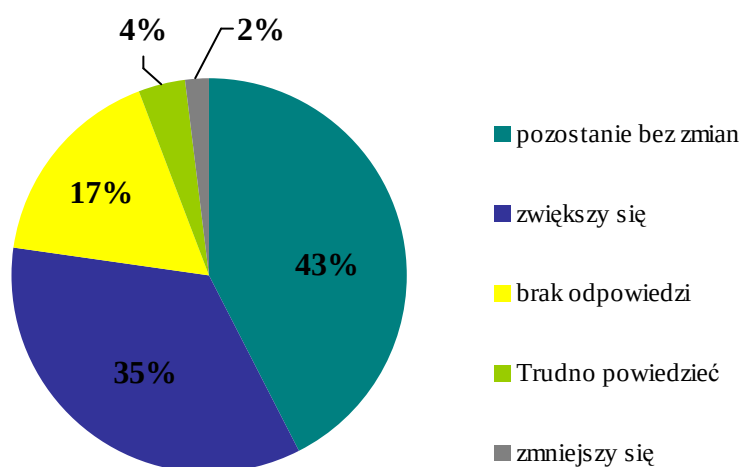
W województwie zachodniopomorskim nie ma zbyt dużo firm zajmujących się eksportem czy importem. Zdecydowana większość – 81% - deklaruje, iż nie zajmuje się tego typu działalnością. Z pozostałych firm 8% eksportuje towary lub usługi, 5% zarówno eksportuje jak i importuje produkty i usługi, a 4% zajmuje się wyłącznie importem.

Wykres 34. Wymiana eksportowa prowadzona przez firmę N=381

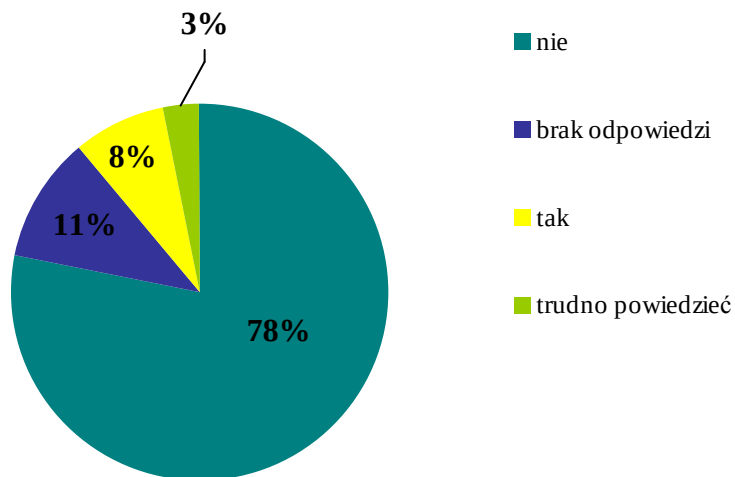
Prawie połowa firm – 43% - zajmujących się importem lub eksportem usług i towarów uważa, że eksport w jego firmie nie ulegnie znaczącym zmianom. 35% firm zajmujących się eksportem lub importem przekonana jest, że eksport wzrośnie. Jedynie 2% uważa, że wielkość eksportu zmniejszy się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Spora grupa respondentów – 17% nie potrafiła wskazać odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 35. Wielkość eksportu firmy w ciągu najbliższych 6 – ciu miesięcy N=54

Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych – 78% - w województwie zachodniopomorskim nie planuje też w najbliższych sześciu miesiącach rozpocząć eksportu swoich produktów czy usług. Jedynie 8% przymierza się do rozpoczęcia tego typu działalności. 3% badanych nie jest jeszcze zdecydowana.

Wykres 36. Plany eksportowe na najbliższe 6 miesięcy N=381

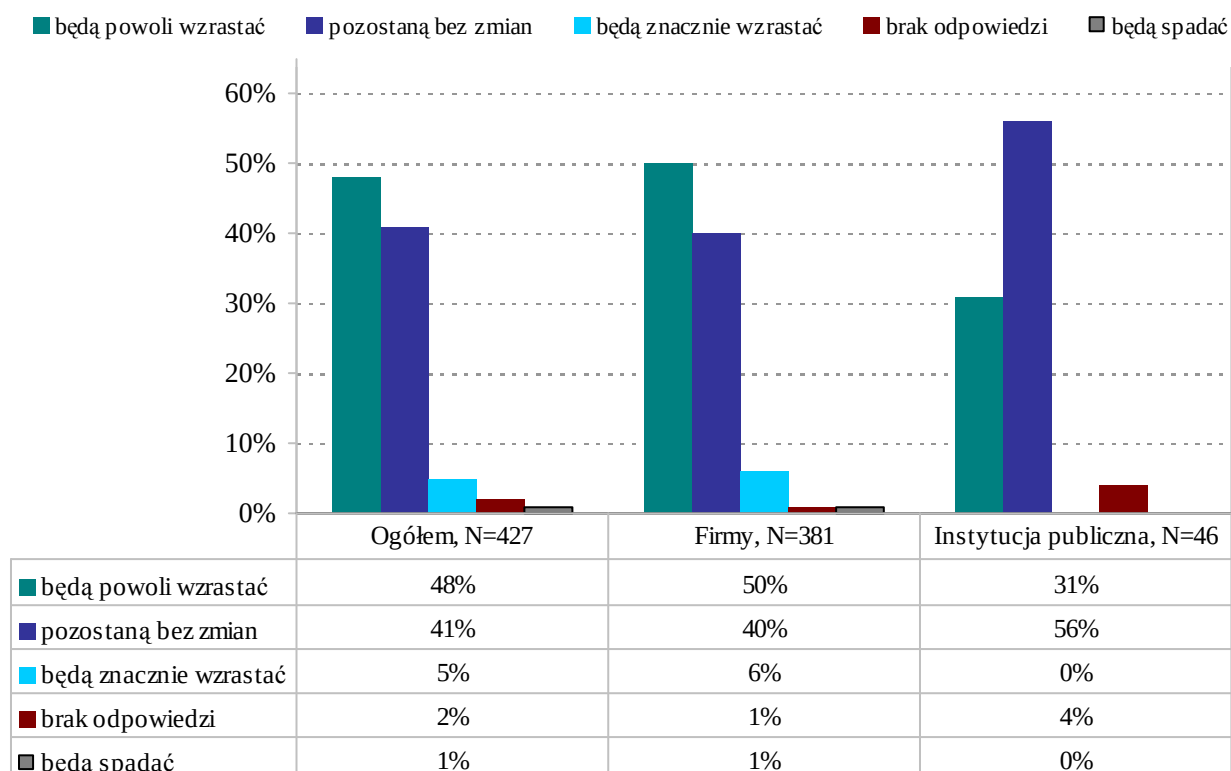

ZATRUDNIENIE I KADRY

Połowa badanych w firmach – 50% - przekonana jest o tym, że najbliższe pół roku przyniesie wzrost płac. Nieco mniej respondentów – 405 uważa, że wynagrodzenia pozostaną bez zmian. Tylko 6% deklaruje, że wynagrodzenia wzrosną w sposób znaczny. Inaczej sytuacja wygląda w instytucjach państwowych. Większość – 56% uważa, że ich wynagrodzenia pozostaną bez zmian, jedynie 31% sądzi, że następne 6 miesięcy przyniesie podwyżkę.

W firmach tylko 1% uważa, że wynagrodzenia spadną, z kolei w instytucjach nie ma nikogo kto by myślał w ten sposób.

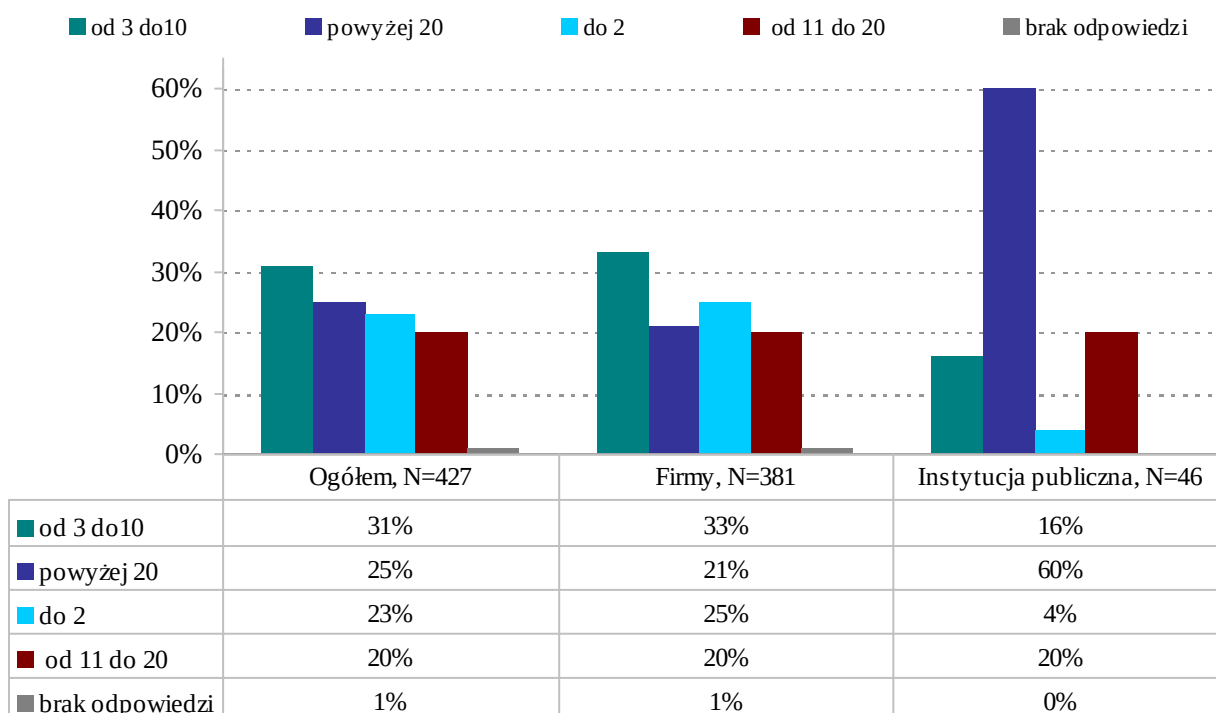
Wykres 37. Ocena płac w ciągu najbliższych 6 –ciu miesięcy

W największej grupie firm stanowiących 33% respondentów dominuje zatrudnienie pracowników w przedziale od 3 do 10 osób. Dużą grupę stanowią również podmioty zatrudniające do 2 pracowników – 25%. Co czwarta firma (21%) posiada od 11 do 20 pracowników, oraz zatrudnia powyżej 20 osób (20%).

W przypadku instytucji, największą grupę – 60% - stanowią te z nich które zatrudniają powyżej 20 osób, chociaż istnieją i takie które posiadają do 2 osób. Takich instytucji jest 4%.

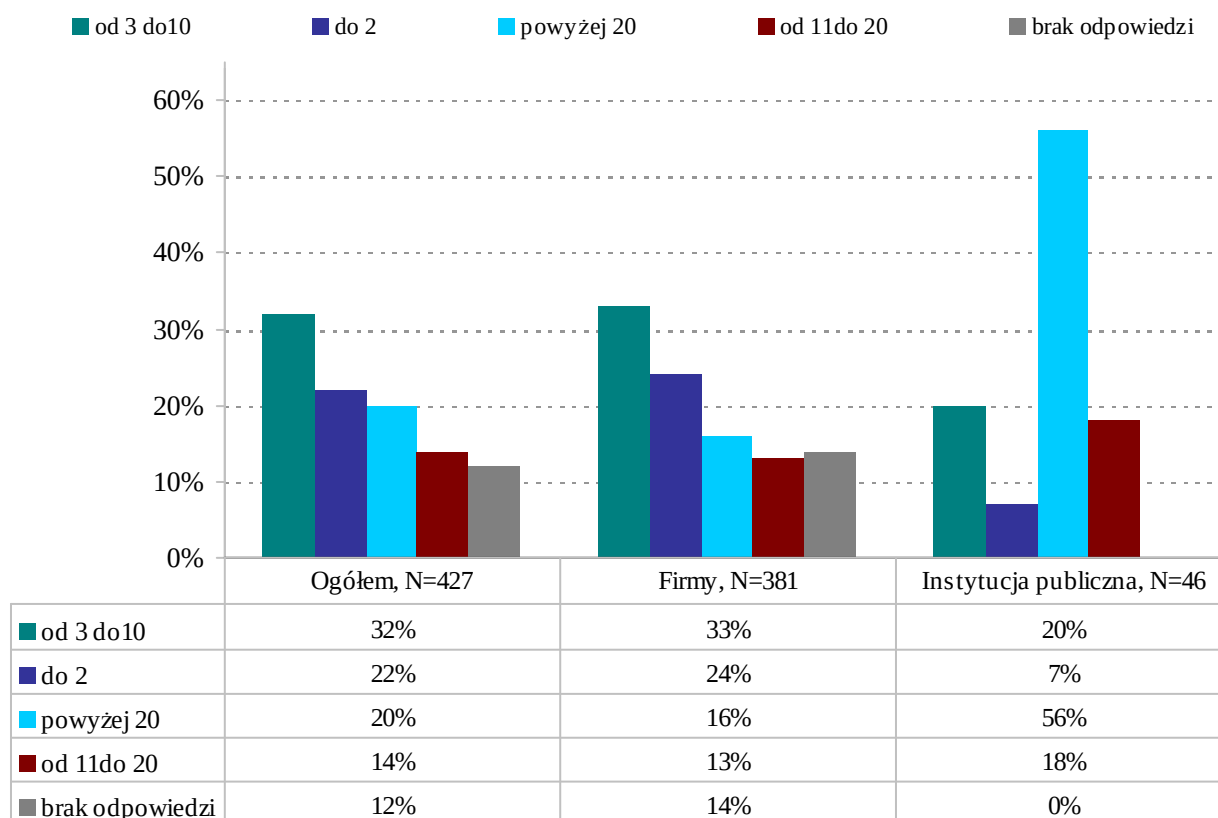
Wykres 38. Liczba pracowników bez względu na formę zatrudniania

Co trzecia firma (33%) na umowę o pracę firmy zatrudnia od 3 do 10 pracowników. Do dwóch pracowników na umowę o pracę posiada 24% podmiotów gospodarczych. Największą liczbę pracowników, powyżej 20 zatrudnia 16% firm w województwie.

Większość instytucji – 56% zatrudnia powyżej 20 pracowników na umowę o pracę. Co czwarta instytucja publiczna zatrudnia od 3 do 10 osób, a 18% instytucji posiada od 11 do 20 pracowników z którymi podpisana jest umowa o pracę.

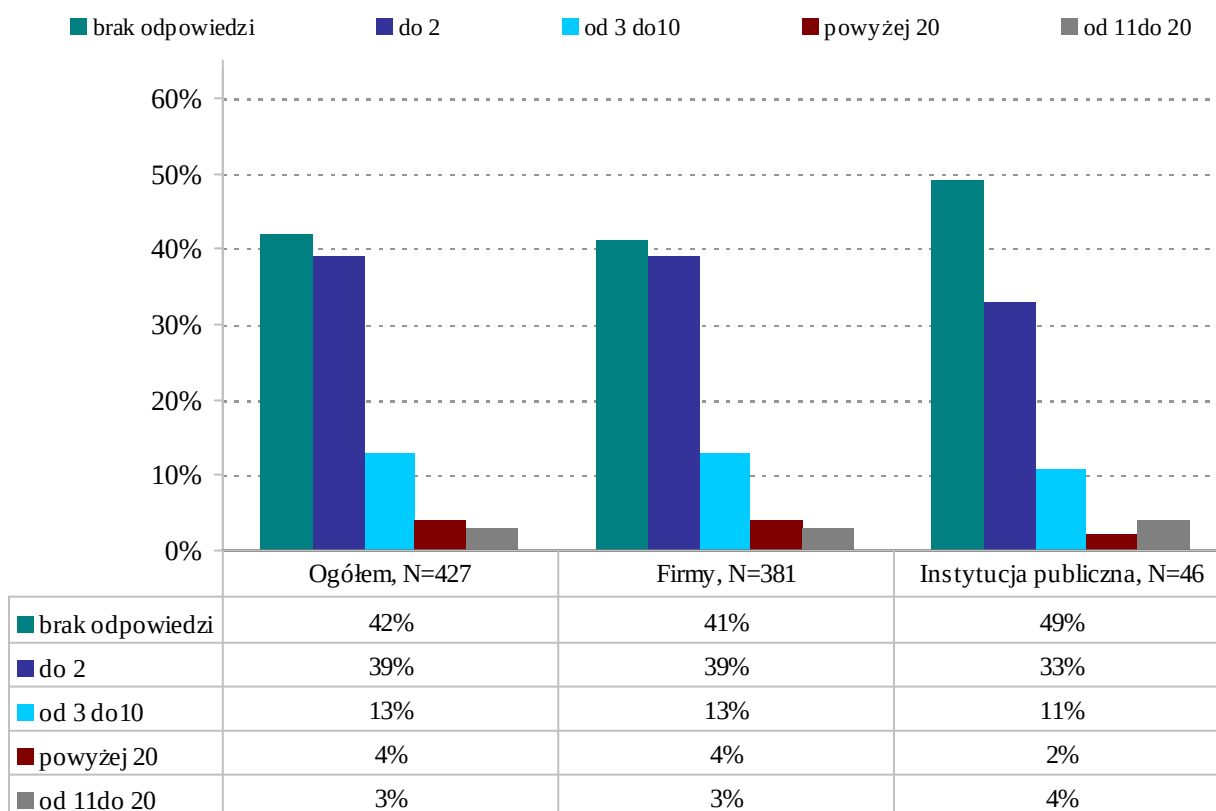
Wykres 39. Liczba pracowników na umowę o pracę

Na pytanie o liczbę pracowników zatrudnianych na umowę o dzieło największa grupa respondentów, zarówno w badanych firmach – 41% jak i instytucjach 49% nie odpowiedziała na to pytanie, co oznacza, że pracowników na umowę o dzieło nie zatrudnia się w dużych ilościach w firmach i instytucjach.

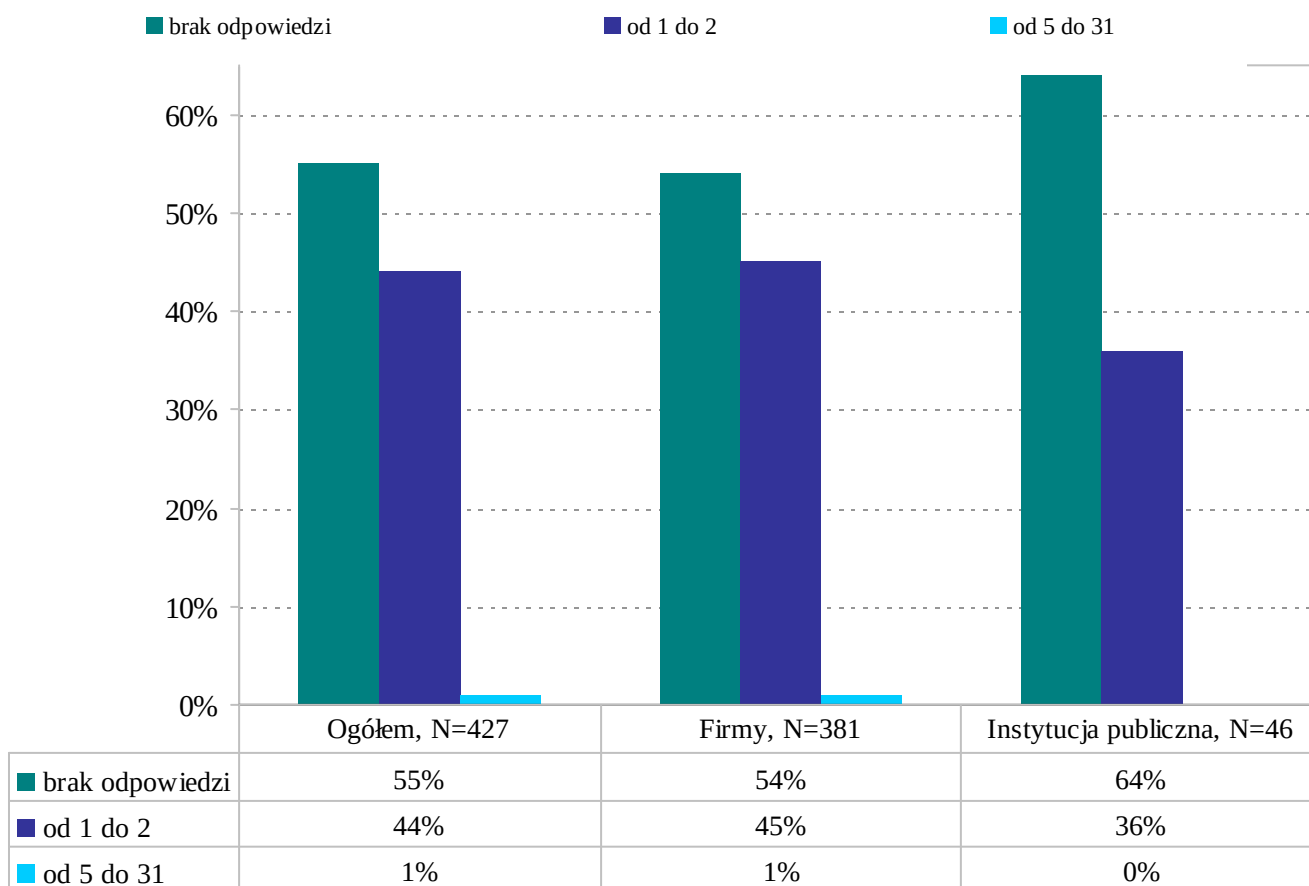
Te firmy które zatrudniły pracowników w takiej formie zatrudnienia, to w 39% zatrudniły maksymalnie 2 osoby, a 13% od 3 do 10 pracowników. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku instytucji – co trzecia (33%) zatrudnia na umowę o dzieło do 2 pracowników, a 11% instytucji publicznych zatrudnia od 3 do 10 pracowników na umowę o dzieło.

Wykres 40. Liczba pracowników na umowę o dzieło

Większość firm (54%) i instytucji (60%) nie zatrudnia pracowników na umowę ustną, jednakże te firmy i instytucje które to robią decydują się przeważnie na zatrudnianie maksymalnie 1-2 osoby. Postępuje tak 45% firm i 36% instytucji.

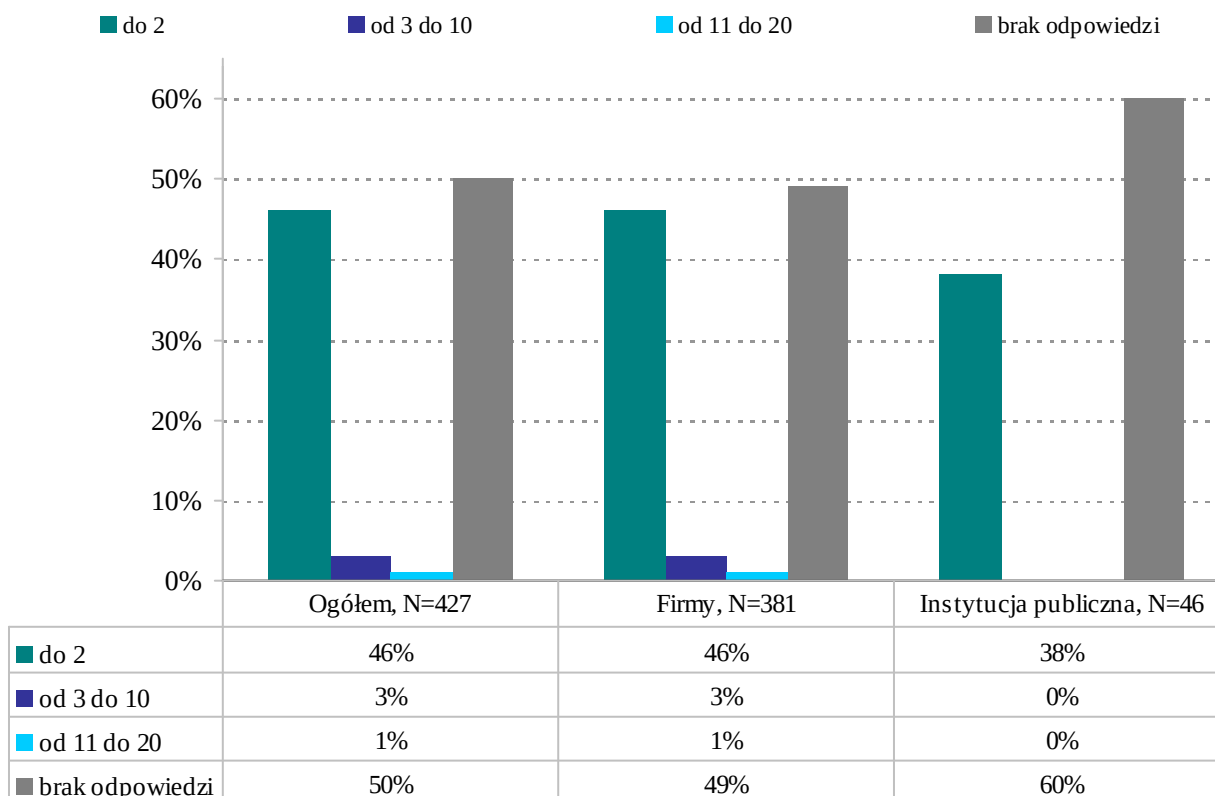
Wykres 41. Liczba pracowników na umowę ustną

Niezbyt dużo firm i instytucji zatrudnia również osoby prowadzące własną działalność gospodarczą. Blisko połowa podmiotów gospodarczych (49%) nie zatrudnia w ogóle tego typu osób. W instytucjach wielkość nie zatrudniania osób prowadzących własną działalność gospodarczą wynosi nawet 60%.

Pozostałe firmy które deklarują, że zatrudniają takie osoby, zwykle zatrudnia (46%) do 2 pracowników na tych warunkach. Podobnie sytuacja wygląda w instytucjach publicznych – większość jeśli zatrudnia to maksymalnie do 2 osób (38%).

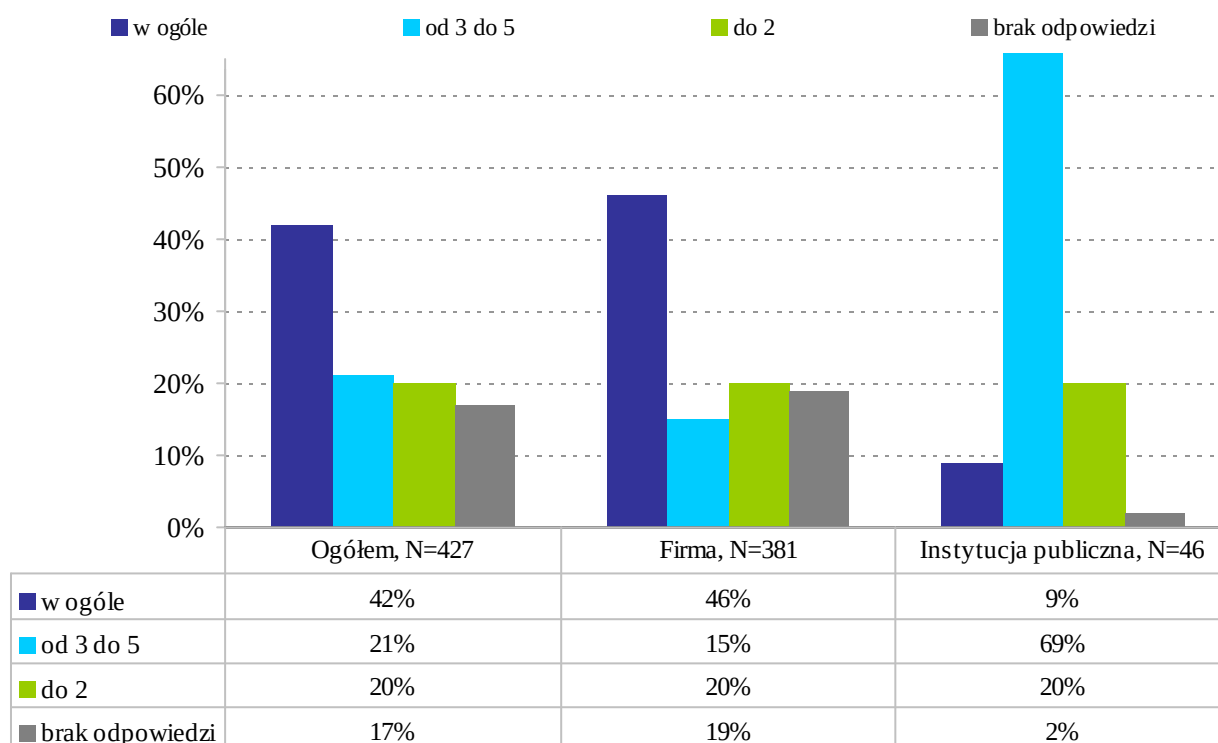
Wykres 42. Liczba pracowników zatrudnionych prowadzących własną działalność

Interesującym jest fakt, iż blisko w połowie firm – 46% - nie pracują osoby z wykształceniem wyższym. W co czwartej firmie (25%) pracuje do dwóch osób z wykształceniem wyższym, a w 15% podmiotów gospodarczych w województwie takich osób jest od 3 do 5.

Więcej osób z wykształceniem wyższym pracuje w instytucjach publicznych. W 69% z nich zatrudnionych jest od 3 do 5 takich osób, a co w piątej (20%) pracuje do dwóch osób z wykształceniem wyższym lub niepełnym wyższym. Instytucje nie mające pracowników po studiach stanowią jedynie 9% badanych.

Wykres 43. Pracownicy z wykształceniem wyższym i niepełnym wyższym

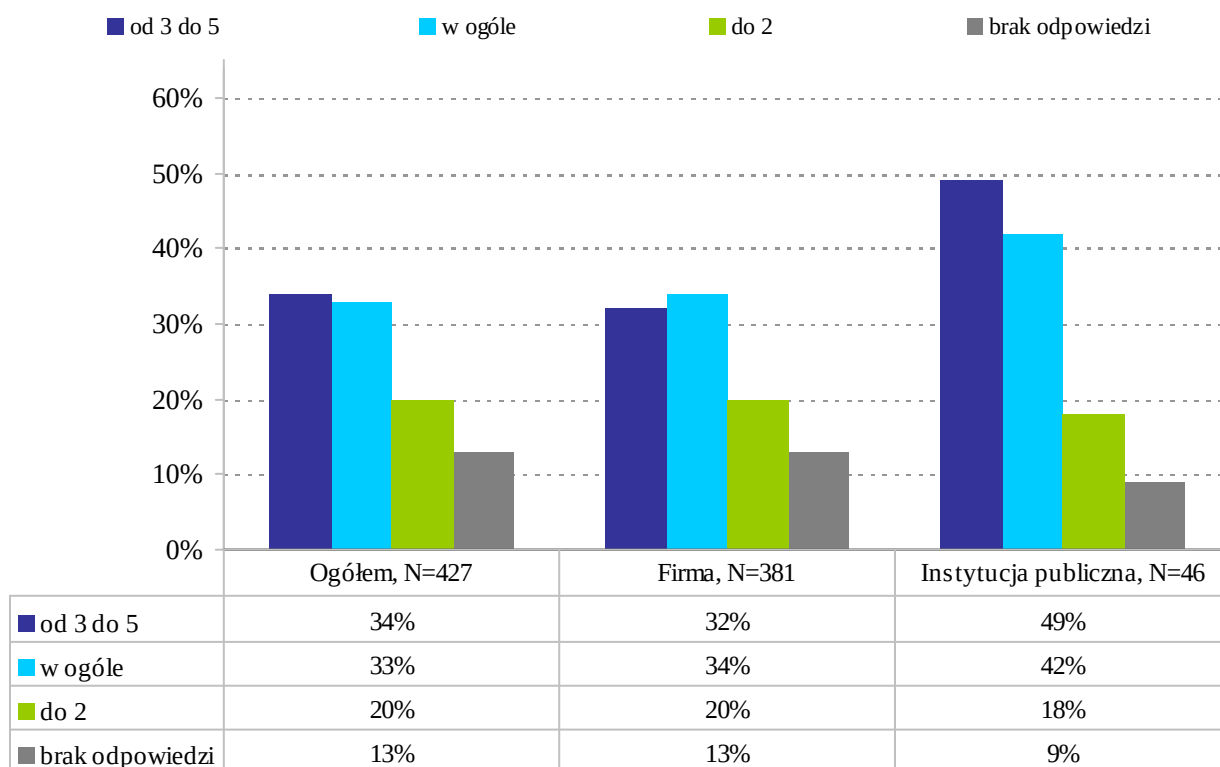

W 34% firm pracownicy z wykształceniem średnim nie pracują w ogóle, a w 32% z nich pracuje od 3 do 5 takich osób. W co piątym przedsiębiorstwie pracuje do 2 osób z maturą.

W 49% instytucji pracuje od 3 do pięciu pracowników z wykształceniem średnim. W 42% instytucji w ogóle nie są zatrudnione osoby z tego typu wykształceniem, a w 18% z nich pracuje do dwóch osób z maturą.

Zarówno w firmach – 13% jak i w instytucjach – 9% duży procent respondentów nie potrafił określić wykształcenia pracowników.

Wykres 44. Pracownicy z wykształceniem średnim

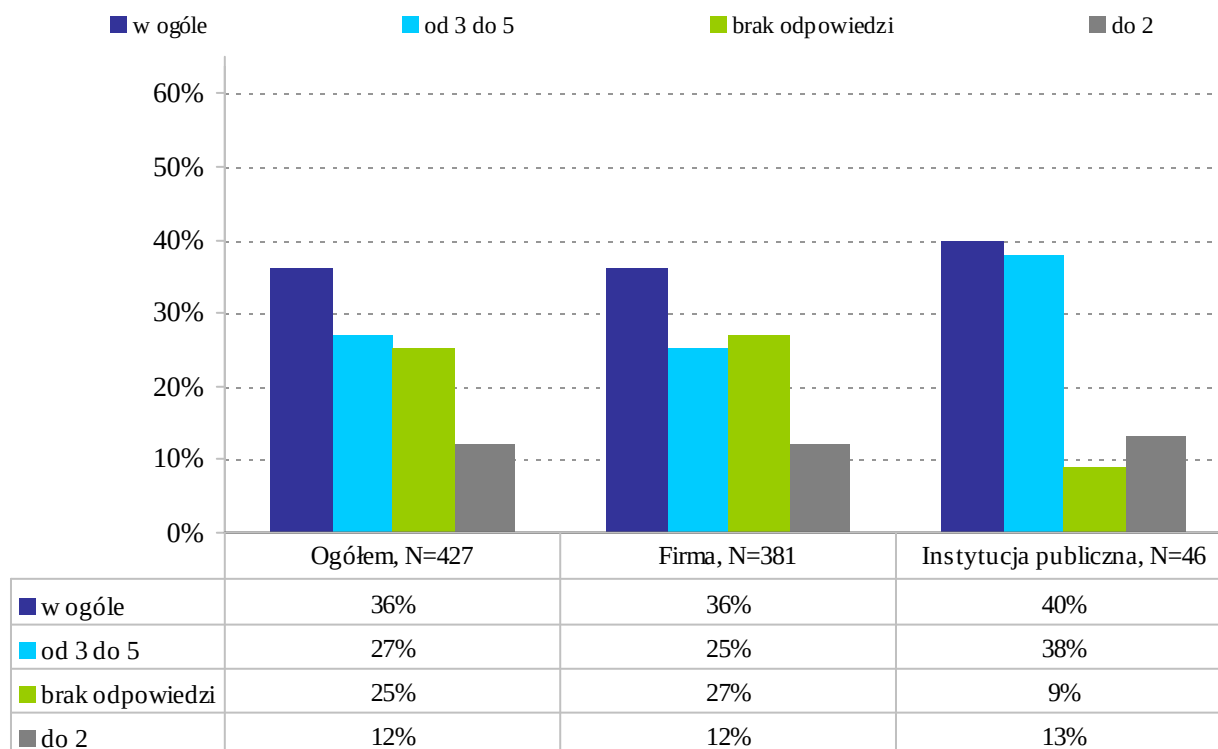

36% podmiotów gospodarczych nie zatrudnia osób z wykształceniem niższym niż średnie. Z kolei procent instytucji, w których nie pracują osoby z wykształceniem poniżej średniego wynosi 40%. W co czwartej firmie (25%) zatrudnia się od 3 do 5 osób z wykształceniem niższym niż średnie. Tą samą ilość pracowników 3-5, wykształceniem zawodowym czy podstawowym zatrudnia 38% instytucji.

W podobnej ilości firm i instytucji pracuje do dwóch osób z wykształceniem niższym niż średnie, odpowiednio w firmach 12%, w instytucjach 13%.

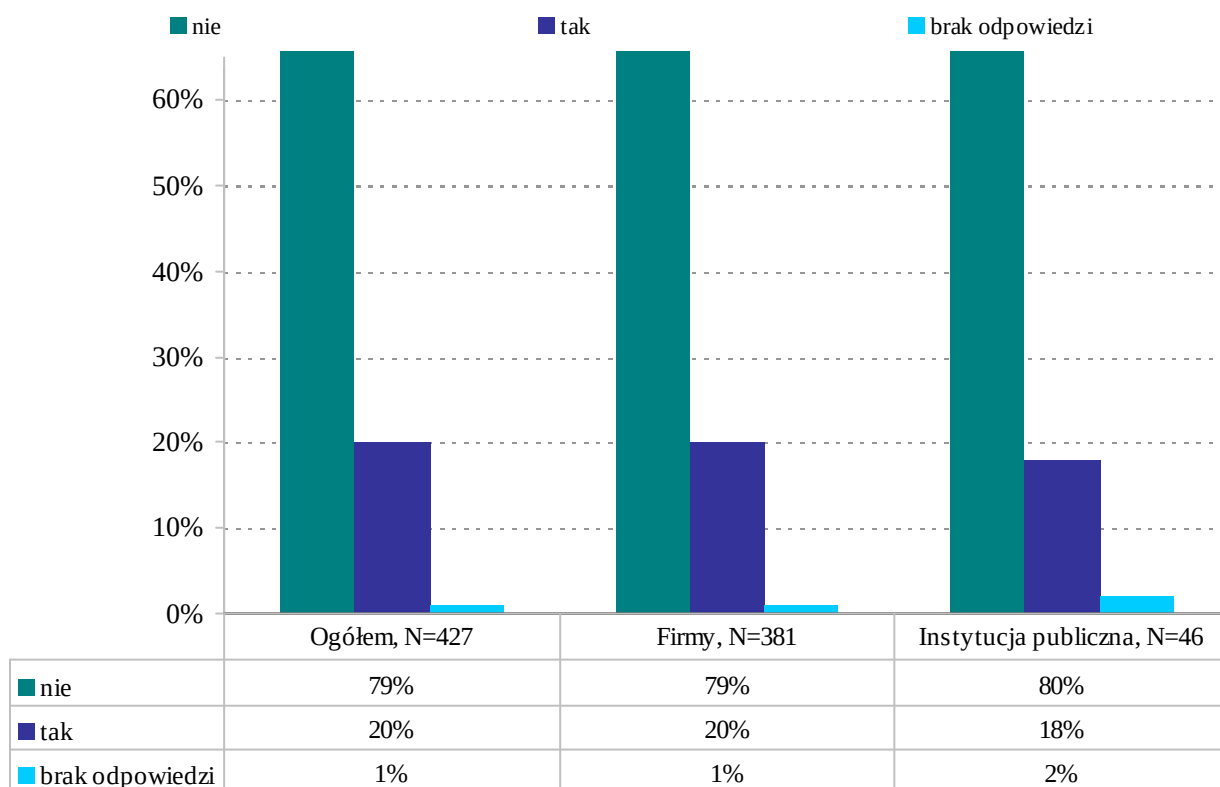
Duży odsetek firm – 27% nie potrafi wskazać czy w jego firmie pracują osoby z wykształceniem niższym niż średnie.

Wykres 45. Pracownicy z wykształceniem niższym niż średnie

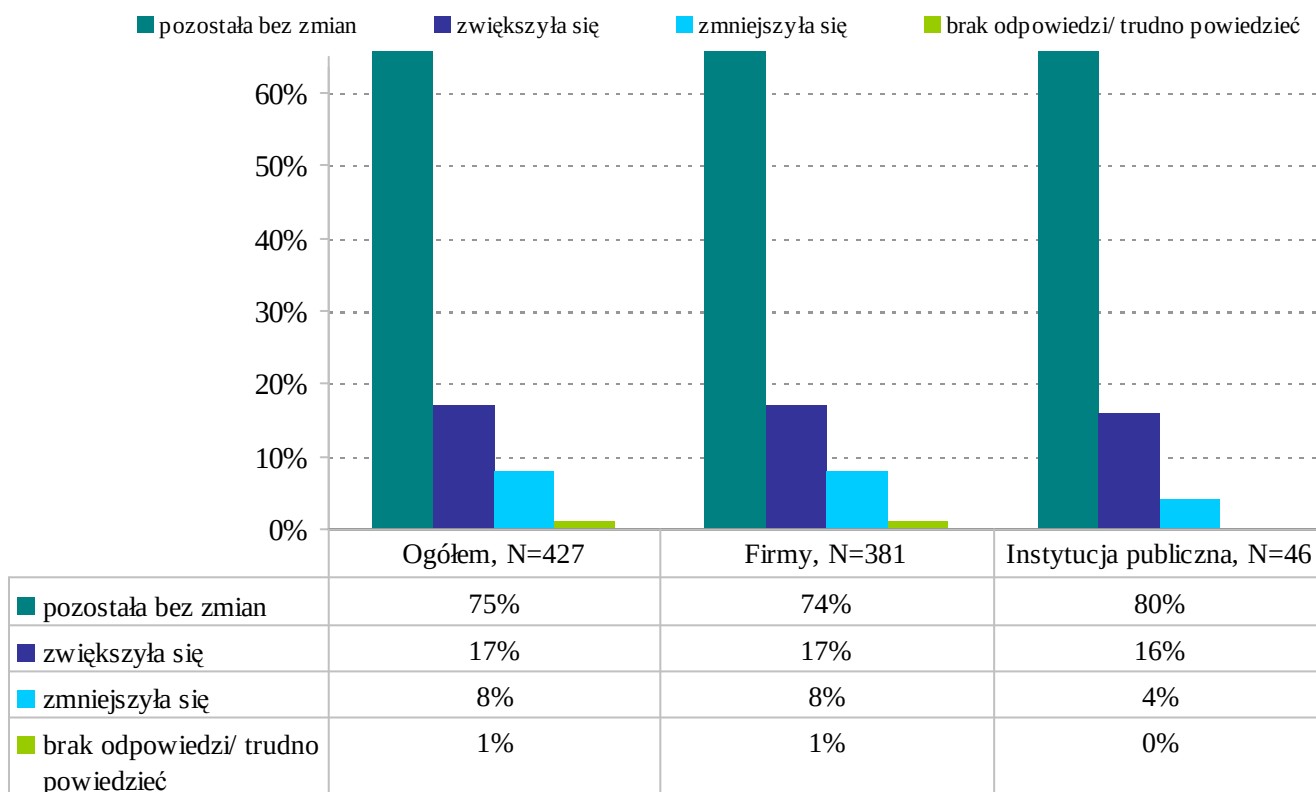
Zdecydowana większość, zarówno w firmach jak i w instytucjach nie zatrudnia pracowników sezonowo. W 79% firmach liczba zatrudnionych pracowników nie zmienia się ze względu na sezon. Podobna ilość instytucji – 80% nie zatrudnia pracowników sezonowych. Jedynie co piąta firma (20%) i 18% instytucji potrzebuje pracowników sezonowych.

Wykres 46. Zmiany w zatrudnieniu a sezon

W województwie zachodniopomorskim, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy nie nastąpiła gwałtowna zmiana zatrudnienia. W zdecydowanej większości firm – 74% i instytucjach publicznych liczba zatrudnionych pracowników nie uległa zmianie. Zwiększenie zatrudnienia miało miejsce w 17% podmiotach gospodarczych oraz w 16% instytucji publicznych. Spadek zatrudnienia w przeciągu ostatniego półrocza wystąpił jedynie w 8% przedsiębiorstwach i 4% instytucji publicznych.

Wykres 47. Zmiany w zatrudnieniu w ciągu ostatnich sześciu miesięcy

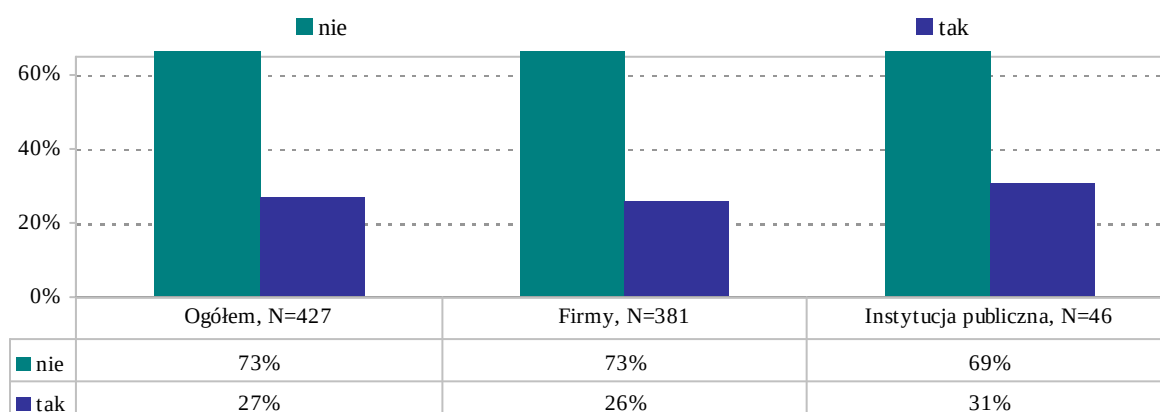

Ostatnie sześć miesięcy to brak zwolnień w firmach i instytucjach. 73% firm stwierdziło, że w ostatnich sześciu miesiącach nie opuścił ich firmy żaden pracownik. Podobnie działo się w 69% instytucji. Jedynie co w czwartej firmie (26%) i w 31% instytucjach zwolniono jakichkolwiek pracowników lub odeszli oni na własną prośbę.

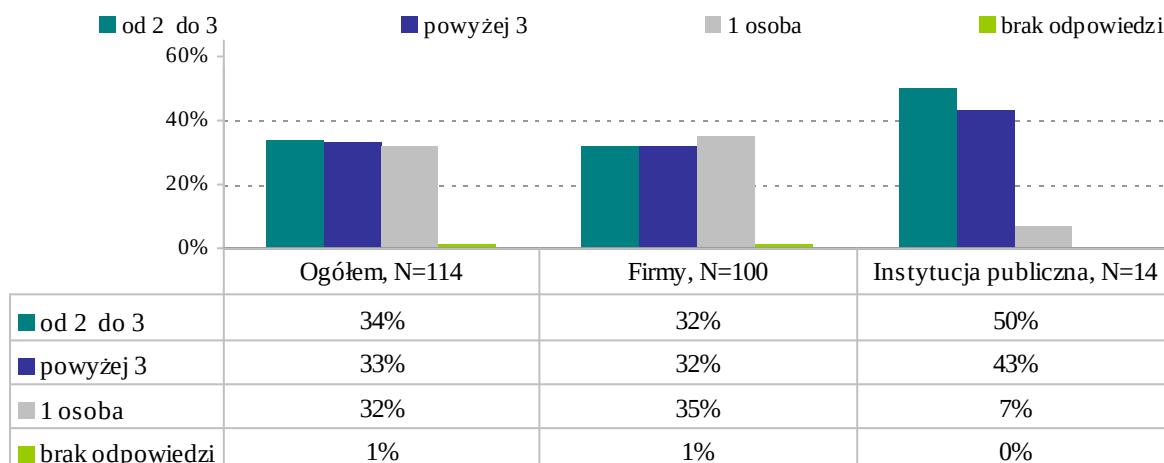
W firmach i instytucjach w których miały miejsce zwolnienia lub odejścia, zjawisko to nie było zbyt duże. W 35% firm odeszła jedna osoba. od 2 do 3 osób, oraz powyżej 3 osób opuściło 32% firm w ciągu ostatnich sześciu miesięcy.

W instytucjach, rozkład zwolnień i odejść jest nieco inny. W 50% instytucji publicznych odeszło od 2 do 3 pracowników. Powyżej 3 osób zwolniło się w 43% instytucji. Nie więcej niż jedna osoba opuściła stanowisko pracy w 7% instytucji.

Wykres 48. Odejścia i zwolnienia pracowników w ciągu ostatnich sześciu miesięcy

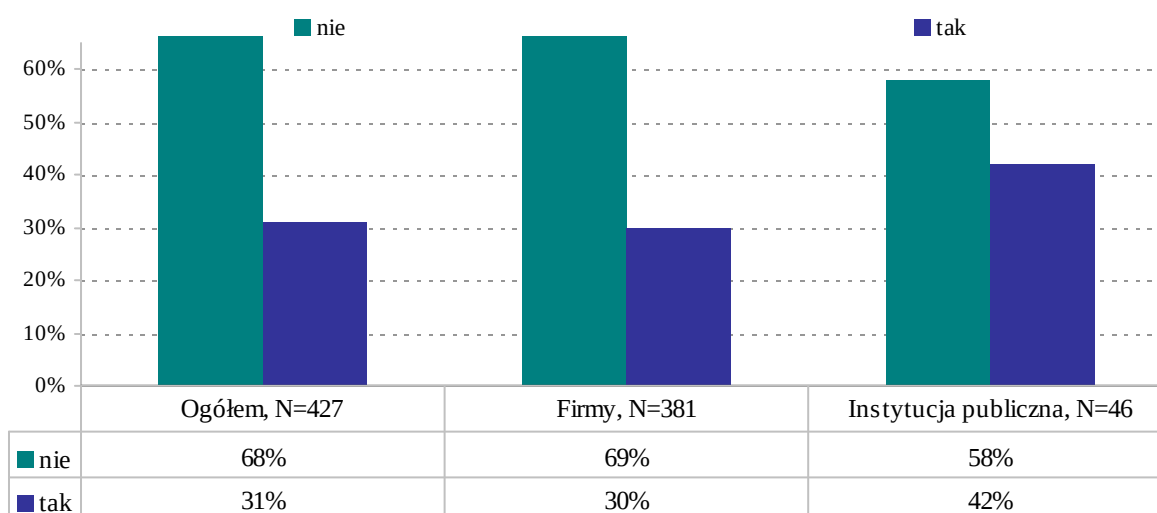

Wykres 49. Liczba pracowników zwolnionych lub zwalniających się samemu

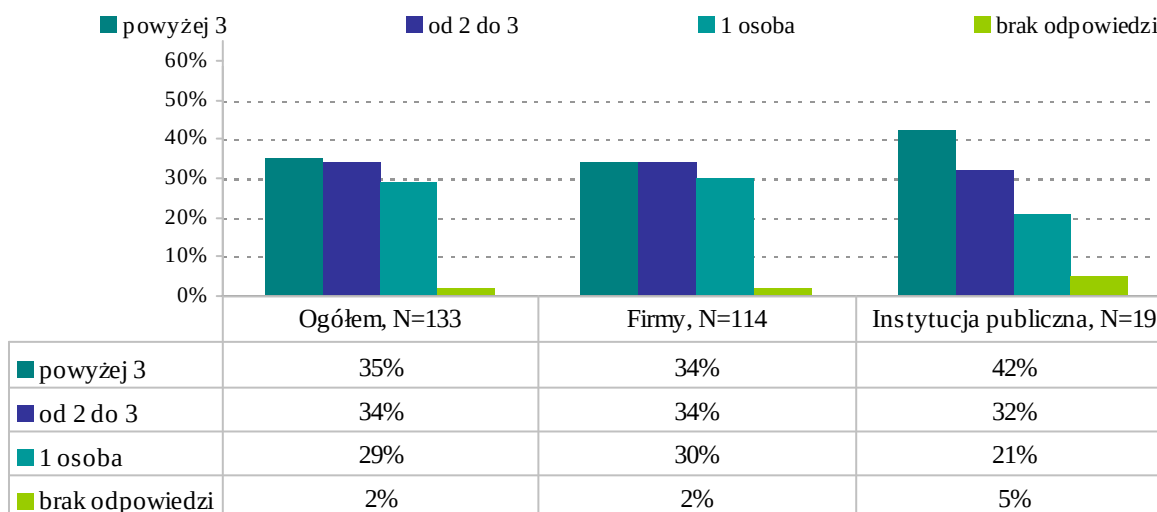

Tak jak nie zwalnia się pracowników w województwie zachodniopomorskim, tak również nie zatrudnia się ich. W 69% firmach nie zatrudniono nikogo w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. Nieco mniej – 58% instytucji publicznych również nie przyjęło żadnego pracownika. Blisko co trzecia firma prywatna (30%) zatrudniła pracownika w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, a w przypadku instytucji zrobiło to 42% z nich.

Wykres 50. Zatrudnienie w ciągu ostatnich sześciu miesięcy

Wykres 51. Liczba pracowników zatrudnionych w ostatnich sześciu miesiącach

Firmy które zdecydowały się zatrudniać w ostatnim półroczu, w 34% zatrudniły powyżej 3 pracowników. Taka sama ilość firm zatrudniła od 2 do 3 osób. Najmniej firm – 29% - zatrudniło 1 osobę.

W instytucjach powyżej 3 osób zatrudniono w 42% przypadków. Od 2 do trzech osób zatrudniło 32% instytucji. Jedna osoba została przyjęta pracy w 21% przypadków.

Zdecydowana większość firm – 70% oraz instytucji – 60% nie wykazywała potrzeby zatrudnienia nowych pracowników w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy, z kolei zatrudniać chciało 30% firm i 40% instytucji

Wykres 52. Potrzeby zatrudnienia w ciągu ostatnich sześciu miesiącach

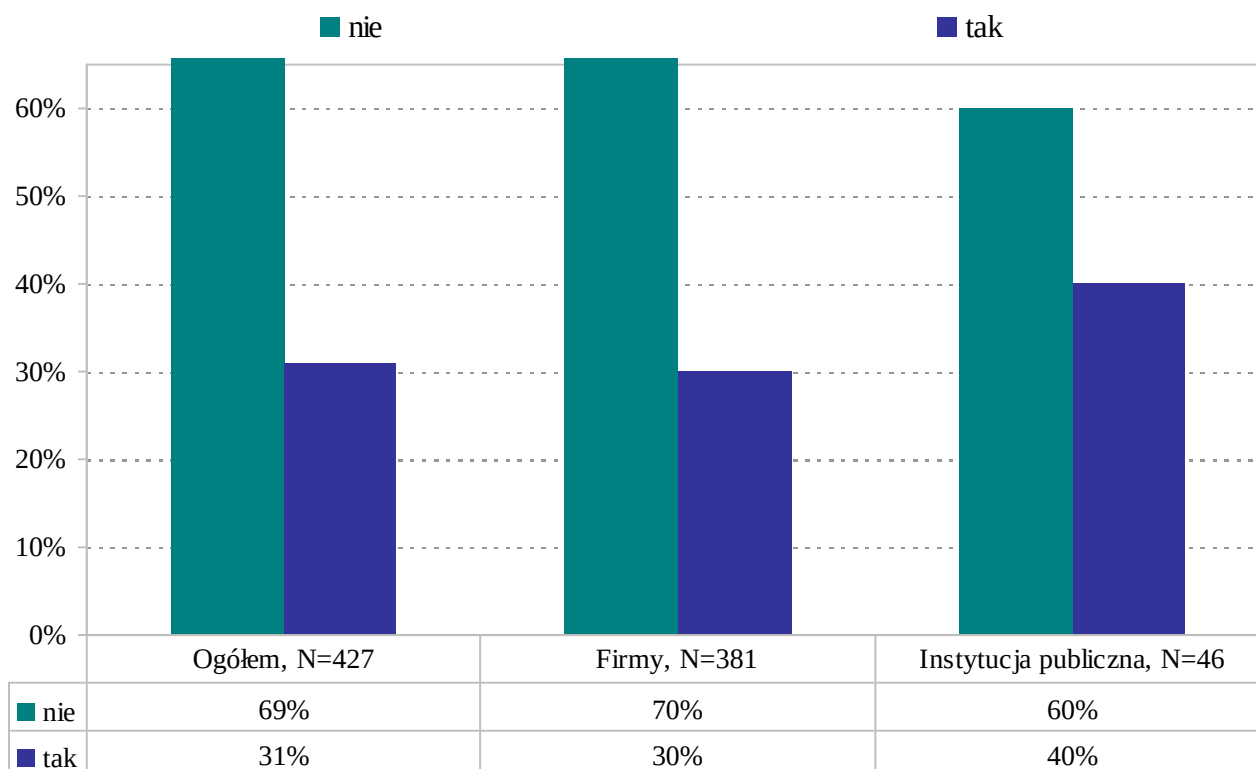

Tabela 13. Stanowiska na jakie było zapotrzebowanie

Nazwa stanowiska	Ogółem	Firma	Instytucja publiczna
górnicy i robotnicy budowlani	18,2%	19,3%	11,1%
kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych	15,9%	16,7%	11,1%
pracownicy pozostałych specjalności	13,6%	12,3%	22,2%
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	11,4%	13,2%	0,0%
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	8,3%	9,6%	0,0%
pracownicy usług osobistych i ochrony	7,6%	8,8%	0,0%
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przem., budow. i transp.	6,1%	6,1%	5,6%
pracownicy obsługi biurowej	5,3%	6,1%	0,0%
średni personel techniczny	5,3%	4,4%	11,1%
operatorzy i monterzy maszyn	4,5%	4,4%	5,6%
pozostali specjaliści	4,5%	4,4%	5,6%
robotnicy przy pracach prostych w handlu i usługach	3,8%	3,5%	5,6%
pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3,8%	3,5%	5,6%
pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	3,8%	4,4%	0,0%
nauczyciele	3,8%	0,0%	27,8%
kierownicy małych zakładów pracy	3,0%	2,6%	5,6%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zorientowani na rynek	1,5%	1,8%	0,0%
specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1,5%	0,9%	5,6%
robotnicy zawodów precyzyjnych i pokrewni	0,8%	0,9%	0,0%
nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,8%	0,0%	5,6%
średni personel rolnictwa i ochrony zdrowia	0,8%	0,0%	5,6%
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,8%	0,9%	0,0%
kierownicy wielkich organizacji	0,8%	0,0%	5,6%
politycy, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze	0,8%	0,0%	5,6%

Największe zapotrzebowanie w województwie zachodniopomorskim wśród firm i instytucji było na pracowników pod mieszczących się pod kategorią górnicy i robotnicy budowlani. Generalnie 19,3% firm wskazało zapotrzebowanie na tego typu pracowników. Nie wiele niższym zainteresowaniem – 16,7% - cieszyli się kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych. Duże zapotrzebowanie było również na pracowników pozostałych specjalności – 12,3% oraz pracowników z kategorii modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 13,2%.

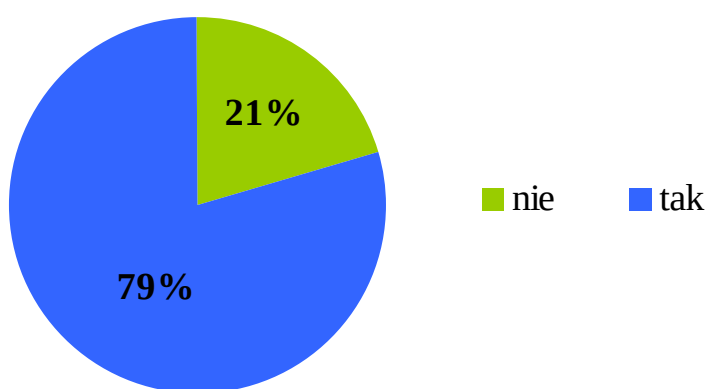
W instytucjach najwięcej potrzebowano pracowników z kategorii pracownicy pozostałych specjalności 22%. Pozostałe, cieszące się dużym zainteresowaniem kategorie to górnicy i robotnicy budowlani oraz kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych. Obie kategorie miały 11,1% wskazań.

Najmniejsze zainteresowanie było na pracowników z następujących kategorii: specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia robotnicy zawodów precyzyjnych i pokrewni, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,. Dla każdej z tych kategorii popyt wynosił 0,9%. Na pozostałe kategorie w firmach nie wskazywano zapotrzebowania.

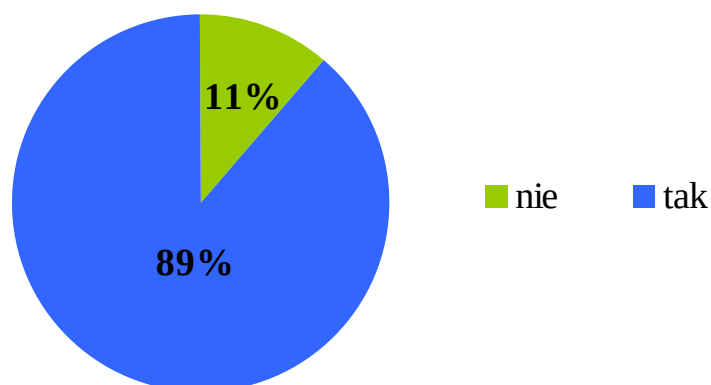
W instytucjach najmniejsze zapotrzebowanie wykazywano na takie kategorie jak: robotnicy pomocniczy w górnictwie, przem., budow. i transp., operatorzy i monterzy maszyn, pozostali specjaliści, robotnicy przy pracach prostych w handlu i usługach, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, kierownicy małych zakładów pracy, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia, nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy, średni personel rolnictwa i ochrony zdrowia, kierownicy wielkich organizacji, politycy, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze. Dla każdej z tych kategorii zainteresowanie wynosiło 5,6%. Na pozostałe kategorie w instytucjach publicznych nie wskazano zapotrzebowania.

Zdecydowana większość pracowników aktywnie poszukiwała pracowników na potrzebne w firmie specjalności. Postępowało w ten sposób 79% firm i instytucji. Firmy i instytucje, w większości nie stwierdziły również większych problemów ze zgłaszaniem się potrzebnych pracowników. Do 89% firm i instytucji dotarły osoby których zatrudnienie było konieczne.

Wykres 53. Aktywne poszukiwanie pracowników

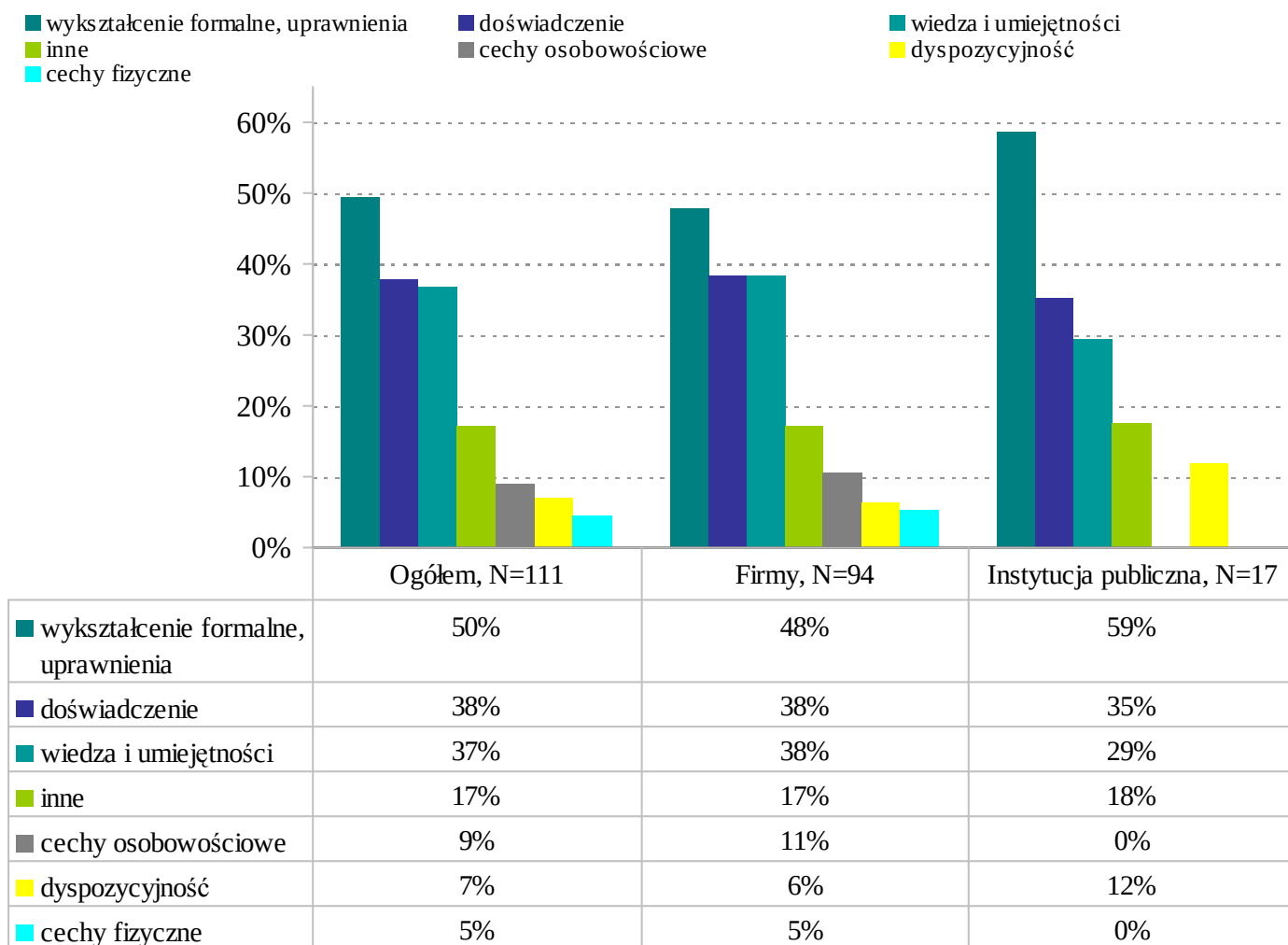

Wykres 54. Zgłoszenie poszukiwanych pracowników

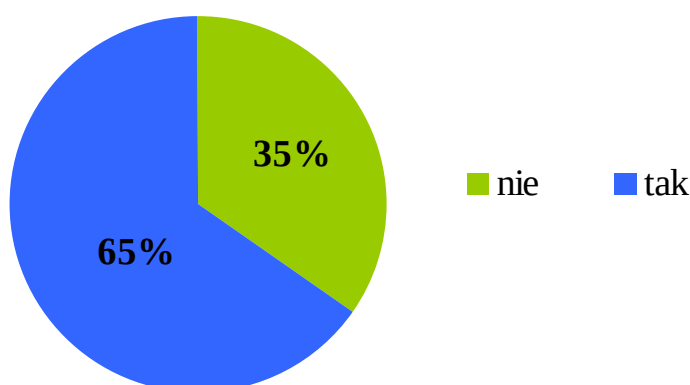
Najważniejszym kryterium stawianym poszukiwanym pracownikom są wykształcenie formalne oraz posiadanie odpowiednich uprawnień. To kryterium zostało uznane za najważniejsze w przypadku 48% firm, a w przypadku instytucji publicznych w 59% przypadków. Kolejnym ważnym kryterium jaki musieli spełnić kandydaci do pracy to posiadanie doświadczenia. Było to ważne dla 38% podmiotów gospodarczych oraz dla 35% instytucji. Za równie ważne co doświadczenie – dla 38% firm i 29% instytucji \, uznana była również wiedza i umiejętności. Najmniejsze znaczenie miały cechy fizyczne oraz dyspozycyjność.

Wykres 55. Wymagania stawiane poszukiwanym pracownikom

Mimo, iż 79% firm i instytucji poszukiwało aktywnie pracowników, to tylko w 65% udało się zatrudnić wymaganą liczbę osób. Pozostałe 35% firm i instytucji mimo iż wykazało potrzebę nie zatrudniło wymaganych osób.

Wykres 56. Zatrudnienie wymaganej liczby osób N=116

Najbardziej popularną formą poszukiwania pracowników wśród firm i instytucji jest poszukiwanie ich przez znajomych czy obecnych pracowników i współpracowników. Z tej formy korzysta 20% badanych respondentów. Firmy i instytucje publiczne w województwie zachodniopomorskim korzystają również z pośrednictwa urzędów pracy oraz ogłoszeń prasowych. Te formy poszukiwania pracowników są popularne wśród 17% badanych firm i instytucji. Najmniej poszukuje się pracowników wykorzystując Internet – 8% wskazań, oraz firmy rekrutacyjne – 1% odpowiedzi.

Poszukiwania pracowników poprzez sieć znajomych i współpracowników były wykorzystywane w ciągu ostatniego półrocza zwykle raz (8%) lub dwa razy (6%). Chociaż zdarzały się przypadki kiedy z tej formy skorzystano i 20 razy, taką ilość razy wykorzystano znajomych w 1% badanych firm i instytucji. Urząd pracy podobnie jak znajomi zwykle

wykorzystywany był w ciągu ostatnich sześciu miesięcy zwykle raz (7%) lub dwa razy (6%). Maksymalnie z tej formy poszukiwania pracowników firmy i instytucje skorzystały 6 razy (1% odpowiedzi).

Należy jednak zaznaczyć, że duża grupa firm i instytucji w ogóle nie korzysta z prezentowanych poniżej form poszukiwania pracowników.

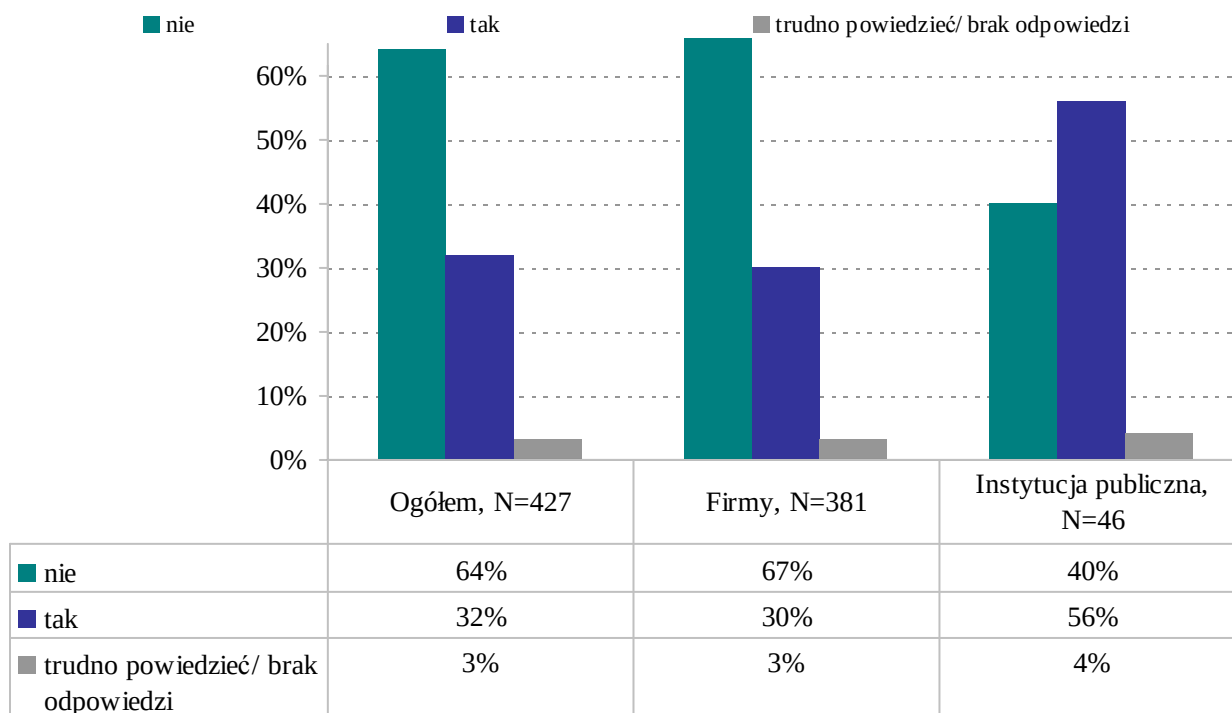
Tabela 14. Formy i częstość poszukiwania pracowników N=427

	OGŁOSZENIA PRASOWE	ZNAJOMI/ WSPÓŁPRACOWNICY	INTERNET	URZĄD PRACY	FIRMY REKRUTACYJNE
NIE KORZYSTA	37%	35%	40%	38%	45%
KORZYSTA	17%	20%	8%	17%	1%
BRAK ODPOWIEDZI	45%	45%	51%	45%	54%
CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA					
1 raz	3%	8%	4%	7%	1%
2 razy	6%	6%	2%	6%	-
3 razy	3%	1%	1%	1%	-
4 razy	2%	-	-	2%	-
5 razy	1%	2%	-	-	-
6 razy	-	-	1%	1%	-
10 razy	2%	2%	-	-	-
15 razy	-	-	-	-	-
20 razy	-	1%	-	-	-
ŚREDNIA	1,2	1,3	0,7	0,9	0,1

Firmy w przeważającej większości nie prowadzą szkoleń swoich pracowników. W 67% badanych podmiotów gospodarczych nie przeprowadzono w 2007 roku żadnego szkolenia i nie ma też planów aby takowe realizować do końca roku. Trochę mniej niż w co trzeciej (32%) firmie udało się przeprowadzić szkolenia lub są plany aby wykonać je do końca roku.

W przeciwieństwie do firm, większość instytucji (56%) szkoliła lub zamierza szkolić swoich pracowników, w 2007 roku.

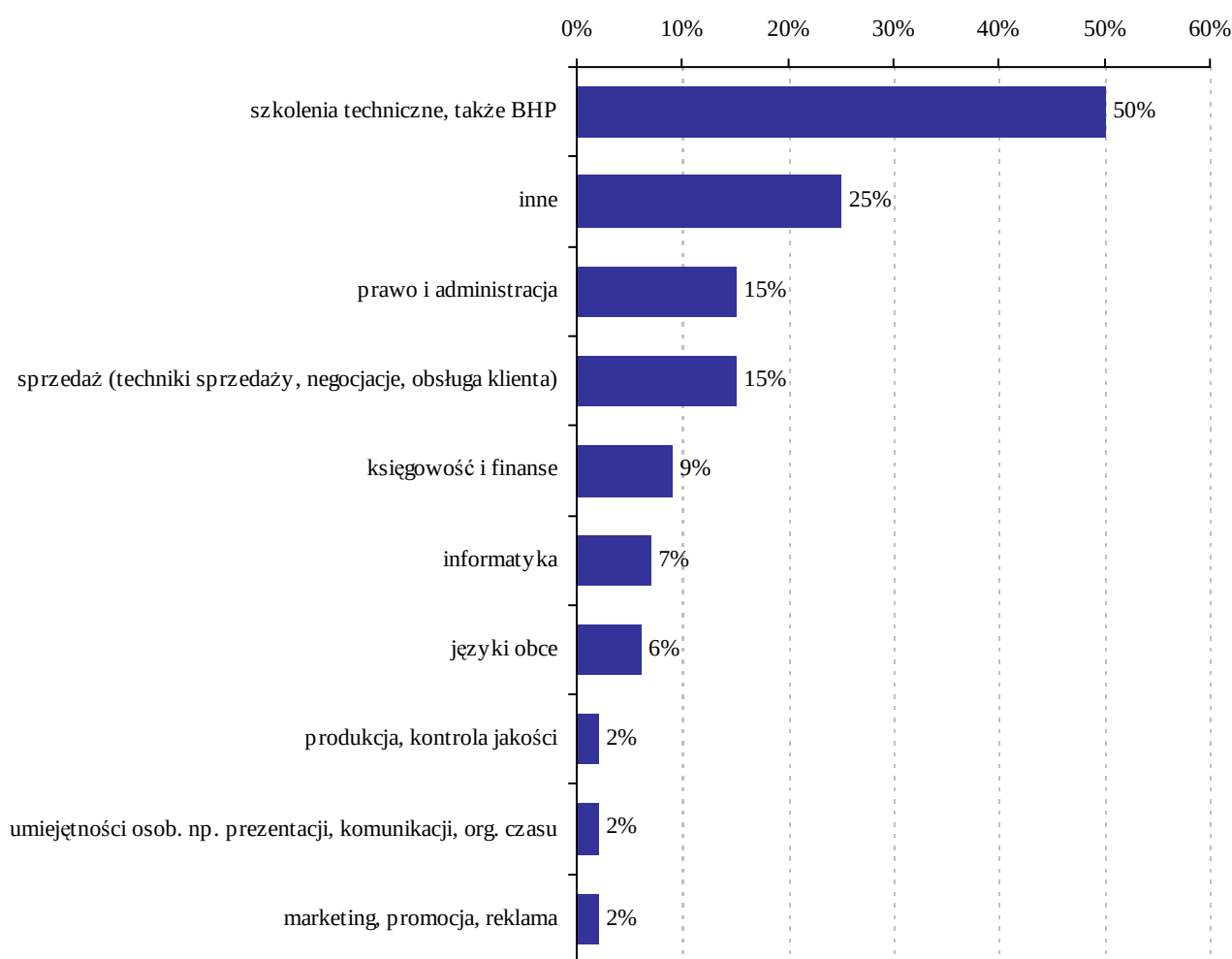
Wykres 57. Szkolenia pracowników

Firmy i instytucje zamierzające szkolić swoich pracowników, w 50% będą poszukiwać szkoleń technicznych lub dotyczących Bezpieczeństwa i Higieny Pracy. Pracownicy mają również zdobywać wiedzę z zakresu prawa i administracji (15%), czy technik związanych z pracą z ludźmi takich jak sprzedaż, negocjacje (15%). Część firm i instytucji, przeszkoliło lub zamierza szkolić, pracowników z zakresu księgowości i finansów (9%) oraz informatyki (7%).

Najmniej szkoleń wśród pracowników firm i instytucji publicznych dotyczy nabywania umiejętności personalnych tj. prezentacji, czy organizacji własnego czasu pracy (2%) oraz szkoleń z zakresu marketingu, promocji i reklamy (2%).

Wykres 58. Rodzaje poszukiwanych szkoleń N=137

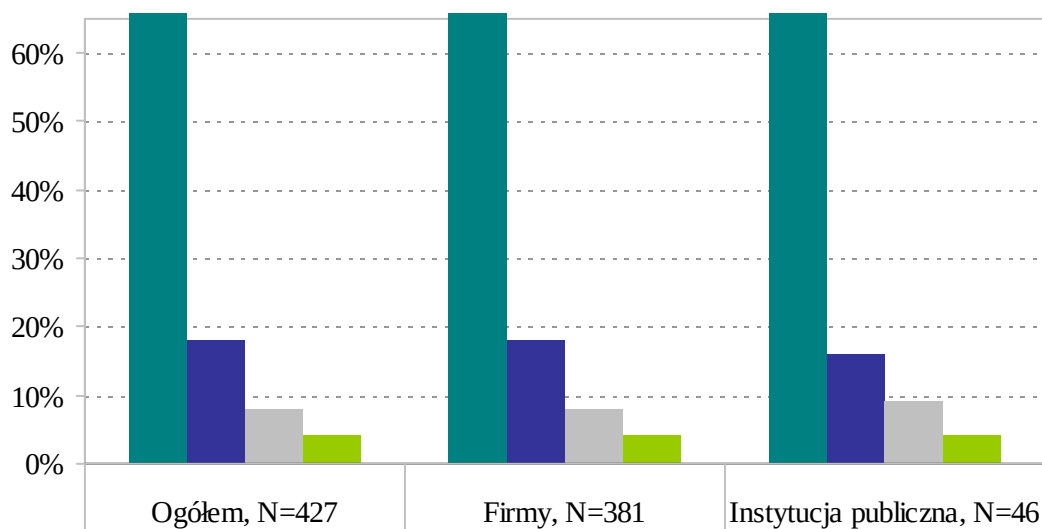

Prognozy zatrudnienia na najbliższe sześć miesięcy w 70% firm i w 71% instytucji nie przewidują zmian w tym zakresie. Firmy klarują że stan pracowniczy pozostanie bez zmian. Prawie co piąta firma (18%) oraz 16% instytucji publicznych zawiera w ciągu najbliższego półrocza zwiększyć zatrudnienie. Jedynie 4% firm i instytucji publicznych uważa, że w następnych sześciu miesiącach zatrudnienie spadnie.

8% firm i 9% instytucji nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 59. Prognozy zatrudnienia w ciągu najbliższych sześciu miesięcy

■ pozostanie bez zmian ■ zwiększy się ■ trudno powiedzieć/ brak odpowiedzi ■ zmniejszy się

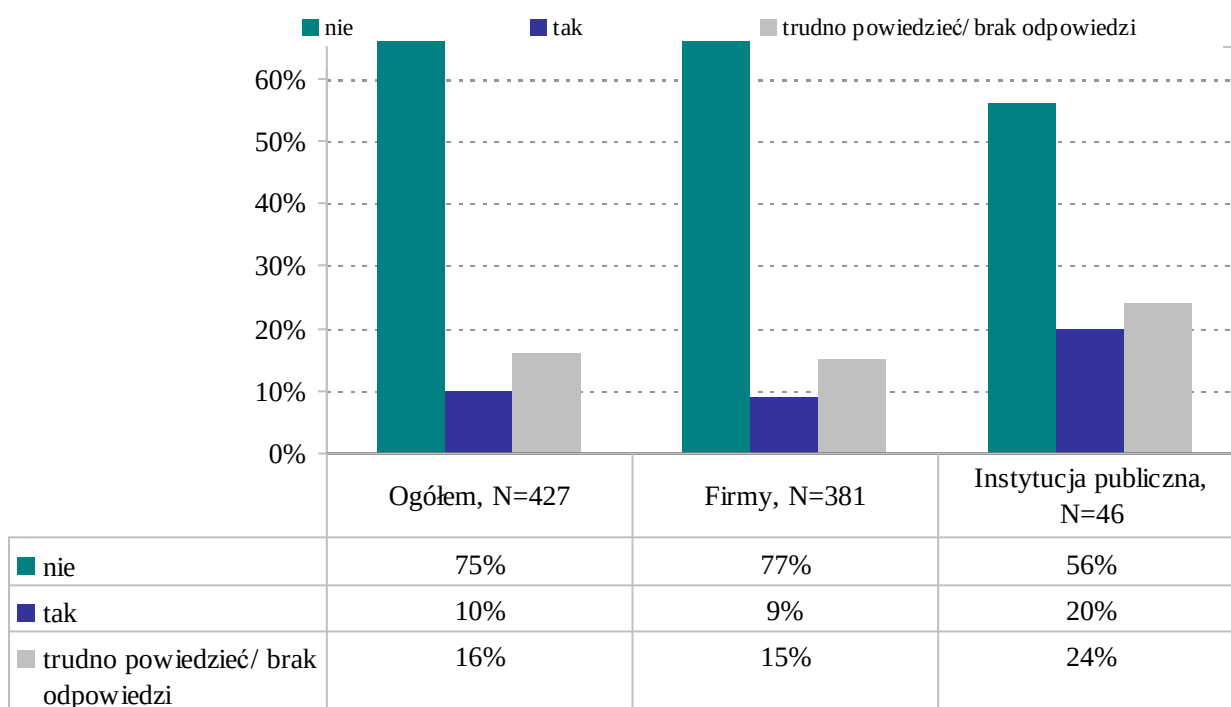

	Ogółem, N=427	Firmy, N=381	Instytucja publiczna, N=46
pozostanie bez zmian	70%	70%	71%
zwiększy się	18%	18%	16%
trudno powiedzieć/ brak odpowiedzi	8%	8%	9%
zmniejszy się	4%	4%	4%

Tak samo jak nie będą zatrudniać nowych pracowników, tak samo większość firm – 77% jak i instytucji – 56% nie zamierza zwalniać pracowników w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Zwolnienia w planach ma w planach jedynie 9% firm 20% instytucji publicznych.

Blisko co czwarta instytucja (25%) i 15% firm nie potrafiło określić czy będą zwolnienia w najbliższym półroczu.

Wykres 60. Prognozy zwolnień w ciągu najbliższych sześciu miesięcy

Najwięcej firm – 33% planuje zwolnić do dwóch osób, a w 33% podmiotów gospodarczych planowane są zwolnienia od 3 do 10 pracowników. Generalnie w firmach nie planuje się dużych zwolnień, jednakże w 3% firm (w wartościach bezwzględnych jest to jedna firma) planowane jest zwolnienie aż 150 osób.

W instytucjach planowane zwolnienia pracowników nie będą większe niż 10 osób, z czego 56% procent instytucji (w wartościach bezwzględnych to 5 instytucji) chce zwolnić od 3 do 10 pracowników, a 44% od 2 osób.

Tabela 15. Planowana liczba osób do zwolnienia

Ilość osób	OGÓŁEM, N=42	FIRMA, N=33	INSTYTUCJA PUBLICZNA, N=9
Do 2	36%	33%	44%
Od 3 do 10	33%	27%	56%
15 osób	7,1%	9,1%	0,0%
43 osoby	2,4%	3,0%	0,0%
50 osób	4,8%	6,1%	0,0%
150 osób	2,4%	3,0%	0,0%
Brak odpowiedzi	14%	18%	-
ŚREDNIA	12,2	15,0	3,7

Prognoza przyjęć nowych pracowników zakłada, że blisko co czwarta firma (22%) i 27% instytucji publicznych zamierza przyjąć pracowników w najbliższym półroczu. Z kolei 67% podmiotów gospodarczych nie będzie zatrudniać nikogo. W ciągu najbliższych sześciu miesięcy również 53% instytucji publicznych nie będzie przyjmować pracowników.

Wykres 61. Prognoza przyjęć nowych pracowników w ciągu najbliższych sześciu miesięcy

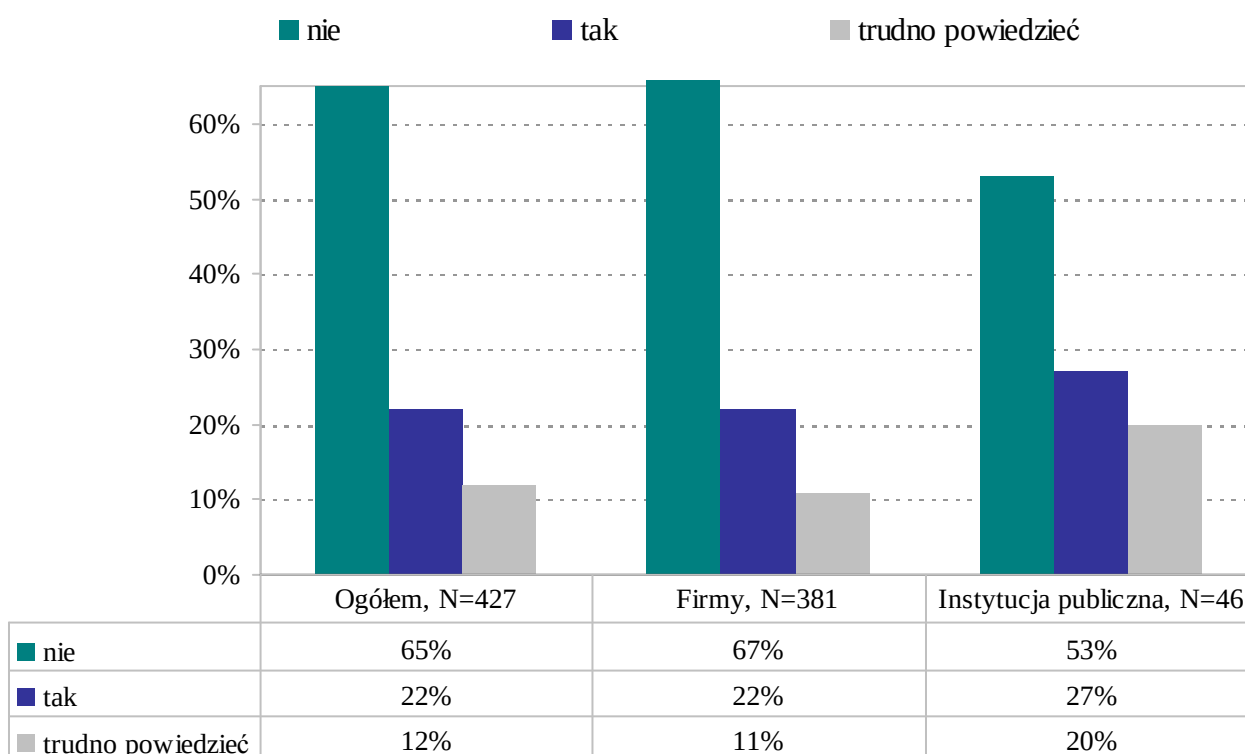

Tabela 16. Planowane zatrudnienie na poszczególne stanowiska

Nazwa stanowiska	Ogółem	Firma	Instytucja publiczna
kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych	21,1%	22,9%	8,3%
robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,6%	13,3%	0,0%
górnicy i robotnicy budowlani	10,5%	12,0%	0,0%
pracownicy pozostałych specjalności	10,5%	9,6%	16,7%
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	9,5%	10,8%	0,0%
pracownicy obsługi biurowej	8,4%	9,6%	0,0%
pracownicy usług osobistych i ochrony	7,4%	7,2%	8,3%
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przem., budow. i transp.	6,3%	6,0%	8,3%
robotnicy przy pracach prostych w handlu i usługach	6,3%	7,2%	0,0%
pozostali specjaliści	5,3%	4,8%	8,3%
nauczyciele	4,2%	0,0%	33,3%
operatorzy i monterzy maszyn	3,2%	3,6%	0,0%
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,2%	2,4%	8,3%
pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3,2%	3,6%	0,0%
średni personel techniczny	3,2%	2,4%	8,3%
robotnicy zawodów precyzyjnych i pokrewni	2,1%	2,4%	0,0%
pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	2,1%	2,4%	0,0%
kierownicy małych zakładów pracy	2,1%	2,4%	0,0%
kierownicy wielkich organizacji	2,1%	2,4%	0,0%
średni personel rolnictwa i ochrony zdrowia	1,1%	0,0%	8,3%
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,1%	1,2%	0,0%

W firmach które planują zatrudnienie w najbliższym półroczu, planuje się najwięcej zatrudnić osób na stanowisko kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych 22,9% wskazań. Dużym zainteresowaniem cieszą się również pracownicy sklasyfikowani pod kategorią robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń. Na te stanowiska będzie zatrudniać 13,3% firm. Firmy planują również zatrudniać osoby z kategorii górnicy i robotnicy budowlani. Takich pracowników będzie poszukiwać w przyszłości 12% firm. Najmniej poszukiwani w przedsiębiorstwach będą pracownicy z kategorii specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych. Takich osób będzie poszukiwało jedynie 1,2% firm.

Instytucje w najbliższych sześciu miesiącach skoncentrują się przede wszystkim na poszukiwaniu nauczycieli. Poszukiwać ich będzie 33,3% instytucji. Do pracy w instytucjach publicznych będą potrzebni również pracownicy z kategorii pracownicy pozostałych specjalności. Z tej grupy zapotrzebowanie na osoby do pracy deklaruje 16,7% instytucji publicznych planujących zatrudnienie w przeciągu najbliższych miesięcy. Instytucje będą również potrzebować pracowników z takich kategorii jak: kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych, pracownicy usług osobistych i ochrony, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, pozostali specjaliści, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych, średni personel techniczny, średni personel rolnictwa i ochrony zdrowia. W każdej z tych kategorii pracowników poszukiwać będzie 8,3% instytucji publicznych. Pracownikami z pozostałych kategorii instytucje nie są zainteresowane.

Podsumowanie

- Blisko połowa firm (43%) i połowa instytucji publicznych przekonana jest o tym, że sytuacja gospodarcza w ostatnich sześciu miesiącach, w Polsce jest stabilna i nie zmienia się.
- Podobna wielkość firm (49%) oraz nieco więcej instytucji (60%) uważa, że najbliższe półrocze również nie przyniesie żadnych zmian w dziedzinie gospodarki w Polsce.
- Dla 52% firm i 60% instytucji stan gospodarki w województwie zachodniopomorskim nie zmienił się w ciągu ostatniego półrocza oraz dla 51% firm i 62% instytucji również nie zmieni się w najbliższych sześciu miesiącach.
- 51% badanych firm stwierdziło, że popyt na oferowane przez nich usługi i produkty wzrósł w ostatnich sześciu miesiącach, a 49% przekonanych jest, że ta tendencja będzie kontynuowana w następnym półroczu.
- Ponad połowa firm (60%) uważa, że również ceny na ich produkty i usługi w przyszłości będą wyższe, z czego 10% przekonana jest, że będzie to podwyżka znaczna.
- Tylko co piąta firma (20%), jest w stanie zwiększyć swoją sprzedaż bez ponoszenia dodatkowych nakładów inwestycyjnych, z czego większość (38%) w granicach od 11 do 30%.
- 50% firm myśląc o najbliższych 3 latach uważa, że sytuacja firmy będzie podobna do obecnej, a 34% przekonana jest, że sytuacja zmieni się na lepszą.
- Większość firm (67%) i instytucji (69%) nie prowadzi obecnie żadnych inwestycji, podobna ilość firm (59%) i instytucji (60%) nie planuje również inwestycji w przyszłości.
- Zdecydowana większość firm – 81%, w województwie zachodniopomorskim nie zajmuje się eksportem.
- W firmach które korzystają z eksportu – 43% przekonana jest, że w ciągu najbliższych wielkość eksportu nie ulegnie zmianie.
- 50% firm i 31% instytucji publicznych uważa, że w najbliższych sześciu miesiącach płace wzrosną. Przeciwnego zdania jest 1% firm i żadna z instytucji.

- Większość firm (33%) zatrudnia na umowę o pracę od 3 do 10 pracowników. Z kolei na umowę o pracę w większości instytucji (56%) zatrudnionych jest powyżej 20 osób.
- W 39% firm pracuje do 2 osób zatrudnionych na umowę o dzieło, podobnie jest w instytucjach publicznych – w 33% z nich pracuje do 2 osób na umowę o dzieło.
- Większość firm (45%) na umowę ustną zatrudnia od 1 do 2 pracowników. W instytucjach taką liczbę zatrudnia 36% z nich.
- 46% firm zatrudnia maksymalnie do 2 osób prowadzących również własną działalność gospodarczą. Taka sama liczba osób prowadzących własną działalność pracuje dla 38% instytucji publicznych.
- W 46% firm osoby z wykształceniem wyższym lub nie pełnym wyższym, nie pracują w ogóle, jedynie w co piątej z nich (20%) zatrudnionych jest do 2 osób posiadających wykształcenie wyższe. W 69% instytucji publicznych w pracuje od 3 do 5 osób mających wykształcenie wyższe. Tylko w 9% z nich nie ma żadnej osoby z wykształceniem wyższym
- W 34% firm i 42% instytucji nie pracują w ogóle osoby z wykształceniem średnim. Od 3 do 5 osób pracuje w 32% firmach i 49% instytucjach.
- Liczba instytucji nie zatrudniających osób mających wykształcenie poniżej średniego to 40%. Firmy nie zatrudniające osób z wykształceniem mniejszym niż średnie stanowią 36%. Od 3 do 5 takich osób zatrudnia 25% firm i 38% instytucji.
- Zdecydowana większość firm (79%) oraz instytucji publicznych (80%) nie zatrudnia pracowników sezonowych.
- W 74% firm i 80% instytucji w ciągu ostatniego półrocza nie nastąpiła zmiana w zatrudnieniu. Jedynie w 8% firm i 4% instytucji miały miejsce redukcje zatrudnienia.
- W ciągu ostatnich sześciu miesięcy w 73% firmach i 69% instytucjach nie miały miejsca zwolnienia i odejścia pracowników. W tych firmach, w których pracownicy odeszli, w większości (32%) odeszło lub zwolniło się do 2 do 3 i powyżej 3 osób. W instytucjach zwolnienia i odejścia powyżej 3 osób miały miejsce w 43% przypadków.
- 69% firm i 58% instytucji w ciągu ostatniego półrocza nie zatrudniła żadnego pracownika. Te instytucje które to zrobiły, w 42% przypadków zatrudniły powyżej 3 osób.

W firmach najwięcej zatrudniono w przedziale od 2 do 3 osób – 34% oraz powyżej 3 osób – również 34%.

- 70% firm i 60% instytucji publicznych nie wykazało potrzeby zatrudniania w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy.
- W tych firmach które potrzebowały pracowników, najczęściej – 18,2% potrzebowano osób z kategorii górnicy i robotnicy budowlani. W instytucjach najczęściej poszukiwano pracowników pozostałych specjalności – 22,2%.
- 79% badanych firm i instytucji aktywnie poszukiwało pracowników. Do 89% poszukujących aktywnie zgłosili się potrzebni kandydaci do pracy.
- Posiadanie wykształcenia formalnego i odpowiednich uprawnień to najczęściej stawiane wymaganie w instytucjach publicznych – 59% oraz w firmach 48%.
- 65% badanych firm i instytucji zatrudniło wymaganą liczbę pracowników.
- Znajomi i współpracownicy to najczęstsza forma poszukiwania potrzebnych pracowników. Z tej formy korzysta 20% badanych. Najmniej w poszukiwaniu pracowników wykorzystywane są firmy rekrutacyjne – tylko 1%.
- 67% firm i 40% instytucji nie przeszkoliło lub/i nie zmierza szkolić swoich pracowników w tym roku.
- Te firmy i instytucje które deklarowały, że przeszkoliły lub zamierzają szkolić pracowników, najczęściej szkolić je będą z zakresu szkoleń technicznych i BHP.
- W 70% firm i 71% instytucji w ciągu najbliższego półrocza nie planowana jest zmiana w zatrudnieniu.
- W przypadku firm które planują zwolnienia, najczęściej redukcje obejmą do 2 pracowników (33%). W przypadku instytucji najczęściej będzie zwalnianych od 3 do 10 osób (56%)
- W 67% firm i 53% instytucji w ciągu najbliższego półrocza nie planowane są przyjęcia nowych pracowników. W tych firmach które jednak planują zatrudniać najczęściej poszukiwani będą pracownicy z kategorii kierowcy i operatorzy pojazdów i maszyn samojezdnych – 22,9%. W instytucjach publicznych planujących zatrudniać najczęściej poszukiwani będą nauczyciele – 33%.

Metodologia badania

Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z założeniami badawczymi przyjętymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Realizacja oparta została o metodologię skonstruowaną – w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich – przez Polską Sieć Doradców Biznesu (PSDB), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) oraz IPSOS-Demoskop.

Pierwszym etapem badania było zebranie istniejących danych wtórnych dotyczących informacji na temat demografii oraz gospodarki województwa zachodniopomorskiego na tle całego kraju. Ten etap został zrealizowany metodą Desk Research.

Drugi etap badań został przeprowadzony w oparciu o wywiad kwestionariuszowy metodą face – to –face. W ramach doboru próby, zgodnie z wytycznymi Zleceniodawcy, badaniem objęto 427 firm zgodnie z poniższym rozkładem, według kategorii.

liczba wywiadów	kategoria
200	firm zatrudniających do 9 pracowników
135	firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników
46	firm zatrudniających powyżej 49 pracowników
46	instytucji publicznych, jednostek reprezentujących najważniejszych pracodawców państwowych i samorządowych

Sama próba została przygotowana w oparciu o dobór kwotowo - warstwowy, wykorzystując podstawową wiedzę na temat cech populacji, tj. ogólną liczbę podmiotów gospodarczych w województwie zachodniopomorskim, procentowy udział poszczególnych kategorii Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej, oraz liczbę podmiotów gospodarczych w poszczególnych powiatach województwa.

Po zastosowaniu wyżej wymienionych kategorii badanie zostało zrealizowane według poniższego rozkładu:

	razem do realizacji w powiecie	przedział zatrudnienia			instytucje
		0-9	10-49	50+	
Powiat łobeski	6	3	2	1	1
Powiat pyrzycki	7	3	2	1	1
Powiat choszczeński	7	3	2	1	1
Powiat świdwiński	9	4	3	1	1
Powiat białogardzki	9	4	3	1	1
Powiat sławieński	12	6	4	1	1
Powiat myśliborski	12	6	4	1	1
Powiat drawski	12	6	4	1	1
Powiat wałecki	12	6	4	1	1
Powiat koszaliński	13	6	4	1	1
Powiat kamieński	13	6	4	1	1
Powiat m. Świnoujście	13	6	4	1	1
Powiat policki	15	7	5	2	1
Powiat gryficki	15	7	5	2	2
Powiat gryfiński	16	7	5	2	2
Powiat goleniowski	16	7	5	2	2
Powiat szczecinecki	17	8	5	2	2
Powiat stargardzki	22	11	7	2	2
Powiat kołobrzeski	28	13	9	3	3
Powiat m. Koszalin	39	18	12	4	5
Powiat m. Szczecin	134	63	42	15	14
suma	427	200	135	46	46

W czasie badania każdy z ankierów otrzymał drukowany list zapowiedzi w którym to informowano potencjalnego respondenta o celach badania oraz Zleceniodawcy badania. Przygotowany list miał również na celu uwiarygodnić ankiera przez co zwiększyć jego efektywność.

Po zakończeniu badania przeprowadzono kontrolę pracy ankierów. Kontrola była dwuetapowa. Pierwsza część kontroli oparta była o osobę koordynatora. Jego zadaniem było

sprawdzenie zgodności otrzymanych od ankierów ankiet z założeniami próby, oraz z wytycznymi zawartymi w instrukcji. Tej kontroli poddane było 100% wywiadów.

Drugi etap to kontrola 20% wywiadów w siedzibie firmy przez wyszkolonych w tym celu kontrolerów. Zadaniem takiej osoby był telefoniczny kontakt z respondentem i sprawdzenie czy wywiad został przeprowadzony przez pytanie o wizytę ankiera oraz zadanie 2-3 pytań z ankiety w celu potwierdzenia zgodności z danymi w kwestionariuszu.

Załączniki

Kwerstionariusz badania ankietowego

Dzień dobry. Nazywam sięi jestem współpracownikiem Pentor Research International Poznań Sp. z o.o. Prowadzimy obecnie badanie na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie dotyczące stanu i prognozy rozwoju województwa zachodniopomorskiego. Bardzo proszę, o poświęcenie mi chwili czasu i udzielenie odpowiedzi na pytania ankiety. Pentor Research International Poznań Sp. z o.o. gwarantuje pełną anonimowość ankietowanych osób, zgodnie z ustawą o Ochronie Danych Osobowych oraz normami etycznymi obowiązującymi w badaniach opinii i rynku. Informacje uzyskane od Pana(i) i innych osób opracowywane będą statystycznie w sposób zbiorczy uniemożliwiający powiązanie poszczególnych odpowiedzi z konkretną osobą. Pytania ankiety są objęte całkowitą tajemnicą i będą wykorzystywane jedynie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych, które nie pozwolą zidentyfikować opinii poszczególnych pytanych osób.

Na początku chcielibyśmy się dowiedzieć, czym zajmuje się Pana(i) firma/ instytucja:

UWAGA DLA ANKIETERA: Pytanie 1 zadajemy wyłącznie w firmach.

1. Jaka jest główna dziedzina działalności firmy? UWAGA DLA ANKIETERA: Jeśli firma prowadzi równolegle kilka rodzajów działalności, wpisujemy tę, która przynosi największy dochód	1. produkcja	
	2. budownictwo	
	3. transport	
	4. handel	
	5. usługi	
	6. oświata, nauka, kultura, służba zdrowia	
	7. inna działalność (jaka?).....	
	8. firma wielobranżowa (czym się zajmuje?)	

UWAGA DLA ANKIETERA: Pytanie 2 zadajemy wyłącznie w instytucjach publicznych.

2. Jaka jest główna dziedzina działalności instytucji:	1. edukacja	
	2. służba zdrowia	
	3. kultura	
	4. wojsko	
	5. administracja	
	6. inna działalność (jaka?).....	

3. Proszę opisać własnymi słowami, czym się firma/ instytucja zajmuje:	
---	------------------------

4. Od ilu lat istnieje Państwa firma/ instytucja publiczna?	Od lat
--	--------------

Chcielibyśmy zadać Panu(i) kilka pytań dotyczących sytuacji gospodarczej w kraju i w województwie:

5. Jak ocenia Pan(i) zmianę sytuacji gospodarczej w Polsce w ciągu ostatnich sześciu miesięcy?	1. poprawiła się	
	2. nie zmieniła się	
	3. pogorszyła się	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	
6. Jak – według Pana(i) – sytuacja gospodarcza w Polsce będzie zmieniać się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy?	1. poprawi się	
	2. nie zmieni się	
	3. pogorszy się	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	
7. Jak ocenia Pan(i) zmianę sytuacji gospodarczej w tym województwie w ciągu ostatnich sześciu miesięcy?	1. poprawiła się	
	2. nie zmieniła się	
	3. pogorszyła się	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	
8. A jak – według Pana(i) – sytuacja gospodarcza w tym województwie będzie zmieniać się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy?	1. poprawi się	
	2. nie zmieni się	
	3. pogorszy się	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	

Porozmawiajmy teraz o sytuacji takich firm/ instytucji jak Pana(i):

UWAGA DLA ANKIETERA: jeśli badanie prowadzimy w INSTYTUCJACH PUBLICZNYCH - przechodzimy do pytania 15.

9. Czy, Pana(i) zdaniem, aktualny popyt na usługi/ produkty oferowane przez Pana(i) firmę jest w stosunku do <u>analogicznego okresu z ubiegłego roku (maj 2006)</u> :	1. wyższy	
	2. niższy	
	3. bez zmian	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	
10. Jaki, Pana(i) zdaniem, będzie popyt na usługi/ produkty oferowane przez Pana(i) firmę <u>w analogicznym okresie przyszłego roku (maj 2008)</u> :	1. będzie wyższy niż obecnie	
	2. będzie niższy niż obecnie	
	3. pozostanie bez zmian	
	(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	
11. Jak Pan(i) sądzi, czy za sześć miesięcy ceny produktów / usług oferowanych przez Pana(i) firmę:	1. będą znacznie wyższe niż obecnie	
	2. będą trochę wyższe	
	3. będą takie same jak teraz	
	4. będą trochę niższe	
	5. będą znacznie niższe	
	(nie czytać) 6. trudno powiedzieć	

UWAGA DLA ANKIETERA: Jeśli firma należy do branży produkcyjnej, budowlanej i transportowej zadajemy pytanie 12 (odp. 1, 2 lub 3 w pyt.1). W pozostałych przypadkach przechodzimy do pytania 14.

12. Czy Pana(i) firma może zwiększyć sprzedaż bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firmy?	1. tak ☐
	2. nie ☐ do pyt.14 (nie czytać) 3. trudno powiedzieć ☐ do pyt.14

13. O ile procent firma jest w stanie zwiększyć sprzedaż bez dodatkowych inwestycji, zwiększania zatrudnienia i bez zlecania prac na zewnątrz firmy?	Oprocent (nie czytać) 999. trudno powiedzieć
--	---

14. Proszę spróbować określić jaka będzie ogólna sytuacja Pana(i) firmy za 3 lata?: UWAGA DLA ANKIETERA: zaznaczyć tylko jedną odpowiedź.	1. firmie będzie się wiodło lepiej niż obecnie	
	2. sytuacja firmy będzie podobna do obecnej	
	3. firmie będzie się wiodło gorzej niż obecnie	
	4. firma zostanie zlikwidowana	
	(nie czytać) 5. trudno powiedzieć	

UWAGA DLA ANKIETERA: Pytania 15 –16 zadajemy wszystkim respondentom.

15. Czy firma/ instytucja prowadzi obecnie inwestycje? Chodzi zarówno o inwestycje związane z produkcją lub usługami świadczonymi przez firmę/ instytucję, jak i te związane z funkcjonowaniem firmy/ instytucji.	1. tak	
	2. nie	
	(nie czytać) 3. trudno powiedzieć	

16. A czy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy firma / instytucja będzie realizowała inwestycje? Chodzi zarówno o inwestycje związane z produkcją lub usługami świadczonymi przez firmę/ instytucję, jak i te związane z funkcjonowaniem firmy/ instytucji.	1. tak	
	2. nie	
	(nie czytać) 3. trudno powiedzieć	

UWAGA DLA ANKIETERA: jeśli badanie prowadzimy w INSTYTUCJACH PUBLICZNYCH - przechodzimy do pytania 20.

17. Czy firma prowadziła w ciągu ostatnich sześciu miesięcy:	1. eksport towarów lub usług	
	2. import towarów lub usług do pyt.19	
	3. zarówno eksport jak i import towarów lub usług	
	4. nie, nie prowadzimy wymiany z zagranicą do pyt.19	

18. Jak Pan(i) sądzi, czy wielkość eksportu firmy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy:	1. zwiększy się	
	2. zmniejszy się	
	3. pozostanie bez zmian	
	(nie czytać) 4. Trudno powiedzieć	

UWAGA DLA ANKIETERA: PO TYM PYTANIU PRZECHODZIMY DO PYTANIA 20.

19. Czy Pana(i) firma w ciągu najbliższych sześciu miesięcy zamierza eksportować swoje towary lub usługi?	1. tak	
	2. nie	
	(nie czytać) 3. trudno powiedzieć	
	(nie czytać) 4. odmowa odpowiedzi	

UWAGA DLA ANKIETERA: kolejne pytania zadajemy wszystkim respondentom:

20. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy płace w Pana(i) firmie/ instytucji:	1. będą znacznie wzrastać	
	2. będą powoli wzrastać	
	3. pozostaną bez zmian	
	4. będą powoli spadać	
	5. będą znacznie spadać	
(nie czytać) 6. trudno powiedzieć		

Porozmawiajmy teraz o zatrudnieniu w Pana(i) firmie/ instytucji.

21. Ilu pracowników pracowało w Pana(i) firmie/ instytucji w ubiegłym miesiącu. Chodzi o wszystkich pracujących, bez względu na formę zatrudnienia.	 osób
---	------------

22. Ilu pracowników zatrudniała Pana(i) firma/ instytucja w ubiegłym miesiącu na podstawie umowy o pracę (na pełnych lub częściowych etatach)?	 osób
---	------------

23. Ile osób w Pana(i) firmie/ instytucji w ubiegłym miesiącu pracowało wyłącznie w oparciu o umowę zlecenie bądź umowę o dzieło ? Chodzi o pracowników, którzy nie byli jednocześnie zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.	 osób
--	------------

24. Ile osób w Pana(i) firmie/ instytucji w ubiegłym miesiącu pracowało wyłącznie w oparciu o ustną umowę ?	 osób
--	------------

25. Ile osób w ubiegłym miesiącu było zatrudnionych na podstawie umowy z osobą prowadzącą własną działalność gospodarczą ? Chodzi o pracowników, którzy nie byli jednocześnie zatrudnieni na podstawie umowy o pracę.	 osób
--	------------

Porozmawiajmy teraz o wszystkich pracownikach, zarówno tych, którzy w ubiegłym miesiącu pracowali na podstawie umowy o pracę, jak i tych, którzy pracowali na stałe na podstawie innych form umów lub bez umowy.

26. Ile osób, które pracowały w Pana(i) firmie/ instytucji w ubiegłym miesiącu, miało wykształcenie:	
A. wyższe i niepełne wyższe	 pracowników
B. średnie	 pracowników
C. niższe niż średnie	 pracowników
D. RAZEM:	 pracowników
UWAGA DLA ANKIETERA: odpowiedź na to pytanie musi być zgodna z odpowiedzią na pytanie 21.	

27. Czy liczba pracowników zmienia się w niektórych sezonach w ciągu roku?

1. tak

2. nie ☐ **do pyt.30**

30. Czy liczba pracowników w Pana(i) firmie/ instytucji w ciągu ostatnich sześciu miesięcy:

1. zwiększyła się ☐ **do pyt.32**

2. zmniejszyła się

3. pozostała bez zmian ☐ **do pyt.33**

(nie czytać) 4. trudno powiedzieć ☐ **do pyt.33**

31. Jakie są główne przyczyny zmniejszenia się liczby pracowników?

1. trudności finansowe, brak popytu na produkty i usługi

2. sezonowy charakter pracy

3. przejście na emeryturę lub rentę

4. odejście na własną prośbę

5. niesolidność pracowników

6. inne (jakie?).....c.45.1

.....c.45.2

.....c.45.3

(nie czytać) 99. trudno powiedzieć

UWAGA DLA ANKIETERA: po tym pytaniu przechodzimy do pytania 33.

32. Jakie są przyczyny zwiększenia się liczby pracowników?

1. zwiększenie popytu na produkty i usługi

2. rozszerzanie zakresu działalności

3. sezonowy charakter pracy

4. inne (jakie?)

.....c.46.1

.....c.46.2

.....c.46.3

(nie czytać) 99. trudno powiedzieć

33. Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy z firmy/ instytucji odeszli na własną prośbę lub zostali zwolnieni jacyś pracownicy?

1. tak

2. nie ☐ **do pyt. 35**

(nie czytać) 3. trudno powiedzieć ☐ **do pyt.35**

34. Ile osób odeszło na własną prośbę lub zostało zwolnionych?

..... osób

35. Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy przyjęto do pracy nowych pracowników?

1. tak

2. nie ☐ **do pyt. 37**

(nie czytać) 3. trudno powiedzieć **do pyt.37**

36. Ilu pracowników przyjęto?

..... osób

37. Czy w ciągu ostatnich sześciu miesięcy zdarzyła się sytuacja, że była potrzeba zatrudnienia nowych pracowników?

1. tak

2. nie ☐ **do pyt. 45.**

(nie czytać) 3. Trudno powiedzieć

UWAGA DLA ANKIETERA: zadajemy kolejne pytania dotyczące każdego z wymienionych przez respondenta stanowisk.

Jeśli w pytaniu 40 odpowiedź "nie", nie zadajemy kolejnych pytań dotyczących danego stanowiska.

Jeżeli w pytaniu 41 odpowiedź "nie", nie zadajemy kolejnych pytań dotyczących danego stanowiska.

38. Na jakie stanowiska chciał(a) Pan(i) zatrudnić pracowników?	39. Ilu?	40. Czy firma/instytucja aktywnie poszukiwała pracowników na to stanowisko?		41. Czy na dane stanowisko zgłosili się kandydaci?		42. Jakie były najważniejsze wymagania stawiane kandydatom na to stanowisko?	43. Jakich oczekiwań nie spełniali kandydaci?	44. Czy zatrudniono wymaganą liczbę osób na to stanowisko?	
1.	1. <i>trudno powiedzieć</i> 999	1. tak	2. nie	1. tak	2. nie	A. B. C.	A. B. C. <i>spełniali wszystkie oczekiwania...</i>	1. tak	2. nie
2.	2. <i>Trudno powiedzieć...</i> 999	1. tak	2. nie	1. tak	2. nie	A. B. C.	A. B. C. <i>spełniali wszystkie oczekiwania ...</i>	1. tak	2. nie
3.	3..... <i>trudno powiedzieć....</i> 999	1. tak	2. nie	1. tak	2. nie	A. B. C.	A. B. C. <i>spełniali wszystkie oczekiwania ...</i>	1. tak	2. nie
4.	4. <i>trudno powiedzieć...</i> 999	1. tak	2. nie	1. tak	2. nie	A. B. C.	A. B. C. <i>spełniali wszystkie oczekiwania...</i>	1. tak	2. nie

45. Jak często, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy, firma/ instytucja korzystała z następujących sposobów poszukiwania nowych pracowników:

c) ogłoszenia prasowe	 razy (0. Nie korzystano)
d) polecenie przez znajomych lub współpracowników	 razy (0. Nie korzystano)
e) internet	 razy (0. Nie korzystano)
f) urzędy pracy	 razy (0. Nie korzystano)
g) wyspecjalizowane firmy rekrutacyjne	 razy (0. Nie korzystano)

46. Czy Pana(i) firma/ instytucja prowadziła w roku 2007 lub zamierza prowadzić do końca roku szkolenia pracowników?

1. tak	
2. nie ☐ do pyt. 48	
(nie czytać) 3. trudno powiedzieć ☐ do pyt.48	

47. Jakich umiejętności dotyczyły/ będą dotyczyć te szkolenia?

1.
2.
3.
(nie czytać) 99. trudno powiedzieć

48. Jak Pan(i) sądzi, czy liczba pracowników w Pana(i) firmie/ instytucji w ciągu najbliższych sześciu miesięcy:

1. zwiększy się	
2. zmniejszy się	
3. pozostanie bez zmian	
(nie czytać) 4. trudno powiedzieć	

49. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy z firmy/ instytucji odejdą lub zostaną zwolnieni jacyś pracownicy?

1. tak	
2. nie ☐ do pyt. 51	
(nie czytać) 3. trudno powiedzieć ☐ do pyt. 51	

50. Jak Pan(i) sądzi, ile będzie takich osób?

..... pracowników
999. trudno powiedzieć.

51. Czy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy planowane jest przyjęcie do firmy/ instytucji nowych pracowników?

1. tak	
2. nie ☐ do pyt. M1	
(nie czytać) 3. trudno powiedzieć ☐ do pyt. M1	

UWAGA DLA ANKIETERA: zadajemy kolejne pytania dotyczące każdego z wymienionych przez respondenta stanowisk.

52. Na jakie stanowiska będą zatrudniani pracownicy?	53. Proszę powiedzieć, ilu pracowników będzie zatrudnionych na to stanowisko?	54. Czy firma/instytucja już rozpoczęła poszukiwanie pracowników na to stanowisko?			55. Jakich kwalifikacji i umiejętności oczekuje się od kandydatów na to stanowisko?	56. Jakie ewentualnie inne wymagania - nie związane bezpośrednio z kwalifikacjami - są stawiane kandydatom na to stanowisko?
1.	1..... 999. trudno powiedzieć	1. tak	2. nie	c.116	A. B. 999. trudno powiedzieć.....	A. B. 999. trudno powiedzieć
2.....	2. 999. trudno powiedzieć	1. tak	2. nie		A. B. 999. trudno powiedzieć.....	A. B. 999. trudno powiedzieć
3.....	3..... 999. trudno powiedzieć	1. tak	2. nie		A. B. 999. trudno powiedzieć.....	A. B. 999. trudno powiedzieć
4.	4..... 999. trudno powiedzieć	1. tak	2. nie		A. B. 999. trudno powiedzieć.....	A. B. 999. trudno powiedzieć

OGÓLNE INFORMACJE O FIRMIE/ INSTYTUCJI

UWAGA DLA ANKIETERA: w przypadku instytucji publicznych przechodzimy do pytania M5.

M1. Jaka jest forma prawna firmy?	1. przedsiębiorstwo państwowe (także jednoosobowa spółka Skarbu Państwa)	
	2. spółka akcyjna	
	3. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	
	4. spółka komandytowa	
	5. spółka jawna	
	6. spółka cywilna	
	7. zakład osoby fizycznej, prowadzącej działalność gospodarczą	
	8. spółdzielnia	
	9. inna (jaka?)..... c.143	

M2. Czy w Państwa firmie posiadają udziały osoby zagraniczne (osoby fizyczne zamieszkałe zagranicą lub firmy zarejestrowane zagranicą)?	1. tak 2. nie do pyt. M4.
--	-------------------------------------

M3. Jaki procent akcji/ udziałów firmy posiadają osoby zagraniczne?	1. 1% - 49%	
	2. 50% - 99%	
	3. 100%	

M4. Jaki był przychód brutto firmy w roku 2006?	1. do 30 000 zł	
	2. 30 001 - 100 000 zł	
	3. 100 001 - 200 000 zł	
	4. 200 001 - 1 000 000 zł	
	5. 1 000 001 - 5 000 000 zł	
	6. powyżej 5 000 000 zł	
	(nie czytać) 7. odmowa odpowiedzi	

M5. Wielkość miasta/ gminy, w której znajduje się główna siedziba firmy/ instytucji:	1. do 10 000 mieszkańców	
	2. od 10 001 do 20 000 mieszkańców	
	3. od 20 001 do 50 000 mieszkańców	
	4. od 50 001 do 100 000 mieszkańców	
	5. od 100 001 do 200 000 mieszkańców	
	6. od 200 001 do 300 000 mieszkańców	
	7. powyżej 300 000 mieszkańców	

M6. Jaka jest wielkość zatrudnienia w Pana(i) firmie	Do 9 pracowników	
	Od 10 do 49 pracowników	
	Powyżej 50 pracowników	

DANE O RESPONDENCIE (SZEFIGIE FIRMY/ INSTYTUCJI)

M7. Jakie jest Pana(i) stanowisko w firmie/ instytucji?	1. szef firmy/ instytucji (właściciel, prezes, dyrektor)	
	2. zastępca szefa (współwłaściciel, wiceprezes, zastępca dyrektora)	

M7. Płeć respondenta UWAGA DLA ANKIETERA: odpowiedź zapisać samemu.	1. mężczyzna	
	2. kobieta	

To już wszystkie pytania, które chcieliśmy Panu(i) zadać. Dziękujemy za poświęcenie nam czasu.

ANEKS DLA ANKIETERA			
A1. Miejsce przeprowadzenia wywiadu:	1. miejsce pracy respondenta		
	2. inne (jakie?)		
A2. Kto odpowiadał na pytania dotyczące zatrudnienia w firmie/ instytucji?	1. szef firmy/ instytucji lub jego zastępca		
	2. ktoś inny (kto?)		
A3. Data przeprowadzenia wywiadu:	 dzień miesiąc (w postaci liczby)		
A4. Dokładny czas trwania wywiadu:	rozmowa trwała minut		
A5. W jakim powiecie został przeprowadzony wywiad:	Powiat :		
A6. Kod powiatu, według klucza kodowego:			
A7. Branża PKD Własnoręcznym podpisem potwierdzam fakt osobistego przeprowadzenia wywiadu:	 podpis ankietera		

Stwierdzam prawidłowość przeprowadzenia wywiadu:	 podpis koordynatora
--	---

UWAGI ANKIETERA:

.....

.....

.....

.....

.....